הארץ

VOL. 68/20338 MARCH 27 1986 ,27 במרס ,75 אג', יום ה' ט"ז באדר ב' תשמ"ו

כולל מע"מ

"אמרלד" ד' תוצרת תדיראן

להשיג עכשיו!

בהתקנה מיידית!

אינטרפון מערכות תקשורת בע"מ

משווק מורשה מטעם תדיראן

משרד ראשי: רח' נגבה 10, ר"ג, 52348 טל. 748034; 03-776107

סניף ת"א: רח' רייגס 23, ת"א 64587 טל. 244795; 03-238238

חדשות הארץ

שיחת היום

שיחת היום

עב: יצחק ארד יו"ר יד ושם

על: עברו הנאצי של קורט ואלדהיים

(עמ' 2)

★

בחברון סערו הרוחות כשמתנחלים ביקשו לתלות בובת המן חבושת כאפייה

(עמ' 3)

★

בית המשפט אישר מכירת הבינלאומי לנאסר

(עמ' 4)

★

המיפעלים הפטרוכימיים חזרו בהם מהכוונה להחליף מניות עם בתי הזיקוק

(עמ' 4)

★

מיטראן: לא אחתום על צווים ממשלתיים בלי דיון בפרלמנט

(עמ' 5)

★

בגן מצטרפת רשמית ל"מלחמת הכוכבים"

(עמ' 5)

★

פרס התערב למכן תוכנית לבניית טיפוסאב למיתקן ההתפלה שהמציא יגאל מוסינזון

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירושלים 7—20, רמת הגולן 9—21, נהריה 10—22, צפת 8—19, חיפה 14—21, טבריה 10—25, נצרת 12—23, עפולה 10—24, השומרון 10—23, תל אביב 12—22, נתב"ג 10—23, יריחו 11—28, עזה 12—22, באר שבע 8—25, אילת 12—29.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4926	0.0029
נוסעים	1.7741	+0.0035
שחור	1.6100	—

בגליון זה 12 עמודים

סוריה מזהירה את ישראל מפני פעולה צבאית נגדה

מפקדת הצבא הלבנוני האשימה את סוריה בהשתתפות בהפגזה הקשה באזורים הנוצריים ★ דובר אמריקאי: סוריה מייצרת נשק כימי

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

סגן נשיא סוריה, עבד אל־חלים ח'דאם, הזהיר אתמול את ישראל מפני פעולה צבאית כלשהי נגד סוריה. הוא אמר בשיחה עם יו"ר העורכים הלבנוניים, מלחם כרם, כי כל מלחמה נגד סוריה תעלה "לא־ר... הצינוי קורבנות ורבים". במקביל האשימה מפקדת הצבא הלבנוני אמש בעקיפין את חיל המשלוח

(סוף בעמוד 2, טור 3)

עשרות נהרגו בפיצוץ מכונית תופת בביירות

"קול לבנון": כ–40 איש נפצעו ונזק כבד נגרם לרכוש

ביירות, (ע"צ וע"ר). עשרות בני־אדם נהרגו ונפצעו אתמול בהתפוצצות רבת־עצמה של מכונית תופת ברחוב הומה אנשים ליד בית־ספר במזרח ביירות.

מקורות ביטחוניים באן מסרו, כי הפיצוץ אירע ליד צומת חשוב, שעתיים לאחר פיצוץ קטן יותר, שבו נפצעו אב, ילדה וארבעה אנשים בשכונה אחרת במזרח־ביירות הנוצרית. צוותי הצלה חשו לאתר של הפיצוץ הגדול, ובדיוו פורסמו מייד פניות לתורמי דם. הבעור צוותות הצלה מפנים נפגעים מבין ההרי־סות של הפיצוץ בתוך עליהם פגזים, שיגר המיליציות של השיעים והדרוזים ממערב ביירות.

מקשוה לעניינ הגלה מסר ב"קול לבנון", התחנה הנוצרית של ביירות, כי בפיצוץ הזה נהרגו עשרות אנשים ונפצעו קרוב ל־40. נגרם נזק כבד לרכוש. מסעף חומר הנפץ הוחבא במכונית פולקסוואגן — באמר בשידור.

עד ראייה מסרה, כי הבטעין הראשון התפוצץ בקומה השנייה מחוץ למשרד בעלת הפלאב־גות. משרד זה היווה בטרה להסבצות הפעלת חומרי נפץ מאז קרבות הרחוב בין סיעות יריבות בקרב הנוצרים בחודש ינואר.

מוכנה הגלה אמר, כי מכונית התופת היתה רחוסה ב־150 עד 200 ק"ג חומר נפץ. כתוצאה מן הפיצוץ נפער בור בעומק של מטר בכביש, הוא אמר. מנהיג מפלגת הפלאנגות אלי כראמה גינה את הפיצוצים, ואמר כי אלה הם "מעשים נפשעים".

"האויבים שלנו אינם מוכנים להפסיק את מעשי הפשע מסוג סידורוסטי זה, וכל הקשור בו לא יוביל לתוצאה כלשהי", הוא אמר בשידור ב"קול לבנון".

משה שטרן אמור להגיע הערב לישראל ללא הליכי הסגרה

התארגן מעין ועד למימון הגנתו של מנכ"ל בנק צפון אמריקה לשעבר, החשוד במעילה של עשרות מיליוני דולר מקופת הבנק

אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מנכ"ל לשעבר של בנק צפון אמריקה, החשוד במעילה של עשרות מיליוני דולר מקופת הבנק, אמור לחזור הערב לישראל בטיסה מפאריס. משה שטרן יגיע לארץ בלא הליכי הסגרה פורמליים, אף יובבן ששוטר ישראלי ילווה אותו בטיסה זו.

לעצמאים בלבד

כדי שב-1 באפריל לא תגיד „חבל"...

כי רק עד 31 במרס אתה יכול לשלם את הפרמיה עבור תוכניות הביטוח לעצמאים וליהנות מהטבות לשנת המס 1985.

בביטוח „יותר לעצמאים" תוכל ליהנות מהטבות מירביות לשנת המס הנוכחית.

לוח השוואות ניצול הטבות המס: –

% ניכוי זיכוי	„יותר לעצמאים"	קופת גמל
ניכוי	7% ניכוי מלא	7% ניכוי מלא
זיכוי	5% החזר מס בגובה 25%	5% החזר מס בגובה 25%
ניכוי נוסף	4% ניכוי מלא	אין

פנה עוד היום לסוכן „מגדל"

מגדל מחוז המרכז
רח' סעדיה גאון 26, ת"א טל. 03-647647
מגדל מחוז הצפון
רח' הרצל 27, חיפה, טל. 04-672141
מגדל מחוז ירושלים
רח' בן־יהודה 34, ירושלים, טל. 02-228441
מגדל סניף באר־שבע
רח' הנשיאים 25, מרכז רסקו, טל. 057-38111

מגדל
חברה לביטוח בע"מ

יופי פרסום כהן (ניקולסון)

הצי האמריקאי עשוי לקצר משך התמרונים מצפון ללוב

ארה"ב דחתה הצעת גורבאצ'וב לפרז את הים התיכון מכלי שיט צבאיים

קדאפי קרא "לחוליות מתאבדים" להכות במטרות אמריקאיות בכל רחבי העולם 9 מנהיגים ערביים הביעו תמיכה בלוב

מאת צבי הראל, עודד זראי, ואליעזר זהבי

סופרי "הארץ" והסוכנויות הידיעות

הצי האמריקאי השישי, העורך עתה מול חופי לוב, עשוי לעזוב את מפרץ סידרה כבר היום לאחר התקפות שביצע על בסיס טילים לובי ועל ארבע ספינות סיור של לוב, כך מסרו אתמול מקורות אמריקאיים. המקורות שביקשו שלא להזדהות, אמרו כי כוח המשימה של הצי עשוי לקצר את התמרונים בים שמצפון ללוב ואשר לפי התוכנית צריכים היו להימשך עד ה־1 באפריל. נמסר כי ארה"ב נוטה לפתוח בעימות עם טריפולי, לאחר שלימדה לקחי את קדאפי, בלי שנגרם נזק משמעותי בזירה הבי־נלאומית.

בטריפולי קרא אתמול שליט לוב מועמר קדאפי "לחוליות המתאב־דים" להכות בשגרירויות ובכל המטרות האמריקאיות ברחבי העו־לם. לקריאותיו הצטרף ארגון המחב־לים של אבו־ניד'אל שהבטיח אתמול כי הוא רואה באינטרסים האמ־ריקאיים ברחבי העולם יעדים לפי־גועים. בוואשינגטון הביעו אתמול פקידים בממשל האמריקאי חששות מפני פעולות חבלה בשגרירויות ובמתקנים אמריקאיים.

אתמול הביעו מנהיגים ערביים

(סוף בעמוד 2, טור 3)

מקורות צבאיים של ארה"ב

ניקאראגואה החלה מפנה כוחותיה מהונדורס

הונדורס, (ע"ה). כוחות ניקאראגואה החלו מפנים את הונדורס, בעקבות התנגשויות עם מורדים של ניקאראגואה על אדמת הונדורס — מסרו אתמול מקורות צבאיים של הונדורס ושל שגרירות ארה"ב.

הידיעה על נסיגת הכוחות של המשטר הסנדיניסטי השמאלי נתק־בלה כאשר שמסוקים אמריקאיים הולכו מטיסים חיילים של הונדורס לאזור הגבול.

הדובר של שגרירות ארה"ב אמר: "יש לנו מידע, שטרם אושר, כי עוצמת הקרבות בין הסנדיניסטים והמורדים פוחתה במידה משמעותית, וכי חיילי ניקאראגואה החלו עוזבים את תחום הונדורס". גם מקורות צבאיים של הונדורס דיווחו על יר־ידה בעוצמת הקרבות ועל נסיגת הסנדיניסטים.

אתמול בבוקר החלו מסוקים אמריקאיים להעביר 600 חיילים של הונדורס לאזור הגבול אלאגבה־בע־קבות האשמות של ארה"ב, כי כוח גדול של חיילי ניקאראגואה חצה את הגבול ותקף את המורדים הנתמ־כים על ידי ארה"ב.

הממשלה הסנדיניסטית, בעשר באמצעה הכחישה שכוחותיה חדרו לתוך תחום הונדורס, אם כי אישרה כי כוחותיה היו מעורבים בהתנג־שויות עם מורדים באזור הגבול.

יש צורך להשקיע 45 מיליון דולר במפעל מנועי בית שמש

מעריכים גורמים במפעל ומערכת הביטחון

מאת צבי זרחיה וראובן פרחנור

סופרי "הארץ"

על הממשלה להשקיע לפחות 45 מיליון דולר במפעל מנועי בית שמש, כדי לגבש את מכירתו — הערכה זו משותפת לגורמים במפעל ובמערכת הביטחון כאחד.

פרס ומודעי ידונו הערב בדו"ח גדיש

האוצר: החוב של קופ"ח הוא פרי חריגה ממסגרות תקציב מוסכמות

בניגוד למסקנות דו"ח גדיש

מאת צבי זרחיה

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה ושר האוצר יתפ־גשו הערב לדון בדו"ח גדיש על קופת החולים. דו"ח פנימי של משרד האוצר סותר את דו"ח גדיש, וקובע כי החוב של קופת חו־לים הוא תוצאה של חריגה חריגה שעלתה לבנקים.

העיתון היגוסלווי "וצ'רניה נובוסטי":

ואלדהיים היה מבוקש בקשר למעשי רצח, הריגת בני ערובה והרס רכוש

העיתון מתמצת את רשימת הפשעים בהם מואשם ואלדהיים במלחמת העולם השנייה בטריטוריה היוגוסלאווית, על פי מיסמך יגוסלווי מדצמבר 1947

בלגראד, (ע"ר וע"צ). העתון היו־גוסלאוי "וצ'רניה נובוסטי" מסר אתמול, כי על פי המסמכים שבידי הוועדה היוגוסלאווית לפשעי מלחמה חיפשה אחרי ואלדהיים בקשר למעשי רצח, הוצאות להורג, הריגתם של בני ערובה והרס רכוש.

העתון גם מפרסם בעניין זה העתק של מיסמך מה־18 בדצמבר 1947, בו מופיעים פרטי האשמות האלה.

בידיעה נאמר כי העתון קיבל את המיסמך ביום שלישי מהארכיון היוגוסלאבי.

למחות הפרסומים על עברו הנאצי, ממשיך ד"ר קורט ואלדהיים במסע הבחירות שלו לנשיאות אוסטריה. התמונה צולמה בסוף השבוע בוינה. תצלום אי־פי

ואלדהיים, 67, הפריך ביום שלישי האשמות שפירסם הקונגרס היהודי העולמי בניו־יורק ואמר כי, כל הדברים האלה אינם אלא שקרים.

ואלדהיים, שהיה שר החוץ באוסטריה בשנים 1968 עד 1970 ולאחר מכן המזכיר הכללי של האו"ם ב–1972־82, מועמד עתה לנשיאות באוסטריה. הבחירות יתקיימו ב־4 במאי.

ראש ממשלת יוגוסלאוויה, מילקה פלאנינץ, אמרה בעת ביקורה באוסטריה בתחילת השבוע, כי ההאשמות של הקונגרס היהודי העולמי הן עניין לאוסטריה בלבד.

שוק ההון

ביקוש גדול למניות

מאת יהודה שרוני

המסחר בבורסה התנהל אתמול לאחר פגרת הפורים במגמה של ביקושים בכל ענפי הבסחר.

עריכה את העמוד: עדה אושפיז

בית־המשפט העליון האמריקאי פסק ברוב דחוק:

אסור ליהודי דתי לחבוש כיפה בתחום מתקנים צבאיים בארה"ב

פסק הדין מתייחס לערעור שהגיש קצין יהודי בחיל האוויר, שמחה גולדמן, על עונש שהטיל עליו מפקדו, לאחר שלא הסיר את כיפתו בשטח המחנה ● ביהמ"ש: הופרו הוראות צבאיות, שמטרתן לשמור על משמעת ועל הופעה אחידה של החיילים ● הוועדה הארצית למען החוק: פגיעה במיעוטים דתיים

מאת שלמה שמיר

סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). בית־המשפט העליון של ארה"ב פסק אמש ברוב של חמישה נגד ארבעה כי ליהודי אורתודוכסי המשרת בכוחות המזוינים של ארה"ב אסור לחבוש כיפה, כאשר הוא נמצא בתחום מיתקנים צבאיים. פסק־הדין מתייחס לערעור שהגיש קצין יהודי בחיל האוויר, שמחה גולדמן, ב־1981 בעונש שהטיל עליו מפקדו, לאחר שלא נענה לפקודה להסיר את הכיפה בשטח המחנה. מפקדו טען כי חבישת כיפה נוגדת את הוראות הלבוש של הצבא.

(סוף בעמוד 2, טור 5)

התעשיינים ינהיגו שעון קיץ

גם אם הממשלה תחליט לא להנהיג שעון קיץ מסיבות פוליטיות ידאגו התעשיינים לכל הסידורים הטכניים הנדרשים

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות התעשיינים החליטה להירתם למאבק למען הנהגת שעון קיץ כבר בחודשים הקרובים. ראשי ההתאחדות יבקשו את שיתוף הפעולה של ההסתדרות בנושא.

התאחדות התעשיינים בוחנת אפשרות לפנות לערכאות המשפטיות כדי לכפות על הממשלה להפעיל את שעון הקיץ.

בהתאחדות התעשיינים מציינים, כי שעון הקיץ הוכיח את עצמו בעבר כמכשיר להיסכון באנרגיה, והיווה תמריץ חיובי בהנעת העובדים לעבודה. גם אם הממשלה תחליט בסיכומו של דבר לא להנהיג שעון קיץ מסיבות פוליטיות – הרי התעשיינים עצמם ידאגו לכל הסידורים הטכניים הנדרשים – כמו הסעות מוקדמות יותר ומציאת הסדרים לשמירה על ילדי העובדים, נמסר.

שר הפנים, יצחק פרץ, הקים ועדה מיוחדת לבחינת הנושא. חוששים, שהוועדה תעכב, או תבטל, את הפעלת שעון הקיץ, כפי שהיה בעת כהונתו של יוסף בורג בתפקיד שר הפנים.

טילי הארפון שהופעלו בראשונה במפרץ סידרה ימכרו לסעודיה

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

הממשל האמריקאי מתכוון למכור לערב־הסעודית מאה טילים אוויר־ים הארפון – עולה מעיון בהודעת הנשיא רייגן לקונגרס האמריקאי.

הירי של הטילים הללו לעבר הספינות הלוביות במפרץ סידרה היה השימוש המבצעי הראשון בטילים הללו בגרסה אוויר־ים, ותוצאות הפעלתם מוכיחות את יעילותם הרבה.

טילי הארפון מהגרסה ים־ים מצויים בידי חילות הים של מצרים, ערב־הסעודית וישראל. בכל הידוע, לא נמכרו עדיין למדינות האזור טילי הארפון מהגרסה אוויר־ים.

בהודעת הנשיא רייגן לקונגרס נמסר, כי מאה הטילים "ימכרו לערב־הסעודית בסכום של 107 מיליון דולר. לדברי הממשל, נחוצים הטילים לערב־הסעודית על מנת להגדיל את טווח הפעולה שלה, ולהקטין את זמן התגובה מול איומים במפרץ הפרסי.

להערכת מקורות ביטחוניים, מדגישות תוצאות השימוש בטילים מהדגם הזה במימי מפרץ סידרה את העובדה שהענקת טילים מהדגם לחיל האוויר הסעודי תיתן להם יכולת לפגוע מן האוויר בספינות חיל הים הישראלי, ויכולת זו אינה כעת בידיהם.

פיקרינג: תמיכתה של ישראל בארה"ב בעימות עם לוב – אות לידידות אמת

מאת אברים צדר
סופר "הארץ"
וסופרי עת"ם

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול בערב, כי החלטת הנשיא רייגן לשמור על פירוזו של הים התיכון מכל פעולות טרור, ביחוד נוכח "שגיונותיו של אדם אחד", היא החלטה הגיונית, נבונה, האחראית.

מר פרס דיבר בטקס הענקת תואר "איש השנה" למנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר מטעם שותפי ההסתדרות באמריקה. הטקס נערך, בתום ועידה של חברי קרן הפיתוח של ההסתדרות באמריקה, במלון "דמורה רנסנס" בירושלים.

ארה"ב מודה לישראל

"הודעת ישראל על תמיכה בלתי מסויגת בארה"ב בעימות עם לוב למען חופש השיט במפרץ סידרה היא אות לידידות אמת הקיימת בין שתי המדינות, אנחנו מודים לכם", כך אמר אתמול תומס פיקרינג, שגריר ארה"ב בישראל בארוחת הצהריים שנערכה במלון ימית בתל אביב לרגל רבישיה בנושא אזור השכר החופשי בין ישראל לארה"ב.

הוא הוסיף כי לארצו היסטוריה ארוכה של מאבק למען חופש השיט בעולם. "את המאבק הזה התחלנו עוד לפני 182 שנה עם צי מפרשיות נגד הפיראטים שלחוף בארבארי. מאז נמשך המאבק, אמר השגריר, והפיראטים של בארבארי אינם שונים בהרבה מהפיראטיות של לוב ושל קדאפי".

סוריה מזהירה

(סוף מעמוד 1)

הסורי באל־מתן העליון בהשתתפות בהפגנה הקשה ביותר על האיזורים הנוצריים, שגרמה לעשרות הרוגים ופצועים.

ההפגנה באה בעקבות שני פיצוצי תופת עזים בשכונות פרן אל־שבאק ואל־אשרפיה שהרעידו את האיזורים הנוצריים. חלקי גופות והריסות בתים התעופפו ועשרות מכוניות הועלו באש. ההפגזה נמשכה כמה שעות אתמול והכלילה את מרבית האיזורים הנוצריים בחופי אל־מתן וכסרואן. רק על עיירת הנשיא ג'מייל, בקפיה נחתו כ־15 פגזי מרגמות, לדברי תחנת השידור.

בשעות אחר הצהריים הושגה הפסקת אש לאחר מגעים בין מפקדת הצבא הלבנוני וחיל המשמר הסורי בלבנון. מפקדת תנועת "שומרי הארזים" פירסמה אמש הודעה בביירות, בה קראה למנהיגים הפוליטיים להפסיק לעסוק בתוך לוקה הפנימית ולאלתר ולהתייצב מול "שתי הסכנות העיקריות המרחפות על לבנון: האפשרות האסטרטגית ... הסתננות הפלסטינים למתנות אש"ף בביירות ובדרום. תחנת השידור מסרה אמש, כי ספינה ישראלית עצרה ספינה מסחרית בלב ים מול חופי לבנון וערכה בה חיפוש.

לדברי המקורות בשאה הספינה הוחזרה והיא עמדה לעגון בחוף אל־זהראני.

שגריר בריה"מ בביירות אמר אתמול כי ארצו תתמוך הפעם בסוריה. ... ברוסיה לבנון לשנה החדשה.

אמש הבריז בוואשינגטון דובר אמריקאי בכיר, שרצה בעילום שמו, כי סוריה מייצרת כלי נשק כימיים באמצעות טכנולוגיה שהושגה ממספר מדינות. פירושו של דבר כי מספר המדינות שעליהן ידוע כי הן מחזיקות בנשק כימי, עלה מ־4 ל־5, והן – ארה"ב, בריה"מ, צרפת, עיראק וסוריה.

סופרו הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי ח"כ פנחס גולדשטיין מהליכוד פנה אתמול אל יו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, לקיים דיון בידיעות שפורסמו ב"קול ישראל", לפיהן מתחמשת סוריה בנשק כימי שעלול להיות מופעל נגד ישראל. לא נמסר מה מקור החומרים ממנו מקבלת סוריה את הנשק. על־ידי הוועדה, סבור גולדשטיין לקיים דיון באמצעים הדרושים בהם צריכה ישראל להיאבק בסכנה זו.

אסור ליהודי דתי

(סוף מעמוד 1)

אז לוותר על מצוות. לדעתו, פסק־הדין מהווה אפליה לטובת אזרחים נוצרים. עו"ד יר ליוס ברמן, מנהיג יהודי ידוע בניו־יורק, אמר לסופר "הארץ" כי מבחינה יהודית פסק־הדין חשוב, משום שארבעה שופטים ציידו בחבישת כיפה ועובדה היא משמעותית: פירושה, לדבריו, ש"הכיפה מוגנת". ראשי ארגונים יהודים לאדרתיים בניו־יורק טענו כי פסק־דין זה מחוק את העיקרון של הפרדת דת ומדינה.

(עי"ת). הוועדה הארצית למען החוק ועניני ציבור הגיבה מיד בהבעת אכזבה מפסק הדין ודאגה מהשלכותיו. היועץ המשפטי של הוועדה, דניס ראפס, מסר כי הוא מודאג מכך שבית המשפט העליון נקט בשנים האחרונות עמדה המפגעת בזכויות של מיעוטים דתיים. פסק הדין בפרשה, אמר הפרקליט, היא דוגמה נוספת לתמיכה שנותן בית המשפט העליון, ללא כל בסיס עובדתי, לגוף ממשלתי המתעלם בשרירותיות מהזכויות של מיעוטים דתיים.

ארה"ב דחתה הצעת

(סוף מעמוד 1)

רבים תמיכה בעמדה הלובית, וגם מנהיג בריה"מ גורבצ'וב, שהוביל את ישראל כגורם במתיחות, הביע את הזדהותו עם מאבקה של לוב והציע לפרז את הים התיכון מכלי שיט צבאיים. ארה"ב דחתה את ההצעה.

הצי האמריקאי השישי, הערוך עתה מול חופי לוב, עשוי לעזוב את מפרץ סידרה כבר היום לאחר התקפות שביצע על בסיס טילים לובי ועל ארבע ספינות סיור של לוב.

המקורות שביקשו שלא להזדהות, אמרו כי כוח המשימה של הצי עשוי לקצר את התמרונים במים שמצפון ללוב ואשר לפי התוכנית צריכים היו להימשך עד ה־1 באפריל.

שר ההגנה קספר ויינברגר אמר בלילה אור ליום אתמול כי "הנוהג המקובל הוא להשלים תמרון זמן מה לפני המועד שנקבע".

הפנטגון מסר כי 30 האוניות של כוח המשימה האמריקאי ו־250 המטוסים שלו לא ניזוקו במהלך מעשי האיבה, משום שמהלך הטילים נגד מטוסים שנורו ממשגרים לוביים שובש באמצעים אלקטרוניים והטילים סטו ממטרותיהם קילומטרים רבים.

שר ההגנה קספר ויינברגר אמר אתמול במסיבת עיתונאים בוושינגטון כי היה צפוי שלוב תגיב על נסיונותיה של ארה"ב "לממש את זכותה לנוע במימי הבינלאומיים של מפרץ סידרה", כפי שמוגדר בוואשינגטון הנמוך לעריכת התרגילים. פקידים אמריקאים שצוטטו בעיתונות האמריקאית הוסיפו עוד, כי למעשה היתה ציפייה ותקווה "שהלובים ירדפו אחרינו" כדי להשיב להם.

במקביל המשיך דובר הסטייט דיפרטמנט לדבוק בגירסה האומרת כי התרגיל הימי נועד לממש את זכות המעבר במפרץ סידרה ולהוכיח כי לא מדובר במימיה הטריטוריאליים של לוב. הדובר הוסיף כי אם יהיו התקפות נוספות, לא תהסס ארה"ב מלהגיב, ואם יחל קדאפי בהתקפות טרור תדע ארה"ב כיצד לפעול.

דובר הסטייט דיפרטמנט אישר אתמול כי שגרירויות ארה"ב ברחבי העולם הועמדו בכוננות גבוהה, וכי ננקטו אמצעי ביטחון להבטחת שלום העובדים בהם. צעד זה ננקט לאחר שאנשים החשודים כסוכנים לוביים נראו משוטטים בקירבתן.

מומחי טרור אמריקאים סבורים כי לוב תרצה עתה לנקום על השמדת ספינות הטילים שלה ובסיס הטילים באמצעות פיגועים נגד אזרחים אמריקאים בעולם, אך לא בארה"ב. עם זאת, פקידים באף־בי־איי אינם מוציאים מכלל אפשרות כי ייעשו נסיונות פיגוע בתוך ארה"ב, בה שוהים עתה כ־3,500 אזרחים לובים, סטודנטים, תיירים ואנשי עסקים.

תגובות מעורבות בעולם הערבי

מרחבי העולם הערבי נשמעו אתמול קריאות תמיכה בלוב. סוכנות הידיעות הלובית מסרה אמש כי גם המלך הסעודי פאהד שיגר מברק תמיכה ללוב. כינוס שרי הליגה הערבית בתוניס גינה את "התוקפנות האמריקאית", והביע את כינוס מועצת הביטחון לדיון בנושא זה. מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, שנועד אתמול עם הנשיא חוסני מובארק בקהיר, גינה את התקפות האמריקאיות, והדגיש את עמידת אש"ף לצד לוב.

סוריה ... הביעו הסתייגויות מהצעת ההחלטה, שקראה גם לכינוס מיוחד של מועצת הבטחון על העימות בין ארה"ב ולוב.

תגובתה של מצרים היתה מתונה וכללית. משרד החוץ המצרי פירסם אתמול הודעה בה ציין כי מצרים מוטרדת מהמצב המתוח שנוצר במפרץ סידרה וקרא להפסיק לאלתר את הפעולות האלימות.

במחנה אש"ף בעין אל־חלווה בדרום לבנון נערכה אתמול הפגנה המונית בה הועלו סיסמאות נגד ארה"ב וישראל ובעד תמיכה בלוב.

גורבאצ'וב מציע פירוז הדדי בים התיכון

הטלוויזיה הסובייטית שידרה אתמול נאום שהשמיע גורבאצ'וב בסעודת ערב חגיגית בקרמלין לנשיא אלג'יר שאדלי בן ג'אדיד. בהתייחסו לאירועים במפרץ סידרה הביע גורבאצ'וב את הסולידריות של בריה"מ עם "המאבק האנטי־אימפריאליסטי של לוב נגד ארה"ב", והאשים את ארה"ב בתוקפנות. באומרו כי מעשיה הם "קריאת תגר לציבור בעולם".

המנהיג הסובייטי קרא לארה"ב לפרז את הים התיכון. "אם תפנה ארה"ב את ספינות הצי השישי, יעזבו גם ספינות הצי הסובייטי את הים התיכון. נוכחות הצי בים התיכון מוסברת בצורך להגן על בריה"מ ועל בנות בריתה".

כגורם למתיחות באזור המזרח התיכון הזכיר גורבאצ'וב את "שאיפות ההתפשטות" של ישראל, ואת המדיניות האנטי־ערבית של וואשינגטון. נאום גורבאצ'וב שודר במקביל בכל שירותי רדיו מוסקבה.

הגם שבריה"מ התייצבה לצד לוב, העמדה הסובייטית, בכל הקשור לזכויות השייט של ספינות בימי העולם היא חד־משמעית: הכרה בתחום ימי ריבוני של 12 מיל ימי. עמדה זו זהה לעמדה האמריקאית בסכסוך מפרץ סידרה.

כ־100 עובדים אמריקאים בלוב

בינתיים נמסר כי רבים מבין כ־1600 אזרחים אמריקאים שהנשיא רייגן הורה להם בינואר לעזוב את לוב, חזרו בינתיים ללוב, כך מסרו אתמול דיפלומטים ותושבים זרים. אין אומדן מדויק לגבי מספרם, אך אחד הדיפלומטים אמר כי הם חזרו "במטוסים מלאים".

ארה"ב הודיעה כי תראה את לוב אחראית לבטחונם של האזרחים האמריקאים שנשארו בלוב כ־100 במספר.

ראש ממשלת מלטה מנהל שיחות עם קדאפי

ראש ממשלת מלטה מיפסוד בוניצ'י שוחח אתמול בטריפולי עם הקולונל קדאפי ועם ראש ממשלת לוב על המשבר במפרץ סידרה. ראש ממשלת מלטה אמר בשובו אמש לארצו, כי ביקורו נועד לנסות ולפעול למען הפגת המתיחות בים התיכון.

"יש הוכחות שמנגלה אכן מת בבראזיל"

סאנט פאולו (עי"ת). משטרת ברזיל תציג היום ראיות חדשות כדי להוכיח בצורה חותכת שהפושע הנאצי יוסף מנגלה מת והובא לקבורה בבראזיל לפני 7 שנים, אמר אתמול דובר המשטרה.

הדובר אמר, בלי למסור פרטים נוספים: "ההוכחות החדשות חותכות והן ישימו קץ לכל הספקות והפולמוסים".

צוות בינלאומי של מומחים הגיע ביוני אשתקד למסקנה, כי העצמות שהוצאו מקבר ליד סאן פאולו, היו של "מלאך המוות" של אושוויץ.

אולם, ניצולים של מחנה הריכוז הביעו ספיקות לגבי מותו של מנגלה.

קטלוג של ספרים עבריים פורסם בלנינגראד

מאת אליהו הובר
סופר "הארץ" בסקנדינביה

בלנינגראד פורסם קטלוג של הספרים העבריים בספרייה הממלכתית של העיר – מסרה אתמול סוכנות הידיעות "נובוסטי".

בקטלוג כ־50,000 ספרים, ובהם ספרי תנ"ך ותלמוד – רובם מהתקופה שלפני המצאת הדפוס, במאה ה־15.

לקטלוג צורפה הקדמה מאת מחברו, שמעון יאקרסון.

"נובוסטי" מספרת, כי השפה העברית לא שימשה מעולם ברוסיה כשפת דיבור, ורק מלים מעטות, שמוצאן בעברית, נקלטו בשפת אידיש. לדבריה, בישראל הפכה העברית לשפה רשמית מטעמים פוליטיים.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: יצחק ארד, יו"ר יד־ושם
על: עברו הנאצי של קורט ואלדהיים

בביקורו באהל יזכור פניו היו חתומים

בעת שואלדהיים כיהן כמזכ"ל האו"ם הוא ביקר בארץ וערך סיור ביד־ושם. אתה נלווית אליו. זכור לך כיצד הגיב?

כשסיירנו במוזיאון ההסטורי ביד ושם, שבו מוצגים תולדות השואה וכן תמונות ממחנות ההשמדה, הוא דיבר מעט מאד. מרבית הזמן הוא שתק. כשביקרנו באוהל יזכור ואלדהיים היה מאופק ופניו היו חתומים. זכור לי שבמהלך הביקור באולם ההתייחדות באוהל יזכור, היתה תקרית קטנה. ואלדהיים נכנס לאולם ללא כסוי ראש. העירנו לו שזהו מקום קדוש ולכן עליו לכסות את ראשו. הוא השיב כי חשב שזהו מקום קדוש נוהג להיכנס ללא כסוי ראש.

אתמול פורסמו ע"י הקונגרס היהודי העולמי מסמכים חדשים הכוללים ראיות על עברו הנאצי של ואלדהיים. בארכיונים שלכם מצוי חומר שיחזק האשמות אלה?

מצאנו בארכיון תמונות בהן נראה ואלדהיים בתקופה בה שימש כקצין מטה בביון ביחידה הצבאית הגרמנית אשר כבשה את יוגוסלאביה, בחברתם של קצינים גרמניים אחרים, ביניהם מפקד היחידה הגנרל אלכסנדר לוהר שהוסגר אחרי מלחמת העולם השניה ליוגוסלאוויה והוצא להורג ב־1947. אבל, אין בידינו שום מסמכים שיכולים להצביע על פעילותו נגד יהודים.

ה"ניו־יורק טיימס" כתב אתמול כי במסמך של הצבא האמריקאי מ־1948 נקבע שואלדהיים היה מבוקש ע"י יוגוסלאוויה, באשמת רצח. איך זה שלכם אין שום מידע על כך?

כי החומר הארכיוני שלנו מתבסס בעיקר על עדויות שנמסרו ע"י יהודים ניצולי השואה וצריך לזכור שמרבית יהודי יוגוסלאוויה נרצחו ב־1941, כלומר לפני שואלדהיים הגיע ליוגוסלאוויה והיה קשור לרדיפות נגד פרטיזנים. לכן אין זה פלא שלא מצאנו מסמכים על מעורבותו במעשי טבח.

בעקבות הגילויים החדשים על עברו הנאצי של ואלדהיים, אתם מחפשים חומר חדש?

זה מספר שנים עוסק אצלנו חוקר מיוחד באיסוף ומיון חומר על שואת יהודי יוגוסלאוויה. בימים האחרונים בעקבות הפרסומים על מעורבותו של ואלדהיים ביקשתי מהעובדים שלנו לערוך בדיקה מחודשת. אולי נצליח לגלות דברים חדשים.

אגב, בעניין ג'ון דמיאניוק, ייתכן שיש בסיס לטענת פרקליטו, שביהר עדויות שהאיש שהוסגר לישראל איננו "איוואן האיום"?

כל העדויות החדשות כביכול, שפורסמו בימים האחרונים כי אילו "איוואן האיום" האמיתי נרצח, אינן חדשות. הן היו ידועות לנו והועמדו על־ידינו לרשות התביעה. כמי שחקר את הנושא במחנה טרבלינקה, אני סמוך ובטוח שהיה שם איש בשם איוואן, אם זה האיש שהוסגר לישראל, על כך יוכלו להעיד רק הניצולים.

הרמטכ"ל: אין קשר בין תרגיל הגיוס לבין המתיחות בצפון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

"זה לא סוד, שיש לנו חלק גדול מהכוח במילואים. אנו רוצים להיות במצב, שנוכל לקרוא למילואים, לצייד אותם, ולשלוח אותם למקום שיידרש בשיטות, באופנים ובשעות השונות" – אמר אמש הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, בשיחה עם עיתונאים בצפת.

הרמטכ"ל הכחיש קשר בין התרגיל למתיחות בצפון, ואמר כי יש הרבה תרגילים כאלה בשנה – לפי תכנית העבודה. "אין בתרגיל זה כל סממן של מלחמה", הוא הדגיש.

אנשי המילואים, שהגיעו ליחידות השונות, נרשמו, ולאחר ... הרה. הרמטכ"ל ציין, כי תרגיל הגיוס של צה"ל הצליח, וה"התייצבות עמדה בכל המבחנים המקובלים בעבר".

לדבריו, אין כל קשר ישיר בין ההתרחשויות האחרונות והמתיחות שבין ארה"ב ללוב לבין האפשרות של מתיחות חמה קרובה יותר לאזורנו. הוא ציין, כי יש לפעול נגד הטירור. "בניסיון של הרבה מאד שנים אני אומר, שהטירור עושה כל הזמן את מה שהוא יכול לבצע, ואם תיאבק בו, בסופו של דבר, הוא יעשה הרבה פחות", אמר הרמטכ"ל. הרמטכ"ל הוסיף, כי אינו מאמין, שהפעילות האחרונה של ארה"ב תעודד מדינות נוספות בעולם לפתוח במאבק מתמיד נגד הטירור.

ראש עיריית אשדוד: ראש עיר נבחר אינו כפוף לפקידים

(עי"ת). "ראש עיר הנבחר לאחר שנבחר ישירות ע"י האוכלוסיה המקומית, אינו בגדר פקיד ממשלתי ואינו כפוף ישירות לעובד זה או אחר תהיה דרגתו אשר תהיה, ובוודאי שאינו כתובת של נזיפות, בפרט כאשר הנושאים לא נבדקו לאשורם" – תגובה חריפה זו השמיע ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי, כשנתבקש להגיב על הנזיפה שהעביר אליו מנכ"ל משרד הפנים, ד"ר חיים קוברסקי, בקשר לרכישות כלי רכב לראשי העיר.

אזולאי אמר כי עיריית אשדוד פעלה כמתבקש והחליפה שני כלי הרכב שעליהם התריע ד"ר קוברסקי, וחסכה כסף רב לקופת העירייה. לדבריו, אילו טרח המנכ"ל לבדוק את העובדות, הרי ללא ספק היה נמנע מלהעביר נזיפה ועמדת לעברו.

"הפניקס" ו"ציון" יפצו בעלי תעודות בקרן הנאמנות "אביב"

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בעקבות פגישה שהתקיימה אתמול בין אליעזר שילוני, יו"ר הרשות לניירות ערך, לבין מנכ"ל חברת הביטוח "הפניקס" יוסי חכמי ומנכ"ל חברת הביטוח "ציון" רמי טייבר, סוכם כי חברות ביטוח אלה יפצו את בעלי התעודות בקרן הנאמנות "אביב". תביעת הפיצוי הוגשה לאחר התקופות הרשות. מבודה היות חברות הביטוח האלה הנאמנים של קרן הנאמנות "אביב", שנוהלה על־ידי חברת הברוקרים פיס, שמנהליה ברחו מהארץ.

על־פי החוק להשקעות בקרנות נאמנות, אחראים הנאמנים לכך שהקרן תנוהל על פי התקנון של קרן הנאמנות. על פי הסיכום שהושג, כל מי שהחזיק כתעודת השתתפות בקרן "אביב" יקבל את הפיצוי המגיע לו, על־פי מחיר הפדיון של הקרן ביום יציאת מנהלי פיס מהארץ. על־פי מספר הערכות, סכום הפיצוי עשוי להגיע למיליון דולר.

לא ידוע עדיין היכן נמצאים ניירות הערך שהחזיקו עבור קרן הנאמנות. מספר מחזיקי תעודות ההשתתפות ב"אביב" היה על־פי הרישום בספרים כ־5,500. מדו"ח ראשוני שהכינו כונסי הנכסים עולה כי מנהלי פיס הנפיקו מספר גבוה של תעודות השתתפות, שהגיע ליותר מ־12 אלף. עקב כך עלולות הפניקס וציון לשלם סכומים גבוהים יותר. חברות הביטוח יתחלקו שווה בשווה, בהוצאות המגיעות למחזיקי קרן "אביב".

בעניין זה מסר טייבר אתמול ל"הארץ" כי הסיכום עם הרשות לניירות ערך נועד להגן על המשקיע הקטן. לדבריו, יפוצו רק אלה שהחזיקו בתום לב בתעודות השתתפות בקרן "אביב". האולם אם יתגלה כי אחרים מבעלי תעודות ההשתתפות השיגו אותם שלא כדין, הם לא יקבלו כל פיצוי.

בעקבות ההפסדים הגדולים:

קונצרן כלל ימחוק מניות מודול ישראל מהמסחר בבורסה

מאת יהודה שרוני

קונצרן כלל מבקש למחוק את מניות חברת מודול ישראל מהמסחר בבורסה לניירות ערך, עקב ההפסדים הגדולים.

חברת מודול ישראל, העוסקת בקבלנות בנייה, צברה בשנים האחרונות הפסדים כבדים, ועקב כך מחקה את ההון העצמי שלה. החלק האחר של מניותיה מוחזק על־ידי חברות מקונצרן כלל, ורק חמישה אחוזים מוחזקים על־ידי הציבור.

בעקבות הבקשה למחיקה יידרש קונצרן כלל לצאת בהצעת רכש לציבור בעלי המניות הרוב. שווי השוק של מניות מודול ישראל היה לאחרונה 600 אלף דולר. החברה תפרסם היום את התוצאות העסקיות שלה לשנת 1985, ובעקבות כך המסחר יופסק והככל הנראה גם לא יחודש.

המסחר בבורסה יופסק היום במניות אי.פי. וגם במניות מודול תעשיות בגלל פרסום הדו"חות הכספיים.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

נדיר שבנדירים

ה"רקויאם" של ג'וזפה ורדי בביצוע התזמורת הפילהרמונית הישראלית. המנצח זובין מהטה, מקהלת "גכינגר קאנטוריי" והסולנים מגנוליה קאבאייה, מארילין הורן, ניל וילסון ויאקו ריהאנן, בהיכל התרבות בתל אביב.

איך יכול להתפעל מתוך המפורסם של אשדות הניאגרה ובאותה עת לנוף בהם על אשר אינם צבועים כמפלי "שבע תחנות". איך יכול לגם להתפעם מן הלהט והגעש הדרמטי־אופראי של ורדי (1813־1901) ולתקוף אותו על שתפילת האשכבה שלו, ה"רקויאם" (1874), אינה תפילתו המרפנת של יהודי, אלא כביטוי תפילתו של עם שלם לכבוד משורר לאומי גדול, אלסנדרו מאנצוני, שהלך לעולמו. לגבינו, ורדי וה"רקויאם" שלו, הם כמעין תופעות טבע יחודיות, נדירות שבנדירות, התחושות המרטיטות נפש, שלא כמפלי "שבע תחנות", אלא כאשדות הניאגרה.

בתמול המול והמעט כל הכוחות שבנגנו יחדיו לביצוע ה"רקויאם" היו אף הם בבחינת תופעה יחודית. פרט לנגינת הצ'לנים בפרק "תרומה", שאינה זכורה לטובה, לא ישכח איש את צלילי הפילהרמונית בדממה הדקה של הפתיחה ואת הקולות האדירים של "יום הדין". התזמורת, כפי שאכן תכנן ורדי, היתה לאורך כל היצירה גיבורה ראשית ב"אופרה" זו וכך גם מקהלת "גכינגר קאנטוריי" (בהדרכת הלמוט רילינג), שהצטיינה באיכות ובזכות קולית בלתי רגילים ושלהבה כאש ב"יום הדין" והיתה כרוח קלה ב"קדוש קדוש".

הסולנים, לדידי, נתחלקו לשתי קבוצות. מכאן הצעירים – הטנור ניל וילסון, שהפגין איכות קולית יפה אך שטרם ניצל כראוי את תוכן המילים, והבאס יאקו ריהאנן שקולו העמוק נדיר. אך שקווי הזמרתיים אינם משוכללים עדיין עד תום ומכאן, הבוגרות – המצו־סופרן הגדולה מרילין הורן, שזמרתה היא שיא של יופי ואינטליגנציה מוסיקלית והסופרן מגנוליה קאבאייה, שבעוצמתה הקולית היהודית ובעוצמתה הרגשית החד־פעמית, שלא לדבר על גוני קולה, לבטח פתחה בסיום היצירה "שערי שמים". ה"משה", שהוביל במלוא ההצלחה את כל הגיבורים היחידיים לעבר הארץ המובטחת של אירוע נדיר שבנדירים, היה "תופעת הטבע" זובין מהטה.

המעלות של אל על

	מעמ' מינימום	מעמ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	7	מעונן	3	6
אתונה	13	20	מע.חל	12	18
בוקרשט	5	20	מע.חל	4	18
בריסל	4	8	גשום	4	8
וינה	2	0	מע.חל	1	8
ז'נבה	3	8	גשום	6	7
לונדון	2	10	מע.חל	3	6
ליסבון	5	14	מע.חל	9	12
מדריד	2	12	מע.חל	5	10
ניו־יורק	6	12	מע.חל	4	8
פאריס	3	9	גשום	4	8
פרנקפורט	2	7	מעונן	5	8
ציריך	1	6	מעונן	4	5
קהיר	13	25	בהיר	12	23
קופנהאגן	2	6	גשום	2	2
רומא	10	15	מעונן	12	15
שטוקהולם	2	5	מע.חל	2	6

הנוסע המאושר
אל על

ראיתי שמעתי

ילדי מהגרים מבריה"מ הוטבלו בכנסיה?

לפחות תשעה ילדים יהודים הוטבלו בשנה האחרונה לנצרות בכנסייה הבפטיסטית בברוקלין – מספר ביטאון היהודים "ישראל שלנו" בגיליונו האחרון. העיתון אף מספר שתשעה הילדים השתתפו בסמינרי קיץ שערכה הכנסייה הבפטיסטית תמורת תשלום סמלי של חמישה דולרים לשבוע. השתתפו בהם יותר ממאה ילדים יהודים. רוב הילדים שהוטבלו הם ילדי מהגרים יהודים מבריה"מ.

לדברי העיתון, מיסיונרים בפטיסטים דוברי רוסית ממשיכים לפתות את בתי היהודים בבריטון־ביץ' בברוקלין, שם מתגוררים רוב המהגרים היהודים, ומציעים להם לשלוח את ילדיהם לסמינר תמורת תשלום סמלי. הם גם מציעים מענקים והלוואות בכספים לנזקקים. ג.ארנס

"הו כלכותה" בהתיישבות העובדת

הם הגיעו. לא בעירום מלא, כי אם לבושים בחלוקים. יהודה מוססוס שחקני המחזמר האמריקאי "הו כלכותה".

הצגת הבכורה של "הו כלכותה" תתקיים מחר באולם ויקל בתל־אביב, עם כל ההגבלות שהטילה עליהם הצנזורה הישראלית. מה הפלא, שבעקבות מסע הפרסום המאסיבי והחדרים מודים אם ישיעו או לא – כבר אזלו רוב הכרטיסים למופע.

שחקני "הו כלכותה" נוחתים בארץ

בעקבות בקשתו של המפיק הישראלי, רפי שותר מתיאטרון "לילך", הסכים המפיק האמריקאי, נורמן קיין, להאריך את מסע ההופעות בישראל עוד בשבועיים. בתל־אביב תופיע הלהקה עד ה־16 באפריל, שבוע מעבר למתוכנן.

מי שלא יחמיצו את המופע הם הקיבוצים אילת השחר, יגור ועין־גב. הקיבוצים והמושבים בסביבה, שכנראה אינם חוששים מהשחיתות התרבותית שניסתה הצנזורה למנוע.
ש.גוטה

הכתם נמחה

שכונת שפירא בתל־אביב אינה שכונה מפנקת ואחת מפינותיה המוזנחות ביותר היה סניף הדואר. אתמול נחנך במקום סניף דואר חדש ומרווח ובעת הנוכחת אמר שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, כי הסניף הקודם היה כתם הן לקהל שנזקק לשירותיו והן לעובדים במקום. שיקום הסניף עמד בראש סולם העדיפויות של משרד התקשורת במשך שנה שלמה. עתה, אמר השר, יש לשכונת שפירא המקופחת סניף דואר ראוי לשמו. אחד היפים בגוש דן, ומשרד התקשורת הוא במקרה זה חלוץ במבצע שיקום השכונה.

בטקס נכחו גם מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלספור, ראש אגף התיקצוב הממונה על שירותי הדואר, אליעזר חנוך, והמנהל מחוז תל־אביב, צבי מבבקין.
א.קין

בעריכת עדית רוזנבלום

מחר

ב"על המשמר" ובמוספו השבועי
חותם

● ארה"ב לוחמת בקדאפי – מאת עוזי מחנימי
● קשה לשחות נגד הזרם הימני – תשובה לאהרון מגד – מאת מארק גפן

בלי חופה וקידושין: אפשר להינשא גם אחרת – מאת שלי יחימוביץ

● "הלו, כאן קול ירושלים" – יובל לייסוד קול ישראל – מאת ישראל זמיר
● שוב הורסים בתים ברצועה – מאת עודד ליפשיץ

גיליונים חדשים בחותם השבוע:
* ריפעת אסדי הציל את חייו יוסף ערעבאט (עוזי מחנימי)
* מאזן ההגירה השלילי בעיירות הפיתוח גבר ב־1985 (אלי כהן)
* סלאח שבתי יועלה כמחזמר בהבימה (מגלה אפרים קישון בראיון עם חני קים)

● החוק נגד גזענות – שיחות עם השופטים בדימוס חיים כהן ובנימין כהן – מאת ורד לוי
● חותם אישי – עם מיכה פרידמן

דפים לספרות
חנוך ברימוי: בנו הבכור של אלוהים
י. וינודסקי: יז'י פיצובסקי – ורשים לדיוקן
ברנרד מלמוד: הדוגמנית (סיפור קצר)

● "עוד שבוע" בחותם, על: ארה"ב, לוב ואנחנו; הגזירה מעיירות הפיתוח; הטלוויזיה מחוללת שערוריות בכנסת; חיי פנחס שדה כהתפשטות; פרס והסופרים; סגנון חדש של חוה אלברשטיין
● רשימות, טורים ומדורים: גיורא מנור, עמית רוט, חיה יוסף, שלמה ניצן, דינה גורן, שרי ארליך, יהודה צור, לזי מורב, רעיה רטיג, יהודה להב, ירון אליוסף, זאב צחור, ראובן רחוביצקי, יעל ישראל, שאול קנז, מיכאל הרסגור, יעקב רבי, שמואל בונים

המדור המסוים: הראקידי.
מאת יעקב לזר

לאברהם אשרי
אתך באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
חברת השקעות
דיסקונט בע"מ

לשי לביטוב והמשפחה
אתך באבלך במות
סבתך ז"ל
גרעין "מיטב"
ובית גבים

כלל מערכות בניה - חברת בניה בסגנון אמריקאי

לא הספקת לחלום על הוילה שלך - וכבר היא לפניך. וילה יפהפיה, בדיוק כמו שתכננת - אבל בלי "כאבי ראש" וריצות מיותרות.

כלל מערכות בניה, בונה וילות פרטיות כמו שבונים באמריקה. אתה מזמין - וכלל מערכות בניה דואגת לכל השאר: ליעוץ, לשרותי תכנון, לביצוע הבניה ולפיקוח עליה.

כלל מערכות בניה - חברה גדולה עם הגב הכלכלי של קבוצת כלל, בונה בשיטות חדשניות ואיכותיות מהחומרים המעולים של איטונג, על פי תכנון גמיש, בהתאם לצרכיך - ובאחריות מלאה.

וילה חלומית בהזמנה, במהירות שיא וללא דאגות - זו המומחיות של כלל מערכות בניה.

מפעל ומשרדים:
כביש איטונג, ת.ד. 285 פרדס־חנה 37100
טל' 063-70368/9

כלל מערכות בניה
לשעבר "מבני בטרום"

כלל מערכות בניה בע"מ, מקבוצת אי.פ. כלל בנין בע"מ נמנה על קבוצת כלל/אזורים

هكذا من الأصل

בחברון סערו הרוחות כשמתנחלים ביקשו לתלות בובת־המן חבושת כאפייה

רק התערבות נציג הממשל מנעה עימות

מאת אדרי ניר
כתב "הארץ" בשטחים

מתנחלים בחברון גרמו אתמול להתלהטות הרוחות בעיר, כאשר במסגרת חגיגות פורים ניסו לתלות בובה ברחובה של המן הרשע, כשלראשה כאפייה ו"עקאל". המתנחלים עם בבקבוק עד לאזור ונשאו בידיהם בובת של דמויות מוצגלה, להצאתם של העוברים והשבים. כאשר הגיעה התהלוכה לבית־הדסה הצליחו לתלות את בובת המן. אחד מהם חבש על ראש הבובה כאפייה ו"עקאל", כדי לשוות לה דמות של ערבי.

הדבר עודד את זעם הערבים שהתקבצו במקום, ורק התערבותו של נציג הממשל הצבאי, שדרש מהמתנחלים להסיר את הכאפייה, מנעה עימות. ביום שני השבוע גרמו מתנחלים מחברון להתרגזות במעגלה הכבשלה, כאשר הורו לתושב אחרי שהתייה בחית בסביבת פורים, התבתעתו עם חיילי צה"ל וחבקי ברחוב בתוך חבועה.

באוניברסיטת בית־לחם הפגינו אתמול כמה מאות סטודנטים לרגל יום השנה להחרבת הכפכי קכפ־ריידה. בהמשך ההפגנה יידו התלמידים אבנים לעבר כלי רכב בגזרת בית־ג'אלה, התגרת מהירי צה"ל ומשמר הגבול. אלה הגיבו את המפגינים אל תוך האוניברסיטה, תוך ידי באזור, והכפו את דה־הגישה אליה.

מקורות במתנחים מסרו כי לא היו נפגעים. לדבריו של דובר האוניברסיטה נפצע אחד הסטודנטים מצעים קלים, עקב פגיעת קליע גומי.

צויין כי היום כתחילה באוניברסיטת בית־לחם חופשת הפסחא. החופשה תימשך כשבוע ושוא שבמהלכו יחול "יום האדמה".

ריכבו של דרוזי מאוהדי ישראל הוצת בגולן

מאת מנחם הורוביץ
כתב "הארץ" בצפון

מכוניתו של אחד מאוהדי ישראל בקרב הדרוזים ברמת הגולן נשרפה אתמול. המכוניות כנראה כהצתה. מדובר במכונית מרגם רנו 16, שהיתה שייכת לתושב מג'דל שאמס הידוע בתמיכתו בישראל ובהתנגדותו לבני עדתו המורדים.

ראשי העדה הדרוזית המתונים מודעים כי ידם של הקיצונים מבני עדתם היתה במעשה. עוד אמרו, כי באחרונה הלה בהתיחתה בין שני הכחות ברמת הגולן, הקיצונים והמתונים יותר, כאשר הקיצוניים מאיימים עליהם והורסים כי יעבדו לשנות האזור.

כבה דרוזים, היזועים בתמיכתם בסוריה, פנו אל בני העדה בתביעה כי כל הדרוזים בגולן יפסיקו לקבל סיוע כספי ממדינת ישראל ובמקביל הם יפסיקו לשלם בסהכנסה או חובות אחרים למדינה.

מוקמת תשתית לישוב "הר גבורים" על הקו הירוק במערב הגלבוע

יוקמו בשלב ראשון 200 יחידות דיור★פוטנציאל תיירותי

(ש). על גבול "הקו הירוק", ברכס המערבי של הגלבוע, הולה הקרן הקיימת בימים אלה, לפרוץ דרך ולהכין תשתית לישוב הקהילתי "הר גיבורים", שיתקיף על עבק החזן, במרחק של 10 ק"מ בג'נין.

גרשון אבני, מנהל הקרן "ייעור־כן" של קק"ל, מסר אתמול בסיור עתונאים באיזור, כי היישוב ביועד לבני מושבי התענכים, שאינם יכולים להישאר בישוביהם כ"בנים ממשיכים".

תבנית מתאר ל־400 יחידות

בשלב ראשון יוקמו במקום 200 יחידות־דיור על ידי משרד הבינוי והשיכון, תוכנית הביתאר כוללת 400 יחידות כאלה הישוב יוקם בסיוע מחלקת התתייבכות של הסוכנות, אך למעשה יוזמה מעין שכונת מגורים, ללא אמצעי יצור חקלאיים. כל משפחה תקבל בגרש של 400 מ"ר, והמתיישבים יתפרנסו מעבודות בעפולה ובעמק.

כן משלימה עתה קק"ל פריצת דרך בגלבוע, שתקשר את הקיבוצים הדתיים במעלה הגלבוע ומלכישוע עם הקיבוצים הדתיים בעמק בית שאן. דרך זו, לאורך 4 ק"מ, תשתלב בדרך הנופית של הגלבוע, הנמשכת לאורך 25 ק"מ נגדרית.

אבני ציין, כי עם השלמת הכביש ניתן יהיה גם לקדם את התיירות באיזור, ולאפשר לתיירים באיזור ירושלים להגיע לגלבוע דרך בקעת הירדן. לאורך רכסי הגלבוע התקנו חניונים ומיצפים, שמהם נשקף נוף מרהיב של עמק יזרעאל, גבעת המורה והתבור.

דרומה באזור זה, ליד הארי מילק, הולה קק"ל בפריצת דרך ל"פארק הורשי" על הר חורשן. באזור יש יערות על שטח של 40 אלף דונם, שחלקם ניטעו על ידי קק"ל ורובם היו "יער טבעי". הדרך תקשר את רמת הצביב עם בת שלמה.

כן מסייעת עתה קק"ל לשימור שני אתרים הקשורים בראשית ההתיישבות בארץ. ליד כבצר שני באזור בנימינה, יהיה ערש ההתיישבות של בית"ר. כהלב עתה "פארק ז'בוטינסקי". שבו יהיה גם מחנה נוער ואמפיתאטרון מבעי.

אתר אחר הוא "הבר האוברניב" בקיבוץ עין שמר של "השומר הצעיר" באיזור כרכור. חצר זו, שהיתה מוקפת חומה, הוקמה על ידי ראשוני "השומר", וביניהם אלכסנדר זייד והלל יפאית, בשנת 1921. ב־1927 עלה לכקום קיבוץ עין שמר. שהיה הלוף ההתיישבות בעמק וכפר הבפתנה ואריו עדה.

רק הרוחות חזות עצבון, המכבלים בשיחזור המקום, ציינו כי בבקום מקימים מוזיאון ארכיאולוגי, מוזיאון טבע, תצוגה של מכונות חקלאיות ואולם אורקולי. עד כה הושקעו בשיחזור המיבנים 50 אלף דולר. וה־קודם שהוא יושלם בשנה הבאה.

עליה בפיגועים החמורים בגדה

עם זאת נרשמה בשנה האחרונה ירידה בהיקף הפרות־הסדר

מאת כתב "הארץ" בשטחים

עליה של יותר מ־80% אחוז חלה בשנה האחרונה במספר הפיגועים החמורים שבוצעו בשומרון, בכלל זה מעשי ירי, ידוי בקבוקי־תבערה, הנחת מטעני־נפץ ודקירות בסכין.

במרחב יהודה ובנימין נרשמה לעומת זאת ירידה מתונה (כ־11%) במספר הפיגועים מהסוג הזה. בסך הכל היתה עליה של מעל 30 אחוז במספר הפיגועים החמורים בגדה בכללה.

מקורות צבאיים, שמסרו אתמול את הפרטים, ציינו כי בשומרון נעשים מאמצים רבים, במטרה לפענח חמישה מקרי ירי חמורים שאירעו באיזור.

בשניים מהם נעשה שימוש באותו כלי־נשק (רצח ראש עיריית שכם, ורצח שוטר ממשמר הגבול ג'מיל מארס, שניהם בשכם).

עוד נמסר כי במספר הפרות הסדר בגדה (ידוי אבנים, הנפת דגלי פלסטין, הבערת צמיגים וציור סיסמאות) היתה בשנה האחרונה ירידה של 34 אחוז.

חיילים בגליל המערבי נמנעו מנסיעות בטרמפ במכוניות פרטיות

(ש).חיילים מהגליל המערבי נמנעים מלנסוע ב"טרמפים" במכוניות פרטיות, ומעדיפים רכב צבאי, או שהם נוסעים באוטובוסים.

ב"טרמפיאדה" ביציאה מעכו עמדו במשך שעות היום חיילים רבים, שהיו בדרכם צפונה, ורק מעטים מהם עלו על רכב פרטי — רק לאחר שבדקו היטב את פניו של הנהג.

באחד המקרים סירב חייל, המשרת ב"גולני", להיכנס למכונית של בן עדות המזרח מצעת לפרות שהלה הציג תעודת זהות, וניסה לשכנע את החייל, כי אינו ערבי. הנהג עזב את המקום כמפתנפש עם מכונית ה"פורד אסקורט" שלו, ואילו החייל אמר — "מה שבטוח בטוח, מוטב שאיחר, ואחזור לבסיס, מאשר לא אגיע בכלל".

לוי: לחדש הקרן למפעלים בפרוייקט שיקום השכונות

יעלה תביעתו היום בפגישה בעניין שיקום השכונות אצל ראש הממשלה

מאת צבי זרהיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי יתבע היום מהסוכנות היהודית לחדש את הקרן למימון מפעלים במסגרת פרוייקט שיקום השכונות.

כשני מיליון דולר מקרן זו הועברו בשנים האחרונות לפרוייקט שיקום השכונות. את היתרה העבירה בשנה שעברה הסוכנות לקליטת העולים האתיופים. לוי יעלה את תביעתו בפגישה שתתקיים היום בעניין שיקום השכונות אצל ראש הממשלה, בהשתתפות שמעון פרס, דוד לוי וראשי הסוכנות.

אלי נסן, מנכ"ל משרד השיכון, מסר, כי בשנת 1986 יגדל תקציב שיקום השכונות ב־25 אחוזים ריאלית לעומת אשתקד. בכוונת משרד הבינוי והשיכון להוסיף חמש שכונות חדשות לפרוייקט. במקביל, תוקטן מעורבותו של שכונות, שהשתתפו בפרוייקט מאז הקמתו ושהגיעו לרמת החיים הממוצעת בשכונות אחרות ברחבי הארץ. מספר השכונות, הנהנות מפעל שיקום השכונות, יגיע לתשעים.

נסן הוסיף עוד, כי השנה יתמקדו בשיקום ויזמות של קשישים, ויודגש ביסוס התשתית הכלכלית של תושבי שכונות השיקום.

שחל לארה"ב — לדיונים עם ראשי משק האנרגיה בארה"ב

ידון בהרחבת שיתוף הפעולה במחקרים על אנרגיה חלופית

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

שר האנרגיה משה שחל ייצא בימים הקרובים לביקור בארה"ב לשם קיום דיונים שימשכו שבוע ימים עם ראשי משק האנרגיה האמריקאי.

השר שחל ייפגש עם שר האנרגיה האמריקאי וידון עמו בהרחבת תשתוף הפעולה בין שתי המדינות במחקרים בנושא אנרגיה חלופית.

שר האנרגיה גם יפגש עם בעלי חברות לחיפושי נפט מניו יורק, לוס אנג'לס ווושינגטון, וינסה לעניין אותם באפשרויות של השקעות בישראל. השר יקיים פגישה גם עם איל הנפט ארמנד האמר, העומד בראש קבוצת משקיעים המבצעת בימים אלה את הפרוייקט חיפושי הנפט באיזור הר הנגב.

לקראת סיום ביקורו יתנוך משה שחל את תחנת הכוח הסולרית של חברת לוז המוקמת בקליפורניה שהיא השניה בגודלה בעולם.

טעות שלנו

כותרת מאמר המערכת של אתמול צ"ל: זמן צחוק לריאליים ולא כמו שנדפס.

קטע מתוך שלב של התלהטות הרוחות אצל נציגי העובדים ב"וולקן יציקה" שבאו אתמול ללשכת יו"ר מועצת המנהלים של אמפל: אברהם ריינר (שני משמאל) בתל־אביב. (צילום: עודי קרן)

לאחר שאתמול נכנסו ללשכתו 20 מנציגי העובדים ודנו עמו במצב:

היום — ניסיון נוסף ליישב סכסוך "וולקן"

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

היום ייערך ניסיון נוסף ליישוב הסכסוך המתמשך במפעל "וולקן יציקה" וראשי ועד העובדים של המפעל ייפגשו עם הנהלת "כלל תעשיות", שבבעלותה מפעל "וולקן־יציקה".

פגישה זו נערכת בעקבות פגישה של אפרים ריינר, יו"ר מועצת המנהלים של "אמפל" ויו"ר המינהלה של מועצת המנהלים של "כלל ישראל" עם נציגי עובדי "וולקן יציקה", אתמול במשרדו.

כעשרים מעובדי "וולקן" הגיעו אתמול למשרדי "אמפל" בתל אביב כדי להיפגש עם אפרים ריינר ולבקש את עזרתו בהפעלת המפעל מחדש. ריינר נפגש עם העובדים ולאחר ששמע את עמדותיהם ביהל מספר התייעצויות ובסיכומם נקבע, כי היום תיערך פגישה נוספת בין ועד העובדים של "וולקן יציקה" הנהלת "כלל תעשיות" כדי לנסות ולמנוע את סכנת סגירת המפעל.

מועצת המנהלים של "אמפל" שרויה במצב מפעל "וולקן יציקה" בתחלת החודש, כבר הסמיכה את ההנהלה לסגור את המפעל בסוף חודש מארס אם לא יימצא דרך להקטנת עלויות השכר במפעל על ידי פיטורי עובדים וקיצוצי שכר.

שלשום נערכה פגישה משותפת בין העובדים ב"וולקן", ההנהלה ומועצת פועלי חיפה בניסיון למצוא מוצא למבוי הסתום אליו נקלעה הפרשה — אבל הפגישה בין הצדדים התפוצצה כאשר כל צד מאשים את רעהו באחריות לפיצוץ זה. עובדי "פרוטארום" מעכבים את ביצוע תר בנית ההבראה במפעל

מבדיקה מקיפה של מינהל הבטיחות בדרכים והטכניון עולה:

40% ירידה במס' הילדים שניספו בתאונות כשהופעל שעון־קיץ

נתונים מפורטים על הסיכון משמעותי בדם ובדמים

מאת יעקב גבר
כתב "הארץ"

מספר הילדים שנהרגו בתאונות דרכים בחודשי הקיץ (מאי־אוגוסט) בשנים 4—1985, בזמן הנהגת שעון קיץ, היה קטן ב־40% לעומת אותם חודשים בשנתיים שקדמו לכך. מספר הילדים שנפגעו בתאונות בשנתיים של שעון הקיץ ירד ב־6.3%.

שיעור התאונות הכללי ירד בחודשי שעון הקיץ ב־5.2%, לעומת ירידה של 2.2% בכל חודשי השנה, ואילו הירידה בהיקף התאונות הקטלניות הסתכמה ב־16.6, לעומת מגמת הגידול בהן במשך כל חודשי השנה, שהגיע ל־5.5 אחוז. במסגרת זו נחסכו חייהם של כ־20 בני אדם ופציעתם של עוד כ־380, שהיו עלולים להקלע לכ־280 תאונות, מהן 29 קטלניות. צמצום זה בהיקף התאונות חסך למדינה 4.4 מיליון דולר, שהם למעשה חיסכון של 2.2 מליון דולר לשנה אחת.

נתונים אלה עולים מבדיקה מקיפה שבוצעה על ידי המינהל לבטיחות בדרכים המרכז לבטיחות בדרכים בטכניון שמגמתה היתה מעקב אחרי השפעת שעון הקיץ. הבדיקה השוותה נתונים בשנים של חודשי הקיץ 4—1985 לעומת נתונים מקבילים של השנים 3—1982, בהן לא הופעל שעון קיץ. את הבדיקה ביצעו קלוה, גבריאל, מנהל היחידה למחקר וסטטיסטיקה במינהל הבטיחות וד"ר משה בקר, חוקר בכיר במרכז לבטיחות בטכניון. ממצאי המחקר יוצגו היום בפני הוועדה הציבורית לבדיקת שעון הקיץ על ידי חבר הוועדה משה עמירב, מי שהיה מנהלו של המינהל לבטיחות בדרכים.

עמירב מציין, כי הנתונים הללו הם לאחר נבוי השפעות אחרות וכי הירידה הכללית שחלה בהיקף התאונות באותן שנים. "אך הם מרשימים עוד יותר לאור העובדה, כי בקיץ 1985 חלה עליה בהיקף התעבורה בדרכים כתוצאה מהישארותן של משפחות רבות בארץ, עקב הגזרות מס הנסיעות. גם תנאי הדרך הקשים במחוזר שנשרדו באותו קיץ הוזו אמורים להגדיל את מספר התאונות, אר לממש שעון הקיץ" מדגיש עמירב.

הוא מציין, כי למרות הגידול בפעילות התחבורתית, עקב הגדלת מספר שעות—אור במסגרת שעון קיץ "הגידול בפעילות הולכי הרגל, מבביעים ממצאי המחקר, כי שעון הקיץ משפר את "התנאים הסביבתיים" במידה ניכרת. הן בהגדלת מספר שעות האור לנהג ולהולך הרגל והן בתנאים הנוחים, ע"י הגדלת הפעילות בשעות בהן הטמפרטורה נוחה יותר. "הממצאים מלמדים, כי ההשפעה החיובית על הולכי הרגל הבולטים עולה לאין שיעור על השפעת הגידול בהיקף הפעילות התחבורתית. בעיקר כאשר מדובר בסיכון הגיבור בהרג בקרב ילדים ומבוגרים והקטנת מספר הנכים הרב שתאונות אלה מתירות" אומר עמירב.

האתר הלאומי בעתלית בסכנת התחסלות

באחרונה נפגע קשות ואם לא יטופל מייד יקשה מאוד לשקמו

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ"
לאיכות הסביבה

האתר המוגן של מחנה המעפילים בעתלית, שהוכרז לא מכבר כאתר לאומי, נפגע בשבועות האחרונים קשות ואם לא יטופל מייד, יש סכנה שתוך זמן מועט לא ניתן יהיה עוד לשקמו.

ועדת המשנה לשימור אתרים היסטוריים, שליד ועדת החגים של הכנסת, בראשות ח"כ עדנה סולודר, שסיירה אתמול באתר בלוויית יוסי פלדמן, מזכיר המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות, הביעה עם תום הסיור הרעועות ממצב העגום של המבנה — שהנו אתר לאומי חשוב, המסמל את תקופת ההעפלה המאבק להקמת המדינה.

הוועדה מציינת, כי בשבועות האחרונים נוספו קרות מוסכת מתמריף המרכזי של המחנה (מבנה החיטוי), ויש סכנה שהמבנה המרכזי יתמוטט. בשל התמוטה המפשכת כמעט ולא נשאר דבר מהצריפים של המחנה.

הוועדה החליטה לפנות בדחיפות ולקבוע הקצאת משאבים לשיקומו של המחנה מבמשרדי הממשלה. כן החליטו לתבוע מהמועצה המקומית עתלית לשל מייד להפסקת ההרס, ולפקח על המקום.

ח"כ גמיר מגנה דברי נעמי פרנקל בחברון

מאת אדרי ניר, כתב "הארץ"

חברת הכנסת אדה גמיר, יידותה הקרובה של הסופרת נעמי פרנקל, הביעה אתמול שאטוגם מהדברים שאמרה פרנקל בכנס בקריית־ארבע, אשר פורסמו אתמול ב"הארץ".

ערך את העמוד: חיים פל

אין מקום בשגרירות בוואשינגטון ללשכת התיירות; הפעלתה תתייקר

מורת רוחם בשגרירות מהצהרות משרד התיירות, כי מנהל הלשכה החדשה יעמוד בקשר עם אישי ממשל אמריקאים

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ"
לענייני תיירות

לשכת התיירות הממשלתית החדשה בוואשינגטון תפעל ממשרד בבניין משרדים, כיוון שבשגרירות ישראל אין בשלב זה שטח פנוי. הדבר ייקר את ההוצאות הכרוכות לפתיחתה בקיץ הקרוב.

לסופר "הארץ" נודע עוד אתמול, כי בדעת משרד התיירות לפתוח גם לשכה חדשה בסאן פרנציסקו שבקליפורניה, למרות שבלוס אנג'לס הסמוכה קיימת לשכת תיירות ממשלתית. משרד התיירות אף האריך בשנה נוספת את משך תקופת כהונתו של מנהל הלשכה בלוס אנג'לס שמואל צוריאל, ובכך תגיע לשש שנים משך תקופת שהותו בחו"ל.

כל אלה — על אף שמשרד התיירות נדרש על ידי הממשלה, לצמצם שמונה משרות בלשכותיו בחו"ל ולהחליף בנים מישראל בלשכות בחו"ל, בנציגים מקומיים.

בשגרירות ישראל בארה"ב לא ראו בתחילה בעין יפה את כוונת משרד התיירות לפתוח לשכת תיירות חדשה בבירה האמריקאית.

בחוגים בכירים ביותר בשגרירות הביעו את מורת רוחם מהצהרות הבכירה של משרד התיירות שבאו מירושלים, לפיהן תפקידו של מנהל הלשכה החדשה יהיה בין השאר לעמוד בקשר עם אישי ממשל אמריקאים. שר התיירות אברהם שריר נאלץ לשוחח פעמים בנושא. זה ישירות עם שגריר ישראל בארה"ב מאיר רוזן.

משרד החוץ התרצה וגאות להעניק דרכונים דיפלומטיים למנהלי לשכת התיירות העתידות לקום. הקונסוליה הכללית של ישראל בסאן פרנציסקו אף תגיש שירותים מנהליים ללשכת התיירות הממשלתית החדשה, אלא שההוצאות תכוסנה מתקציב משרד התיירות.

לשכת התיירות החדשה בוואשינגטון, שתפעל באזור עצמאי, אמורה להיות אחראית מבחינה גיאוגרפית על מדינות מרילנד, פנסילווניה, וירג'יניה, מערב וירג'יניה הצפונית ואזור הבירה וושינגטון.

ממשרד התיירות נמסר אתמול בתגובה, כי הלשכה החדשה בוואשינגטון תפעל באזור זמני מבניין משרדים בעיר, עד למציאת מקום פנוי בשגרירות ישראל. פתיחת הנציגות החדשה בסאן פרנציסקו היא במסגרת מדיניות של שר התיירות לפזר את כוח האדם בלשכות, כדי להגיע לשוקי התיירים.

כך נעשה באירופה וכך נעשה גם באזורים אחרים בארה"ב. השיקול להשאיר עובד של משרד לתקופת כהונה נוספת היא בהתאם לכישורים. בלוס אנג'לס מדובר בנציג שהכניס את עצמו. אין בפתיחת הנציגויות החדשות בוואשינגטון ובסאן פרנציסקו, משום סתירה לתוכניות הצמצום. משרד התיירות מבצע את הקיצוצים הנדרשים ממנו אך ממשיך בעבודתו על פי שיקולים תיירותיים עניינים, אמר עוד.

פיאט מס' 1. באירופה ובישראל

1 באיכות

1 באשראי*

1 בחיסכון

1 בנוחות

1 באספקה

פיאט. קונים עכשיו ונוסעים בפסח באוטו חדש!
*(עד 16 תשלומים).

דגמי פיאט הפכו ללהיט השנה באירופה. גם בישראל זוכה פיאט לביקוש עצום: יותר מ־2000 מכוניות פיאט נמכרו בשלושת החודשים האחרונים!!!
היום אתם יכולים לרכוש את פיאט "אונו" ופיאט "רגאטה" החדישות והמשוכללות במחיר נמוך ובתנאי רכישה מיוחדים מהמלאי הקיים.

Regata

Uno

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

ולנטינו
הנעל שהולך לה...

ועכשיו שוב אפשר להשיג את דגמי "ולנטינו" שאזלו מן השוק.

לבחירתך דגמי ולנטינו במבחר צבעים מרהיב. ספורט ואלגנט, עשויות עור (פנים וחוץ) נוחות וגמישות ומתאימות לכל שעה ואירוע.

נעלי בריל

להשיג ברשתות השיווק, בחנויות הנעלים המובחרות ובחנויות המפעל:
בן אביגדור 18, ת"א קניון איילון, רמת גן.

هكذا من الأصل

המפעלים הפטרוכימיים החליטו לא להחליף מניות עם בתי הזיקוק

"לא נשמש מכשיר להעלאת מחיר המניות של בתי הזיקוק"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המפעלים הפטרוכימיים נסוגו מן ההצעה לעסקת החלפת המניות עם בתי הזיקוק. יואל אוסטרוביץ, יו"ר מועצת המנהלים של המפעלים הפטרוכימיים, הודיע לשר האנרגיה ולראשי בתי הזיקוק כי אינו מוכן לעמוד בתחרות ולשמש מכשיר לצורך העלאת מחיר המניות שבידי בתי הזיקוק.

לפי ההצעה, המפעלים הפטרוכימיים היו אמורים לקבל מבתי הזיקוק את מניות "חיפה כימיקלים", בתמורה להעברת מניות שלהם לבתי הזיקוק. לפני מספר שבועות הודיע אוסטרוביץ על רצונו להחליף עם בתי הזיקוק מניות תמורת 26 אחוז ממניות "חיפה כימיקלים", המוחזקות על-ידי בתי הזיקוק.

אלא שמאז רכש איש העסקים אריה גנגר את השליטה ב"חיפה כימיקלים", הוא מבקש גם לרכוש את מניות החברה שבידי בתי הזיקוק. בשבועות האחרונים הועלה שמו של אוסטרוביץ כמי שמתעניין גם הוא באותן מניות.

גנגר, העומד בראש קבוצת משקיעים, הכוללת גם את הישראלי לשעבר משולם ריקלים, ואת ריצ'ארד גרשנרין, בעל רשת גני הילדים הגדולה ביותר בארה"ב, מבקש לרכוש את חבילת המניות. הוא מציע לשלם תמורתה לבתי הזיקוק את המחיר היחסי, לפי המחיר ששילם בעת שרכש את השליטה בחברה.

לפני מספר שבועות התלונן גנגר על סחבת במשא ומתן לרכישת חבילת המניות הזו, שאותה מעוניינת הממשלה למכור. לסופר "הארץ" נודע אתמול כי גנגר יגיע בימים הקרובים לישראל, ככל הנראה כדי להיפגש עם אנשי בתי הזיקוק ולנסות להשלים עסקה זו.

ענף החלב נהנה משגשוג

קיים לחץ רב של חקלאים לקבל מכסות יצור

מאת אברם צהר

בחודשים הראשונים של השנה גברה צריכת החלב ומוצריו במידה ניכרת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. כך עולה מנתוני מועצת החלב.

צריכת החלב בארץ הגיעה בפרק זמן זה ל־215 מיליון ליטר, עליה של 8 אחוזים לעומת אותה תקופה אשתקד. אף כי בעקבות הפחתת הסובסידיות לחלב ולמוצריו, עלו מחיריהם מאז ראשית התוכנית הכלכלית בכ־70 אחוזים. בסוף שנות ה־70, בתקופת כהונת יגאל הורביץ כשר האוצר, גרם ביטול הסובסידיות ירידה של למעלה מ־10 אחוז בצריכה ולמשבר כללי בענף.

אנשי מועצת החלב טוענים כי ענף החלב נהנה כיום משגשוג ומרווחיות באותה ובגלל היתרונות של יש לענף לעומת ענפי חקלאות אחרים, קיים לחץ רב מצד החקלאים להשגת מכסות יצור. למרות לחץ זה, ושאיפת חקלאים רבים כל כך להיכנס לענף, לא יהיו בשנת הכספים הנוכחית חריגות משמעותיות מהמכסות שאושרו וייצור החלב לא יעלה בשנת 86' על 785 מיליון ליטר, בהשוואה ל־775 מיליון ליטר בשנה הקודמת.

ראשי מועצת החלב טוענים כי מבצעי הפרסום הנוכחיים בטלוויזיה מכוונים להגביר את צריכת החלב בארץ, שכן, אף על פי שענף הרפת הישראלי הוא מן הטובים בעולם, נמוכה עדיין צריכת החלב בארץ בהרבה מהצריכה הממוצעת במדינות אחרות.

לא יוסר הפיקוח על המחירים באילת

מאת צבי זרחיה

הפיקוח על מחירי המוצרים והשירותים בעיר אילת יימשך כנראה גם לאחר הסרת הפיקוח הכללי על המחירים שיחול בקיץ, לנוכח החשש כי עם הסרת הפיקוח יעלו מחירי המוצרים והשירותים בעיר.

במשרד התעשיה אומרים כי בשל התחרות המצומצמת באילת, וכדי למנוע העלאת מחירים לא מוצדקת, יש להאריך את הפיקוח על המחירים בעיר הדרומית. על־פי נתוני משרד התעשיה, עם הפעלת אזור הסחר החופשי באילת ירדו מחירי המוצרים והשירותים בשיעורים שבין 13 ל־16.5 אחוזים בממוצע.

בנק עליה לאומי עבר ב־1985 מהפסד לרווח של 344 אלף ש"ח

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק עליה לאומי מקבוצת בנק לאומי, שנוסד על ידי יוצאי בולגריה, עבר ב־1985 מהפסד לרווח. הרווח הסתכם בסך 344 אלף ש"ח (230 אלף דולר) לעומת הפסד של 680 אלף ש"ח (453 אלף דולר) בשנת 1984. הרווח מפעולות רגילות לפני מס מסתכם ב־653 אלף ש"ח לעומת הפסד של 368 אלף ש"ח אשתקד.

המאזן ירד ב־16 אחוז והגיע בסוף 1985 ל־75.5 מיליון ש"ח לעומת 89.2 מיליון ש"ח ב־1984. בשנת 1985, חל פער משמעותי בין שיעור עליית המדד (185.2 אחוז) לבין שיעור עליית שער הדולר (134.8). הפער גורם, לדעת ההנהלה, ל"עיוות התמונה" כאשר משווים את נתוני 1985 לנתוני 1984. והוא מהווה את ההסבר לחלק של הירידה במאזן של 1985 ובמרבית סעיפיו.

ההון העצמי של הבנק בסוף שנת 1985 היה יותר מתשעה מיליון ש"ח לעומת 8,714 אלף ש"ח בשנה הקודמת, גידול של כשלושה אחוז. הלוואות לציבור גדלו ב־17.3 אחוז והסתכמו ב־12.2 מיליון ש"ח לעומת 10.4 מיליון ש"ח אשתקד. פקדונות הציבור ירדו, לעומת זה, ב־21 אחוז והסתכמו ב־61.0 מיליון ש"ח לעומת 74.9 מיליון ש"ח אשתקד.

במהלך שנת 1985 מוזגו שני סניפים של עליה לאומי עם סניפי בל"ל. מערך הסניפים של הבנק כולל עתה סניף בירושלים, סניף בחיפה ותשעה סניפים באיזור גוש דן. מצבת העובדים בסוף 1985 עמדה על 191 עובדים לעומת 227 עובדים בסוף 1984, ירידה של 16 אחוז.

יושב ראש הדירקטוריון והמנכ"ל של הבנק מרטין ריגה פרש ביולי 1985 לאחר 30 שנות עבודה בבנק. כיושב ראש נבחר י. גרינברג, ראש החטיבה הבנקאית של בנק לאומי, וכמנכ"ל הבנק מונה ש. עוזיאל.

סירוב עובדי פרוטארום לוויתורים מעכב ביצוע תוכנית ההבראה במפעל

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חוסר יכולתה של הנהלת "פרוטארום" לשכנע את עובדיה לוותר על תוספת מפעלית בשיעור כ־5 אחוזים שקיבלו בחודש נובמבר ועל דרישתם לקבלת דרגות חדשות למפרע לשנת 84' מעכב את ביצוע תוכנית ההבראה של המפעל.

שני התנאים האחרים שנדרשו בעקבות הסכם פריסת החובות שעליו הוסכם עם הממשלה, כמעט נתמלאו. המשא ומתן עם הבנקים בנושא פריסת חובות החברה לתקופה של כמה שנים נוספות עומד לפני סיום וסלע המחלוקת היחיד היא הריבית שתיקבע בגין הלוואות אלו. כן הושלמו מרבית הסידורים הטכניים להזרמת הון בעלים על ידי בעל השליטה בחברה ג'ון פרבר, וצפוי כי הסכום שבו מדובר, כ־2 מיליון דולר, יגיע לארץ בקרוב.

ההנהלה מציעה לעובדי החברה תנאי שכר כפי שמקובלים במפעלי "כור" אבל העובדים אינם מוכנים לכך ודורשים לשמור את רמת השכר הנוכחית וכן לקבל דרגות חדשות עבור שנת 84' וכן עבור שנת 85'.

עמדת ההנהלה בנושא ביטול תוספת השכר המפעלית הוכתבה על ידי הממשלה. אשר לדרגות, "פרוטארום" מוכנה לתת לעובדים את הדרגות המגיעות להם בגין שנת 84' אבל ללא התשלומים למפרע, שאותם אין היא יכולה לשלם בגלל מצבה הפיננסי. כן אין היא מוכנה להעניק לעובדים דרגות חדשות עבור שנת 85' משום שפריון העובדים לא מצדיק מתן דרגות אלה.

הנהלת המפעל תבהיר בתחילת השבוע הבא למשרד האוצר ולמשרד התעשיה את המצב ותניח לממשלה להחליט אם לאפשר לחברה את פריסת החובות הממשלתיים גם ללא ביטול תוספת השכר לעובדים, אם לא יושג עד אז הסדר עם העובדים.

בית המשפט אישר מכירת הבינלאומי לז'ק נאסר

מאת צבי הראל סופר "הארץ"

נשיאת בית המשפט המחוזי בתל־אביב חנה אבנר אישרה אתמול את מכירת "הבנק הבינלאומי" לאיש העסקים ז'ק נאסר בסכום של 21 מיליון דולר.

השופטת קיבלה את טענות בצ"ג מפרקי רנות עו"ד ישראל קנטור כי מכירת הבנק היא סופית, והנושים העיקריים של רנות – בנק לאומי ובנק הפועלים – מסכימים למכירה. קנטור ציין, כי המכרז התנהל בצורה מופתית.

באותה החלטה נדחתה בקשתה של קבוצת משקיעים יהודים מניו יורק ושיקאגו לרכוש את הבנק בסכום של 22 מיליון דולר. עו"ד קנטור ציין כי הצעתו של ז'ק נאסר עדיפה מכמה טעמים. למשל, נאסר התחייב לשלם את הסכום תוך חמישה ימים ואילו קבוצת המשקיעים האחרת תוך 120 יום.

"קומנדו מס" תפס בכבישים 1128 חשודים בהעלמת הכנסות

(ט) ביקורות פתע ערכו בחודש החולף אנשי "קומנדו מס" בקרב בעלי עסקים שונים ברחבי הארץ ומתוכם נתפסו בהעלמת הכנסות 1128 אנשים.

הוצבו 24 מחסומי דרכים במקומות שונים, התגלו 88 מקרים של העלמת הכנסות ועוד 143 מקרים של ליקויים חמורים בניהול מערכת הספרים. המבצעים הנרחבים התאפשרו הודות לקליטת כח אדם מיוחד במס הכנסה של 300 מבקרים למשימות אלה.

פוטרו עוד 49 פועלים מ"כבלים וחוטי חשמל"

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

49 עובדי מפעל "כבלים וחוטי חשמל" בבעלות תדיראן קיבלו שלשום הודעות פיטורין. מועצת פועלי חיפה הורתה לעובדים להחזיר את מכתבי הפיטורין שלהם להנהלה, מאחר שלא היה כל דיון מוקדם בנושא. הפיטורין מקיפים 37% מכלל 132 העובדים.

המפעל מייצר כבלים עבור חברת החשמל ומשרד הבטחון, ונקלע באחרונה לקשיים: מתוך 600 עובדים פוטרו 468.

מזכיר המועצה משה ורטמן אמר לחיים הברפלד שיעמיד את הנהלת תדירן, בעלת המפעל, על החומרה של המעשה, שיש בו לטענתו משום נוהג חדש בתחום יחסי עבודה, "לא נשלים עם יבוא של שיטות זרות בנושא זה של יחסי עבודה," טען.

ערך את העמוד:
אוריאל רייננולד

בצער רב ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
יצחק מנדיל ז"ל
המשפחה

כואבים על מותו של חברנו לעבודה
מנדיל יצחק ז"ל
מנהל סניף יהודה המכבי
ומביעים תנחומינו הכנים לרעיתו לילי (לאה) ולבני המשפחה, באבלם הכבד
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ההנהלה ועד העובדים

לגב' חנה פריליך והמשפחה
אתכם באבלכם במות עליכם יקירכם
ראובן מלץ ז"ל
החברה לייבוא וייצוא
ההנהלה והעובדים

לחנה וזכריה פריליך
ולכל המשפחה
השתתפותנו הכנה באבלכם במות
ראובן מלץ ז"ל
כל עובדי פרסום שפי – חיפה

לחנה וזכריה פריליך ובני ביתם
יחד אתכם באבלכם במות עליכם
ראובן מלץ ז"ל
רבקה ומשה דוידס
ובני ביתם

ליצחק פיינשטיין
יו"ר מועצת המנהלים
משתתפים באבלך הכבד במות אחיך
גדי ז"ל
קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות
ההנהלה והעובדים

המחלקה לביוכימיה
מודיעה בצער רב על מותו של
פרופ' גד פינשטיין
ומשתתפת באבלה הכבד של המשפחה
חברי סגל המחלקה לביוכימיה
הפקולטה למדעי החיים
ע"ש ג'ורג' ס. וייז
אוניברסיטת תל־אביב

ליונה יוהן ומשפחתו
משתתפים בצערך ובאבלך במות
אביך ז"ל
מאי מפעלי אריזה ישראליים בע"מ
צוות העובדים

השתתפותנו באבלו של
הח' יונה יוהן
במות
אביו ז"ל
מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

לחבר הנהלתנו
יונה יוהן ומשפחתו
תנחומינו הכנים בהילקח מכם האב
מנחם ז"ל
"קר־פרי" חולון בע"מ
"מזונות מגלד" חב' ליבוא ויצוא

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו
זיתה לביטוב ז"ל
אמה של זהרה
הלויה תצא מבית הלויות העירוני, רחוב שמגר, ירושלים, היום, יום חמישי ט"ז אדר ב', 27.3.86 בשעה 15.00 לבית העלמין בקרית ענבים
רות ועמוס לביטוב
והנכדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו הפתאומית של יקירנו
אהל'לה (אריה) ברקוביץ ז"ל
הלויה תצא היום, יום חמישי 27.3.86 – ט"ז באדר ב' תשמ"ו בשעה 12.00 בצהריים מבית הלויות בסנהדריה בירושלים להר המנוחות בגבעת שאול
אשתו, ילדיו, נכדיו
וכל המשפחה
אוטובוס יצא מבית־הלויות להר־המנוחות
יושבים שבעה בבית המשפחה, רח' יהושפט 6 ירושלים

למשפחות לויט וסלט
אתכם באבלכם
על פטירת יקירתכם
פולה לויט ז"ל
ל.ד.י. בע"מ
ש.ל.ד.י. בע"מ

למיכאל ריף
אתך באבלך במות עליך אביך
ישראל ז"ל
סאיטקס
ההנהלה והעובדים

ליעקב רוזנבוך ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
במות עליכם
האב ז"ל
אדי מור והצוות

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
חיים ורדי
הלויה תצא היום יום ה' 27.3.86 בשעה 1.00 אחה"צ מבית המנוח ברחוב סמילנסקי 61 נתניה לבית קברות הותיקים.

המתאבלים:	אשתו:	זיוה ורדי
	בנו וכלתו:	משה וטניה ורדי
	בתו וחתנה:	רחל וחנן בירן
	הנכדים:	אורן, דפנה, נועה ודני

אנו מודים לכל אלה
שהשתתפו באבלנו בכתב ובע"פ
על מות אמנו
מרת רינה למקה ז"ל
משפחות: בן־שמעון (למקה) נפתלי וסלביה
למקה אפרים וחנה
פתח־תקוה

אנו משתתפים בצערו של חברנו
רפי כהן
(ממניף בית שמש)
במות עליו
אמו ז"ל
אגד
ההנהלה החברים והשכירים

לגב' חנה זמר
משתתפים באבלך במות אחותך
אווה ז"ל
דיירי הבית
ברח' אורי 4–6
ת"א

לחברתנו חנה זמר
ובני המשפחה
משתתפים באבלכם
על מות האחות
מרים (אווה) ז"ל
ועדת העורכים
אגודת העתונאים בת"א
מועצת העתונות בישראל

לרחל בירן
משתתפים באבלך במות אביך
חיים ורדי ז"ל
חבריך לעבודה במחלקת ענ"מ,
הטכניון חיפה

במלאות 3 שנים לפטירתו של
עו"ד יצחק אדרת ז"ל
נעלה לקברו ביום ראשון י"ט באדר ב' תשמ"ו (30.3.86) בשעה 15.30 בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו של אבינו
אפרים זוננשיין ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שני כ' באדר ב' תשמ"ו 31.3.86 בשעה 3.00 אחר הצהרים בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים.
המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
משה גודינגר והמשפחה
על מות **האם** ז"ל

אנו משתתפים בצער מנהלנו
מר אליעזר לויט והמשפחה
במות הרעיה – האם
פולה לויט ז"ל
ההנהלה והעובדים
י. לויט ובניו בע"מ

עם משפחות לויט וסלט וב"ב
אנו אבלים על פטירת יקירתכם
פולה לויט ז"ל
בית עץ – לבוד
משפחות יהודאי וקרמרמן

לידידנו **עמוס אצלן**
מלוא הלב תנחומים
במות אבי המשפחה
ראובן אצלן ז"ל
חיה ושלמה אליהו
אליהו חברה לבטוח בע"מ

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הערב (20.30) מיפגש שני מכבי — אליצור בהיכל הספורט

התואר ה־27 או מישחק 3?

גמר־סל

האלוף מקווה להשיג את התואר ולא להיגרר להרפתקה נוספת ★ בנתניה מאמינים שאפשר לנצח ולהותיר את ההכרעה ליום שני

מאת מיכאל קרנון

לשחקנים אלה יהיה הרבה מה לומר הערב בהיכל הספורט (מימין לשמאל): ווילי סימס וקארל נורוסון ירצו להוכיח שהופעתם החלשה בשבוע שעבר היתה מקרית. מוטי ארואסטי ולי ג'ונסון מקווים לחזור על היכולת המרשימה מהמישחק הראשון (צילומים: עוזי קרן).

התואר ה־27 של מכבי תל־אביב או מישחק שלישי ומכריע ביום שני? זו השאלה שתלווה הערב לא רק את אלפי הצופים שימלאו את יציעי היכל הספורט אלא את כל חובבי הכדורסל במדינה. לשאלה זו אפשר להוסיף כמה שאלות מישנה: האם מסוגל אליצור נתניה לנצח את האלוף מתל־אביב אחרי שנכנע לו ארבע פעמים העונה? האם יצליחו המאמנים צבי שרף ויוסי הררי לשלוף שפן מהשרוול ולהפתיע את היריב?

לפני המישחק הראשון, בשבוע שעבר, התייחסנו ליתרונות ולחסרונות של שתי הקבוצות. אבל כפי שזה קורה לעתים קרובות בספורט, מה שטוב על הנייר אינו מבטיח דבר במציאות. כך לא יכול היה איש לצפות מראש את חולשתם של ווילי סימס וקארל נורוסון שלא מצאו פתרון לשמירה האיזורית של המכבים. ורק אגב מי שחשב שצורת שמירה זו היתה הפתעה ששמר שרף למישחק זה, שכח בוודאי את המישחקים הקודמים ובעיקר את הראשון בו הביסו המכבים את יריביהם בהפרש גדול כשהם מתבססים על אותה שמירה איזורית.

שחקני אליצור יתעודדו בוודאי על יריביהם בידיעה שלהם כבר אין מה להפסיד. גם מקום שני בליגה הוא הישג מוחיר עבורם. מישחק מבוקר אינו תואם את אופיים ובמצב בו הם נמצאים גם לא ישנו את מטרותיהם. הררי ינסה לנצל בוודאי את המהירות והיכולת האתלטית של נורוסון וסימס, שהיו משום מה מאופקים במישחק הראשון. אחת הנקודות שהטרידו את שרף לפני אותו מישחק היתה הריבאונד בהתקפה של אליצור. בכושר של דבר לא ראינו ריבאונד משובח במיוחד של הנתנייתים. הערב הם ינסו בוודאי לשפר נקודה זו.

ההתמודדויות במישחק תלויות גם הרבה בכשירותם הגופנית של ג'ונסון, מאגי וג'מצ'לי, שני השחקנים הזרים היו ביכולת שיא במישחק הראשון. קלעו ביחד 72 נקודות וקטפו 22 כדורים חוזרים. שניהם החמיצו אימונים השבוע בגלל מחלה. השאלה היא אם יוכלו לעמוד שוב במאמץ גופני קשה (בעיקר ג'ונסון). למצ'לי מתקשה לתפקד בתקופה האחרונה בגלל הפגיעה ברגלו אבל אם שני הגברים לא יהיו במיטבם, יזדקק מכבי לשירותיהם של המחליפים.

הלחץ יהיה שוב על מכבי תל־אביב. אין איש במכבי מדבר על אפשרות של מישחק שלישי. כולם רוצים לסיים את הסיפור הערב ולהתכונן בשקט למישחק גמר גביע המדינה שיתקיים ב־7 באפריל. שחקני מכבי מנוסים מאוד במצבים כאלה. אבל ביחוד למערכת המיפגשים הקשים תלויות הפעם התוצאות לא רק במיקי ברקוביץ' ודוברה. אליצור נתניה היא מסוג הקבוצות שצריך לנצח את כ־ הלכיה. לכן אני צופה מישחק מעניין אולי גם רב תהפוכות.

זכיה נוספת של מכבי בתואר האליפות לא תפתיע איש. מישחק שלישי יותיר את המתח עוד ארבעה ימים. אני מעריך שלא נזדקק לכך.

מהירות ויכולת אתלטית

כולם מדברים על כך שהערב מתחיל סיפור חדש. האמונה בסופו של דבר נראה שוב את אותם שחקנים, המתמודדים בפעם החמישית העונה. קשה מאוד יהיה להפתיע במשהו חדש. הגבול היחיד שאנו עשויים לראות הערב — יכולת אישית גבוהה יותר אצל שחקן זה או להפך, נסיגה בהשוואה למישחק הקודם.

מאגי: לגמור את הסיפור, סימס: צריך להיות רגועים

מאת גיא צוקר
מוסר "ספורט הארץ"

המישחק השני בין מכבי תל אביב לאליצור נתניה יפגיש שתי קבוצות שלשתיהן מטרות שונות. שחקני מכבי תל אביב מעוניינים לסיים את המישחקים העונה, כבר הלילה ולהרוויח ימי מנוחה נוספים, לקראת מישחק הגמר על גביע המדינה, ב־7 באפריל. שחקני נתניה, לעומתם, שואפים לתקן את הרושם הגרוע שהותירו, במישחק הראשון מול מכבי (104—97) ולנצח את האלוף, בפעם הראשונה בתולדות קבוצתם.

הנושא המרכזי באימוני מכבי תל אביב, השבוע, היה מצבם הבריאותי של לי ג'ונסון וקווין מאגי. השניים נטלו חלק בשני האימונים האחרונים בכושר טוב. מאגי סובל עדיין מדלקת עיניים וג'ונסון מחלים משפעת. אך כאמור, שניהם ישחקו הערב.

מאגי, שקלע 37 נקודות במישחק הראשון, מייצג את דעת חבריו לקבוצה: "אנחנו רוצים לגמור את הסיפור מהר (היום). אם נשחק את המישחק הרגיל שלנו נזכה בניצחון שני ובאליפות. אנחנו צריכים לשמור חזק בהגנה, לקחת את הכדורים החוזרים, לצאת להתקפות מתפרצות ולהגיע למצבי קליעה טובים במישחק איטי. איני יודע כיצד תשחק נתניה. אנחנו רוצים לגמור זהו. הקבוצה טובה. הם יודעים מה משמעות המישחק. כעת צריך לעשות את העבודה".

בנתניה עמדו אימוני השבוע בצילו של ההפסד במישחק הראשון. נתניה, שהתייצבה למישחק ללא [illegible] ווילי סימס. השניים היו חלשים מאוד. לפני שבוע וחצי, למעשה, תלוי מישחקה של נתניה. "הייתי עצבני מאוד לפני המישחק הזה והתבטאה על המיגרש. הרצון העצום להצליח, פגע בי", אמר אתמול סימס. "אסור לנו לעלות למיגרש בהרגשה שצריך לנצח את המישחק בכל מחיר. אנחנו צריכים להיות רגועים ולשחק את המישחק שלנו. כולם אומרים שצריך לשחק לאט מול מכבי. אבל הם יודעים מה לעשות גם במצב כזה. ברור שהכובה עלינו לשפר את מישחק ההגנה שלנו. אפשר לנצח אותם באמצעות שמירה אישית הדוקה. בכל מקרה, אנחנו מבינים שהטקטיקה מיוחדת למישחק הזה ואני בטוח שהיא תעבוד".

שתי הקבוצות השלימו אתמול את האימונים, לקראת המישחק. מכבי תל אביב התאמן באולם האוניברסיטה בתל אביב ונתניה התאמנה במבנן וינגייט. איצטדיון יד־אליהו תפוס, כזכור, בגלל תערוכת הפורים.

שחקן הפועל תל־אביב על הסיכויים

מכבי כמו בוסטון ולכן יהיה אלוף

מאת ג'ק צימרמן

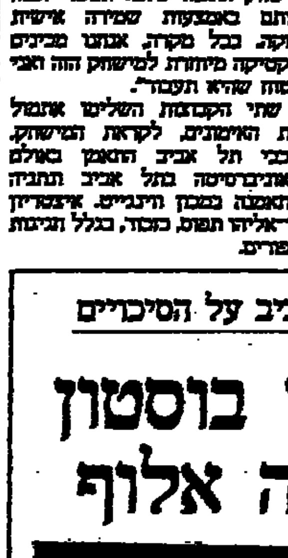

ג'ק צימרמן

לדעתי, ינצח הערב מכבי תל אביב את אליצור נתניה ויזכה באליפות.

למכבי כמה יתרונות משמעותיים, על יריבה: יש לו ניסיון עצום. שחקניו מתמודדים נגד הקבוצות הטובות ביותר באירופה מידי שנה ולעובדה זו חשיבות עצומה. השחקנים של מכבי כבר שיחקו במישחקים מכריעים על אליפות המדינה, בעוד אלה של נתניה מופיעים בגמר בפעם הראשונה.

למכבי תל אביב יש את קווין מאגי האיש הטוב שלנתניה. אך לכל קבוצה אחרת באירופה, יש היכולת הדרושה כדי לעצור אותו. מאגי מתקן טעויות רבות של חבריו. הוא קלעי יוצא מן הכלל וריבאונדר ותקיף טוב. גם אם מישהו מחמיץ, הוא נמצא במקום הנכון כדי לתקן. נתניה לא תוכל לעצור אותו.

הסיכוי שלה לזכות בניצחון תלוי באופי המישחק שתכפה על מכבי. כאשר הייתי במישחק הראשון ידעתי כעבור 7 דקות שמכבי ינצח. ברגע ששחקני נתניה זרקו מרחוק ללא שהיה יכול היה מכבי לרוץ ולהגיע לסלים קלים. נתניה צריכה לשחק לאט, כפי ששיחקנו בהפועל תל אביב בשני המישחקים האחרונים מול מכבי ולקחת זריקות טובות. אם שחקניה ידייקו בכדור ויצליחו לקטוף כדורים חוזרים, יש להם סיכוי.

בכל מקרה, כך אני סבור, ינצח מכבי. לקבוצה זו יש מסורת שאין לשום קבוצה. הם משחקים טוב יותר ככל שהמישחק חשוב יותר. במכבי משחקים שחקני המישחק הטובים ביותר. למסורת זו אין הסבר מדויק, אך יש לה משמעות עצומה. זה מזכיר לי את בוסטון סלטיקס. כל שחקן שמגיע לקבוצה זו משחק טוב יותר. אני זוכר את שתי העונות שלי במכבי. מעולם, בשום מקרה, לא חדרה לראשנו המחשבה שאפשר לנצח אותנו. תמיד האמנו שאנחנו הטובים ביותר. נתניה מנסה לבנות מסורת כזו, אך זו קבוצה צעירה, שקיימת שנה אחת בלבד.

בגלל כל הסיבות שמניתי, אני סבור שמכבי תל אביב יהיה שוב האלוף.

מישחק שלישי על המקום השלישי

הפועל ת"א — חולון 110—111

מאת מוסר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב גברה אמש על הפועל חולון 110—111, לאחר הארכה וכפתה מישחק שלישי לקבוע מי תסיים במקום השלישי בליגה הלאומית.

המישחק, שהתקיים בעזרה, היה מרתק ושקול לכל אורכו. במחצית הראשונה הוליך הפועל חולון בהפרש [illegible], אך תל אביב השוותה ל־54—54 בתום 20 דקות. גם במחצית השניה הוליכה חולון עד שג'ק צימרמן, שהיה מצויין, השווה ל־100—100 בסל של 3 נקודות, כשנותרו 25 שניות לסיום.

בהארכה היתה תל אביב טובה יותר ולהוציא יתרון בודד של חולון — הוליכה בכל הדקות. סל 3 נקודות של צימרמן העלה את קבוצתו ליתרון 111—107, לפני שחולון צימקה את התוצאה הסופית, ל־111—110. עמוס פרישמן, הרכז הבין־לאומי של תל אביב, לא שיחק בגלל מחלה. המישחק השלישי יתקיים ביום ראשון בחולון.

● לתל־אביב קלעו: צימרמן 35, לאבני 31, וויליאמס 25, מרטר 12, יעקבי 4, קאליס 2, פליישר 2.

● לחולון קלעו: באריט 28, פונדקסטר 25, קופר 23, ולוטיקמן 18, בנין 8, אלימלך 4, חיליס 4.

שפטו צבי שגב ו[illegible]. 600 צופים בערך.

כדוריד

נורדיה נשארת בליגה הלאומית

מאת מוסר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדוריד של מכבי אדום רמת גן גברה אמש על הפועל נוף ים 18—15 וניצלה מירידה לליגה הארצית. תוצאת המישחק, שנערך במסגרת המחזור ה־21, תחייב את נוף ים להתמודד עם סגנית אלופת הליגה הארצית. המנצחת בהתמודדות זו תשחק בליגה הלאומית בעונה הבאה.

יתר התוצאות: מכבי פתח תקוה — הפועל ראשון לציון 25—23, מכבי ראשון לציון — הפועל פתח תקוה 23—14, הפועל רמת גן — מכבי קריית מוצקין 38—12, הפועל רחובות — אליצור הרצליה 25—19, מכבי נתניה — מכבי רחובות 28—27.

● אילן ביתשתי דורג במקום ה־148 מבין 172 באליפות העולם במירוצי שדה לנוער שנערכה בשוויץ.

במישחקי חימום לפינליסטיות של הגביע העולמי

הפסד 0—2 לארגנטינה בפאריס
ניצחון 1—0 לאנגליה בטבליסי

גארי לינקר פורץ לשער הסובייטי אמש במישחק בטבליסי בו ניצחה אנגליה 1—0 (צילום רדיו אי־פי).

מונדיאל 86

פאריס (שירות "ספורט הארץ"). למרות ששיחקה ללא שני שחקניה הטובים ביותר, מישל פלאטיני ואלן ז'ירס, גברה אמש נבחרת הכדורגל של צרפת על ארגנטינה 2—0 לעיני 40 אלף צופים באיצטדיון פארק דה־פרנס. היה זה ניצחונה השני בלבד של צרפת על נבחרות הדרום־אמריקאיות, שהציגה כאן את הרכבה המלא. הניצחון הקודם היה 4—3 בשנת 1971.

מחליפיהם הצעירים של פלאטיני וז'ירס הבקיעו את השערים — ז'ן־מארק פרי בדקה ה־15 ופיליפ ורקרייס בדקה ה־84.

אנגליה המשיכה בשורת הניצחונות וגברה בטבליסי על ברית המועצות 1—0. היה זה הפסד ביתי ראשון של הסובייטים מאז 1979 ושערו של כריס וודל, בדקה ה־67, היה הראשון שספגו הסובייטים בביתם מאז 1979. בפרק זמן זה הבקיעו הרוסים 45 שערים.

אנגליה שיחקה בהרכב חסר. מן הצוות הקבוע נעדרו בגלל פציעות בריאן רובסון, טרבור סטיבנס ומארק היטלי. בדקה ה־17 החמיץ השחקן הסובייטי אלכסנדר צ'יבאדזה בעיטת 11 מ' אחרי שאנדרסון הכשיל את גוטסמנוב בתוך הרחבה. צ'יבאדזה בעט לעמוד השער לאכזבתם הגדולה של 62 אלף הצופים. השער לזכות אנגליה הובקע אחרי שפיטר בירדסלי חטף כדור מהמגן הסובייטי אנטולי דמיאננקו, פרץ לקו הרוחב ומסר לוודל שבעט מקרוב והבקיע את רינאט דאסייב. המנהל בובי רובסון אמר בסיום: "היינו ראויים לניצחון משום שבאנו לכאן ותקפנו את הסובייטים".

מחזיקת הגביע העולמי, איטליה, התאוששה מהדה של אכזבות בניצחונה 2—1 על אוסטריה במישחק שהיה באודינה. האוסטרים הוליכו בדקה השניה משער של פולסטר אבל אלטובלי (55) ודה־נאפולי (76) הבטיחו את הניצחון האיטלקי.

בגלאזגו ראו 50 אלף צופים את קני דלגליש מביע יכולת מחודשת בניצחון 3—0 על רומניה אבל כל מאמציו להבקיע את שערו ה־31 במישחקו ה־100 בנבחרת, עלו בתוהו. גורדון סטראקן וריצ'ארד גוף הבקיעו במחצית הראשונה ורוי אייטקן הוסיף שער שלישי אחרי ההפסקה.

בבלפאסט נפרדו נבחרות צפון־אירלנד ודנמארק בתיקו 1—1 במישחק בו השווה פאט ג'נינגס את שיא ההופעות הבין־לאומיות (115). מקדונאלד היקנה יתרון לאירים בדקה ה־39 והדני [illegible] השווה 12 דקות לסיום.

בקאדיז ניצחה ספרד את פולין 3—0 משערים של בוטרגניו, קאלדרה וסלינאס. ויילס גברה על אירלנד הרפובליקנית 1—0 בדבלין משער של איאן ראש בדקה ה־17. שוער ויילס, נוויל סאותהל, שבר את קרסולו ונראה שלא ישחק העונה יותר בגביע אותו. באתונה ניצחה יוון את מזרח־גרמניה 2—0.

האמנה הבין־מרכזית תיכנס לתוקף בעונת 1986/87

כדורסל

האמנה הבין־מרכזית בכדורסל, שתיכנס לתוקפה בעונת 86/87, אושרה אתמול ע"י ראשי ארבעת המרכזים הגדולים: יצחק אופק — מזכ"ל הפועל, יצחק כספי — יו"ר מרכז מכבי, יואל גריפל — יו"ר מרכז ביתר, צבי ברוזמן — מזכ"ל אליצור. תוקפה של האמנה היא לארבע עונות.

באמנה נאמר, בין היתר, כי המרכזים הגיעו למסקנה שהמצב החמור הקיים במערכת התשלומים לשחקנים ולמאמנים בכדורסל, על רקע המצב הכלכלי, מחייב צורך להסדיר, למקד ולהגביל את התשלומים בליגה הלאומית והארצית.

מתוך רצון למנוע לפגיעת התמוטטות כלכלית של קבוצות הכדורסל ולתאם את גובה התשלומים שקבוצות הכדורסל משלמות לשחקנים ולמאמנים לרמת ההכנסות והאפשרויות הכספיות של כל אחת מהקבוצות, סוכם כי כל אחד מהמרכזים החתומים על האמנה יקבע ויאשר את המסגרת התקציבית של כל אחת מהקבוצות המסונפות לאותו מרכז.

נציגי המרכזים הביעו תקוה כי האמנה תחזיר את האגודות לרמת פעילות נאותה. האגודות אשר יפרו את האמנה, צפויות לעונשי הפחתת נקודות שייקבעו ע"י ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל.

ניחוש הטוטו

רק תיקו להפועל ת"א

ברנרד הוטסו

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא ברנרד הוטסו, הממונה על נושא הכרטיסים באיגוד הכדורסל. כיהן בתפקידים שונים בהתאחדות לכדורגל ולאחרונה קיבל תעודת הוקרה ונטעו 30 עצים על שמו ביער ההתאחדות, לציון 30 שנות פעילות. בן 67, נשוי לאסתר. אב לרחל, סב לקרן בת 11 ואור בן שש וחצי. כבעם ולא הולך לכדורגל בימים שאין בה לראות.

1.	ב. יהודה — ים	x
2.	הפ. ת"א — ה. חיפה	x
3.	מכבי ת"א — מ. פ"ת	x
4.	יבנה — ב. ים	1
5.	הפ. י"ם — ב. סבא	x
6.	ה. פ"ת — שעריים	1
7.	מ. חיפה — שמשון	1
8.	ב. שבע — נתניה	x
9.	ב. נתניה — סכניה	1
10.	ב. ת"א — ה. לוד	1
11.	ה. עמידר — ב. רמלה	x
12.	יהוד — ה. הטרון	2
13.	הפ. עכו — ה. ר"ג	1

אורח השבוע שעבר, אברהם בנזרי, כמאמן נבחרות הייצוג של ישראל בכדורגל, דייק בניחוש אחד. בראש טבלת הניחושים צועדים ארבעה: האתלטית אסתר רות (מחזור 7), המאמן ג'ני הררי (מחזור 9), אריה זייף, יו"ר מועצת המורים (מחזור 20), דוד לוזיאן, יו"ר בית"ר תל־אביב (מחזור גביע). ארבעתם דייקו בשבעה ניחושים.

נדחתה הצעה בראזילית לביקור הנבחרת הלאומית

אלופת הונגריה תגיע באפריל ★ נקבעו סגלי נבחרות הנשים והגברים לטורניר האביב

כדורעף

מאת מוסר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורעף של ברזיל, שזכתה במדליית הכסף במישחקי לוס־אנג'לס, הציעה לבוא לישראל בקיץ הקרוב. הברזילאים ביקשו שישראל תממן את הוצאות הטיסה והאירוח. כך סיפר אתמול יונה פלר, מנכ"ל איגוד הכדורעף, בשיחה עם עיתונאים שהתקיימה בתל־אביב. איגוד הכדורעף לא יוכל להיענות להצעה הברזילאית, עקב ההוצאה הכספית הכרוכה בכך, אך ינמק את התשובה השלילית בכך שהמועד אינו מתאים. באמצע אפריל עומדת להגיע לישראל אלופת הונגריה, טונגסרם בודאפשט, לכמה מישחקי רעים נגד נבחרת הנוער.

בינתיים נקבעו סגלי נבחרות ישראל, נשים וגברים, לטורניר האביב. נבחרת הגברים תצא בתחילת אפריל לטורניר רעים בשוויץ בו ישתתפו אוסטריה, פורטוגל, שוויץ וישראל, לאחר מכן יתקיים מחנה אימונים באוסטריה שאחריו בו את טורניר האביב. ישראל שובצה בבית מוקדם בלוקסמבורג עם נבחרות בלגיה, מערב גרמניה ואוסטריה. מישחק הפתיחה יהיה ב־13 באפריל נגד מערב גרמניה.

הסגל מונה 12 שחקנים: אליעזר כבן, יעקב הרשקו, אורן שר, אמיר טנפיה, רז בורה, אורי חבר, אמיר שפק, שמאי גלזר, עמיהוד ברנס, אמיר אקרמן, גיל פרשל, רפי רולניק. את הנבחרת מאמנים מאיר כץ ועוזר גיורא הלפרין.

טורניר האביב לנשים יהיה בבולגריה. ישראל שובצה בבית המוקדם עם דנמארק, שוויץ, הולנד. המישחק הראשון יהיה נגד דנמארק ב־13 באפריל. לפני הטורניר תקיים הנבחרת מישחקי אימון עם נבחרות הנערות של מערב גרמניה. בסגל 10 כדורעפניות: אילת רדיה, ענת הירשקו, אורית בהומרבסקי, אסתר דוחרי, מיכל ברנובסקי, טל לביא, שרונה ישקר, [illegible], הילה שפיר, רותית כרמלי. המאמן הוא אבי הולצמן.

מישחקי גמר גביע המדינה בכדורעף יערכו השנה [illegible]. גמר הנשים יהיה בין [illegible] והפועל נעמן. גמר הגברים יתקיים באוניברסיטת תל־אביב ביום שלישי ויפגיש את הפועל בתים עם הפועל קרית־אתא.

ניצחון נוסף על אוסטריה

מאת מוסר "ספורט הארץ"

נבחרת ישראל בכדורעף ניצחה אמש בבתים את נבחרת אוסטריה 3—1, במישחק רעים. ביום ב' ניצחה ישראל 3—0 במיפגש הראשון בין שתי הנבחרות. פירוט המערכות אמש: 15—9, 15—5, 11—15, 15—7. בנבחרת הישראלית הצטיינו, יעקב הרשקו, שמאי גלזר ורז בורה.

הערב יסיימו האוסטרים את מישחקיהם בארץ כאשר יתמודדו בפתח־תקוה עם נבחרת הנוער.

שבחים לוירובניק ממזכ"ל פיב"א

מאת מוסר "ספורט הארץ"

המזכיר הכללי של ההתאחדות הבין־לאומית לכדורסל (פיב"א), בורה סטנקוביץ', שיבח את שיפוטו של ראובן וירובניק במישחק הגמר על גביע אירופה למחזיקות גביע שנערך לפני 9 ימים בקאורסה.

במכתב שהגיע למשרדי איגוד הכדורסל, כתב סטנקוביץ': "אני מביע הערכה על שיפוטו הטוב של ראובן וירובניק במישחק הגמר". סטנקוביץ' יבקר בישראל בחודש הבא ויהיה אורח הכבוד בשני מישחקי הגמר על גביעי המדינה, לנשים ולגברים, שיערכו ב־7 באפריל.

חדשות חוץ

חילוקי דעות ראשונים בממשלת הימין החדשה בצרפת בנושאי משק וחברה

מיטראן: אסרב לחתום על צווים ממשלתיים ללא דיון בפרלמנט

מאת יואב טוקר
מוסר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). חילוקי דעות מהותיים ראשונים התגלעו אתמול בין הנשיא מיטראן לבין ממשלת הימין החדשה, שעה שהנשיא הבהיר בישיבת הממשלה השבועית כי יסרב לחתום על צווים ממשלתיים שיאפשרו הסדרים מהירים — ללא דיון בפרלמנט — של שאלות משק וחברה.

המחלוקת התגלעה לאחר שראש הממשלה החדש, מנהיג הימין ז'אק שיראק, פירט בישיבת הממשלה את תכנית העבודה המיידית של ממשלתו. שיראק הבהיר כי בשיקולי יעילות ובמגמה להמריץ את שיעורי הצמיחה וההשקעות במגזר הפרטי, בכוונתו לקצר בהליכי החקיקה ולאפשר באמצעות צווים מנהליים הקלה בהליכי הפיטורין של עובדים.

מיטראן: לא אחתום אוטומטית

כיד אחריכן, על רקע דיון מתוח, השיב מיטראן בהבהרה תקיפה, שאין בכוונתו לחתום "אוטומטית" על צווים ממשלתיים כאלה וכי לא יסכים "לפגיעה בהישגים החברתיים". עם זאת, הטעים מיטראן, לא יעכב צווים דומים בכל הקשור לשינוי שיטת הבחירות (חזרה לשיטת ההצבעה האזורית בשני סיבובים) ולהקלה בעומס המיסוי על התעשיינים.

ההליכים המזורזים שהציע שיראק נועדו למנוע "מלחמת גרילה" בפרלמנט, שעלולה להיות בכמה מהדיונים את מימושם של אחדים מהצעדים שיזמה הממשלה החדשה. לגוש הימין והמרכז יש אמנם רוב מספרי בבית הנבחרים, ואולם התפתחות דיון פרלמנטרי והמשך בבית עלולה לסכל עוד יותר את מערכת היחסים הרגישה במילא שבין הנשיא הסוציאליסטי והממשלה. על־פי החוקה כפוף תוקפם של צווים כאלה לחתימתו המאשרת של הנשיא.

ממשל ארה"ב לקונגרס: טרם נודע כיצד הוצאו 81.3 מיליון דולר סיוע לפיליפינים בסוף עידן מרקוס

(ע"ר) הממשל הודיע אתמול לקונגרס כי עדיין לא קיבל דיווח כיצד הוצאו 81.3 מיליון דולר מכספי הסיוע לפיליפינים ב־15 החודשים האחרונים. נראה כי הכסף שניתן לסיוע כלכלי, הועבר לפיקוחה של אימלדה מרקוס, רעיית הנשיא הקודם, והוצא למטרות פרטיות.

ציר בית הנבחרים דייב אובי, יו"ר ועדת המשנה להקצבות לסיוע חוץ, אמר כי הוועדה לא תמליץ על מתן סיוע לפיליפינים ב־1987 עד אשר תקבל דו"ח מפורט על המצב מהסוכנות האמריקאית לפיתוח בינלאומי. אובי אמר כי ממכתב שקיבל ממנהל סוכנות הסיוע פיטר מקפרסון, עולה כי לצורכי סיוע הוצאו רק 11.2 מיליון מ־92.5 מיליון דולר, שהופקדו בבנק המרכזי של הפיליפינים.

"במקום למסור לנו מה נעשה עם הכסף, המכתב הזה משאיר את העניין פתוח", אמר אובי, והוסיף כי עולה החשש שמרקוס ואשתו ניצלו את הכספים למטרות פרטיות.

מרקוס היתה יו"ר ועדת הקרנות לסיוע כלכלי בפיליפינים, שהיתה מופקדת על חלוקת כספי הסיוע לפרויקטים שונים.

חששות בשוויץ לפגיעה בתדמית בשל החלטה להקפיא כספי מרקוס

(ע"ר) בנקאים בשוויץ אמרו אתמול כי הם חוששים מאד מפגיעה חמורה בתדמיתה הפיננסית של שוויץ בעקבות החלטתה הפתאומית של שוויץ להקפיא את הנכסים של נשיא הפיליפינים לשעבר פרדיננד מרקוס בבנקים שוויציים.

איגוד הבנקים השוויצרי הודיע כי "הופתע במידת מה" בעקבות צעד זה, המייצג מפנה חריף ביותר לעומת סירוב הממשלה, לפני כשבע שנים, להחזיר כספים שהשאה של איראן הפקיד בשוויץ. אז הודיעה ברן לממשלה החדשה באיראן כי היא חייבת להציג הוכחות על כך שפיקדונות השאה בשוויץ הוחזקו באורח בלתי־חוקי.

טהראן התבקשה אז לנקוט בהליך המקובל של בקשת "סיוע משפטי" לסלילת הדרך לחקירת הפיקדונות, ומספר תביעות אזרחיות לקבל את פיקדונות השאה עלו בתוהו.

בעניינו של מרקוס לא חיכתה ברן אפילו לבקשת הסיוע המשפטי, נושא שנידון אתמול בשיחות שהתקיימו בין שליח ממאנילה לפקיד בכיר בממשלת שוויץ.

הבנקאים בשוויץ רגזו מאד על שהממשלה ביטלה למעשה את המסגרת החוקית לעניינים כמו זה. דובר אחד הבנקים אמר כי הצעד הממשלתי נעשה מעל ומעבר לכל מידה שהיא.

הורים שהרעיבו למוות בתם מצפים לגזר־הדין

ניסו לרפאה מהצטננות בדיאטת־מים

(ע"ר) שופט במלבורן דחה אתמול את מתן גזר הדין על בני זוג שהרשעו בהריגת בתם בת השלוש, שמתה לאחר שהרעיבו אותה במשך 4 שבועות. בית־המשפט הגבוה של ויקטוריה ביקש דו"ח פסיכיאטרי של שני ההורים לפני מתן גזר הדין.

בני הזוג הורשעו על שהחליטו לבצע דיאטת מים לבתם רבקה בקיץ שעבר, כדי "לרפאה מהצטננות". יוהאנה איכון, 26, ומרקוס באשט, 24, [illegible]. הרשעתם על־ידי חבר מושבעים שהגיע להחלטתו לאחר דיון שארך 15 שעות.

לבית־המשפט נמסר כי בני הזוג, המאמין ברפואה טבעית, החליט לשים את התינוקת בצום ולהזינה במים בלבד כדי להוציא מגופה רעלים, שלפי אמונתו יוצרת הרפואה המקובלת. האם הסכימה לטיפול זה. הילדה מתה בדלקת ריאות שנגרמה כתוצאה ממחסור מזון.

בית־המשפט האריך את מעצרו של האב ושחרר את האם כדי שתוכל לטפל בבנם ובתינוקת נוספת. האב נשאר במעצר עד מתן גזר הדין.

נשיא צ'אד מתחיל בשיחות להסדר עם המורדים

(ע"צ, ע"ר) נשיא צ'אד חיסין האברה עומד להיפגש עם מנהיגי המורדים גוקוני ודיי לשיחות שלום בקונגו בסוף השבוע הזה, כך נמסר אתמול במקורות מהימנים בבראזאוויל, בירת קונגו.

לדברי המקורות, המתווך בשיחות האלה יהיה עבדו דיוף, נשיאה של סנגאל, היו"ר המכהן של ארגון אחדות אפריקה. כן נמסר כי שיחות השלום בין שני המנהיגים היריבים בצ'אד יתקיימו בלוטנגה, כ־100 ק"מ דרומית־מערבית לבראזאוויל.

בשיחות אלה ייעשה נסיון לשים קץ למלחמת אזרחים הנמשכת מזה 20 שנה בצ'אד, מושבה צרפתית לשעבר בלב אפריקה, הנמנית על המדינות העניות ביותר בעולם.

בשיחות שיתקיימו בסוף השבוע ישתתף גם נשיא קונגו דניס סאסו נגסו.

10 מפגינים שחורים נורו למוות על ידי המשטרה בדרא"פ

יוהנסבורג (ע"ר וע"צ). אתמול היה אחד הימים העקובים ביותר מדם בגל האלימות בדרום אפריקה הנמשך זה 25 חודש.

המשטרה במדינת החסות הדרום־אפריקאית בופוטאצוואנה הרגה אתמול בירייה עשרה מפגינים שחורים.

בון מצטרפת רשמית לפרוייקט "מלחמת הכוכבים"

בון (ע"ר) גרמניה המערבית עומדת לחתום היום על ההצטרפות לפרוייקט "מלחמת הכוכבים" של הנשיא רייגן. בכך תהיה גרמניה המערבית לבעלת הברית השניה של ארה"ב בפרוייקט, אחרי בריטניה, שתשתתף במחקר להגנה בחלל.

דובר ממשלת בון אמר אתמול כי חילוקי הדעות בין הבריתות בקשר לפרויקט הוסדרו בין שר ההגנה האמריקאי קספר ויינברגר ובין שר הכלכלה המערב־גרמני באנגמאן, בשיחות שקיימו ביום שלישי בוואשינגטון.

המראות ונחיתות

(ע). אלה ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון היום:

המראות

ב־01003 אל־על (001) לניו־יורק. ב־03103 דן־אייר (5553) ללונדון. ב־05453 פאן אמריקן (115) לפריס וניו־יורק ופרנקפורט. ב־06453 סי. ה. א. (803) לפריס ניו־יורק וסן פרנציסקו. ב־06453 טי. וו. א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב־07053 אל־על (337) לאמסטרדאם. ב־07153 סאבנה אייר (031) לבריסל וניו־יורק. ב־07503 סוויס אייר (333) לציריך. ב־08003 אל־על (323) לפריס. ב־08103 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם. ב־08453 אל־על (395) לבודפשט. ב־08503 אליטליה (302) לאתונה. ב־09003 אל־על (385) לרומא. ב־09053 אייר סיני (055) לקהיר. ב־09303 אל־על (547) לציריך. ב־10003 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־10253 אל־על (315) ללונדון. ב־10453 אל־על (377) לקופנהגן. ב־11153 אל־על (1387) לרומא. ב־11453 אל־על (5355) לפרנקפורט ומינכן. ב־12503 אל־על (1357) לפרנקפורט. ב־14003 אל־על (331) לבריסל. ב־14203 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה. ב־15003 אייר פרנס צ'רטר (9103) לפריס. ב־16103 האפאג לויד (722) למינכן. ב־16353 אייר פרנס צ'רטר (7959) לפריס. ב־19053 סיפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־19453 אל־על (443) לקהיר. ב־22003 אל־על (511) לניירובי ויוהנסבורג.

נחיתות

ב־02103 דן־אייר (3532) מלונדון. ב־06203 אייר סיני (054) מקהיר. ב־13303 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־13403 אייר פרנס צ'רטר (9102) מפריס ובורדו. ב־14503 אייר פרנס צ'רטר (7958) מפריס. ב־15103 האפאג לויד (721) ממינכן. ב־15153 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־15253 טי. וו. א. (800) מסן פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־15253 טי. וו. א. (812) מבוסטון ופריס. ב־15553 אל־על (010) מניו־יורק ומונטריאול. ב־15553 אל־על (216) ממיאמי ומונטריאול. ב־17303 אל־על (386) מרומא. ב־18003 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־18053 טארום (245) מבוקרשט. ב־18203 סיפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־18453 אל־על (324) מפריס. ב־19053 אל־על (1388) מרומא. ב־19853 סוויס אייר (332) מציריך. ב־19103 אל־על (1348) מציריך. ב־19453 אל־על (006) מלוס־אנג'לס שיקגו ואמסטרדאם. ב־20003 אל־על (558) מפרנקפורט. ב־20103 אל־על (501) מאתונה. ב־20153 אל־על (396) מבודפשט. ב־20453 לופטהאנזה (608) מפרנקפורט ומינכן. ב־20503 אייר פרנס (130) מפריס וניצה. ב־21553 אל־על (516) מלונדון. ב־22003 אל־על (1326) מפריס. ב־22203 אל־על (378) מקופנהגן. ב־23153 אל־על (444) מקהיר. ב־23503 אל־על (5356) מפרנקפורט ומינכן. ב־25553 אל־על (1346) מפרנקפורט וציריך.

ההמראות והנחיתות הנ"ל אינן סופיות. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד בטלפון 03־381111.

ג'וני ווקר הוויסקי הסקוטי
הולך חזק מאז 1820

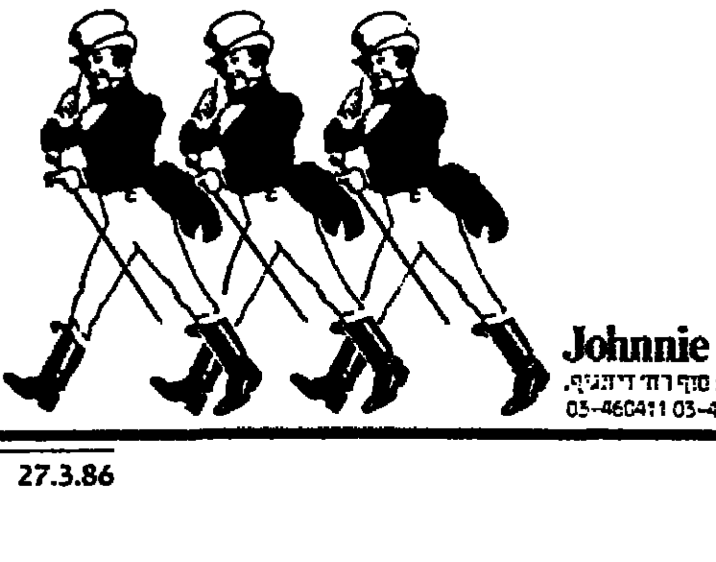

Johnnie Walker

יבואן בלעדי: החברה הסקוטית למסחר בע"מ. מתי השיווק: סוף רחוב דיזנגוף.
משרדי התערוכה הישנים תל־אביב טל: 03-462414/5 03-460411

ורשבסקי פריליך דובר

مكان الأصل

בעקבות התערבות אישית של פרס הוקצבו אמצעים להכנת תוכניות לבניית אב־טיפוס ראשון של מיתקן ההתפלה שהמציא יגאל מוסינזון

מאת אברהם צהר
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

משרד החקלאות ומשרד האנרגיה הסכימו למכן מתקציביהם את ביצוע השלב הראשון של המצאתו של הסופר־הממציא יגאל מוסינזון להתפלת מים. כך עולה מהתכתבות אישית בין ראש לשכת ראש הממשלה בועז אפלבאום לבין שר האנרגיה משה שחל.

משרד החקלאות יקציב כספים ומשרד האנרגיה יעמיד את צוות המומחים שלו לרשות חברת הנדסת התפלה בע"מ שיכינו ביחד את התוכניות לבניית אב טיפוס ראשון של מיתקן מוסינזון. בדיונים שהתקיימו בהשתתפות אנשי מחלקת ההתיישבות בסוכנות, המדען הראשי של משרד האנרגיה ומומחים אחרים, הוכרה המצאתו של מר סינזון כעשויה להביא לשינוי מפליג במשק החקלאי הישראלי ואף במשק העולמי כולו. לדברי מוסינזון עצמו, בשיחה עם "הארץ", באמצעות המצאתו "ניתן יהיה להפוך את הנגב לאגם של ברך".

שיטתו של מוסינזון להתפלת מי ים מבוססת על עקרון האוסמוזה. הורמת מי ים מלוחים בלחץ של כ־50 אטמוספירות דרך ממברנות (קרומי סינון) חדירים למחצה. שיטת מוסינזון מבטלת את הצורך בהרמת מי ים בלחץ עצום למיתקני ההתפלה, כפי שזה מקובל בשיטה שהופעלה עד כה, מפני שהמיתקנים מוצבים על קרקעית הים בעומק של כ־500 מטר וכך מושג הלחץ האטמוספירי בשיעור הנדרש להתפלת המים, ללא צורך בהשקעת אנרגיה לשם כך.

עלות הפקת מים מותפלים בשיטת מוסינזון נמוכה בלמעלה מ־70 אחוז מעלות ההתפלה בשיטה הקונבנציונלית — 27 סנט למ"ק מים לעומת 90 סנט. עלות המים המסופקים לחקלאים ולרשויות המקומיות באמצעות המוביל הארצי נעה בין 15 סנט (על פי תחשיבי משרד החקלאות) לכ־35 סנט (על פי תחשיבי משרד האוצר) לכל מ"ק.

על פי תחשיבים שנערכו בשיתוף חברת תה"ל וגורמים אחרים, הכנת התוכניות המפורטות לביצוע הפרויקט יעלו כ־50 אלף דולר. בניית דגם נסיוני (מעין אב־טיפוס ראשוני של "מיתקן מוסינזון") תעלה כ־200 אלף דולר נוספים.

לדברי מוסינזון, הוא קיבל לפני ימים אחדים הצעה מחברת אינטר־גלובל האוסטרלית. על פיה, היא מוכנה להשקיע בפרויקט סכום של כרבע מיליון דולר, ולבנות את האב טיפוס של הדגם באוסטרליה. מוסינזון, לדבריו, אינו מעלה כלל על דעתו למסור את ביצוע הפרויקט לחברה שאינה ישראלית. הסכמת משרדי החקלאות והאנרגיה למימון השלב הראשון של הפרויקט מתייחס רק להכנת התוכניות המפורטות. "בעניין המשך המימון אין עדיין סיכומים", אמר מוסינזון, וציין כי גם מימון הכנת התוכניות המפורטות הושג אך ורק הודות להתערבות אישית של ראש הממשלה, שמעון פרס, ולולא זאת התוכנית "להפוך את הנגב לברך" היתה מתבוססת עדיין "בבוץ הביורוקרטיה".

אלפי חרדים מצטופפים ליד ארונו של הרב פיינשטיין בהר המנוחות. (צילום: אליהו הראתי)

ראשי רשויות בנגב תובעים העברת כספים מיו"ש אליהם

(ע.) "עתיד המדינה קשור בנגב, המהווה כ־60 אחוז משטח מדינת ישראל. אנו, נבחרי הציבור ביישובי הנגב, ניקח את העניינים לידינו. נטריד את הממשלה והציבור, ואם יהיה צורך, ניעשה כולנו את הנגב". דברים אלה אמרו אתמול נציגי יישובים בנגב במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב.

צבי רוזן, ראש המועצה האזורית שער הנגב, ויחיאל בנטוב, ראש מועצת אופקים, התריעו על דלילות היישוב בנגב, מקרית מלאכי ועד אילת. "יש צורך לפעול במישור הציבורי להמשך פיתוח הנגב וישוביו. יש צורך לשוב אל חזונו של בן גוריון. לא יתכן שישובים ביהודה ושומרון ייהנו מכל התקציבים ואנחנו לא נקבל דבר", אמרו הדוברים.

הדוברים מסרו כי הם פועלים עתה להקמתו של "בית־הנבחרים" של הנגב, שירכב מראשי מועצות ומזכירי מועצות הפועלים. פורום זה יתכנס לפגישתו הראשונה כבר ביום ראשון בשער הנגב. "הנבחרים שלנו יהיו מועמדים לכנסת. אולי בצורה כזאת נוכל להשפיע", אמרו הדוברים, שגם קראו לממשלה לסייע לישובי הנגב בדחיית פרעון החובות של המושבים, בסך 150 מיליון דולר, והקיבוצים, בסך 100 מיליון דולר.

לסיכום טענו הדוברים כי "הממשלה והמפלגות הגדולות מדברות גבוהה גבוהה על הנגב. אנו דורשים לסייע לנו להביא תושבים לנגב, אך אלה יבואו רק אם יקבלו את אותם התנאים שמקבלים המתיישבים ביו"ש. הגיע הזמן שייעשה משהו למען הנגב. אנו יחד עם הממשלה נוכל לעשות זאת".

צעיר בדואי נעצר כחשוד ברצח התיירת מרים שטוקר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בית משפט השלום בבאר־שבע האריך בחמישה־עשר יום את מעצרו של צעיר בדואי מאזור הנגב, החשוד במעורבות בניסיון לרצוח את התיירת הנורבגיה מרים שטוקר בקיבוץ רביבים. השופט יואב בירון אסר לפרסם את שמו של החשוד וכל פרט מזהה אודותיו.

נציג המשטרה, מפקח משה רוה, אמר בבית המשפט, כי בידי המשטרה יש פרטים שונים, המצביעים על מעורבותו של הצעיר בפרשה.

למרות מעצרו של הבדואי ממשיך צוות החקירה המיוחד לאסוף חומר בפרשת התיירת. מקורות משטרתיים, המקורבים לחקירה, ציינו אמש, כי יהיה קשה מאוד לפענח פרשה זו מאחר שהתיירת אינה מסוגלת כעת לדבר, או לזהות חשודים. אם יחול שיפור במצבה של התיירת והיא תהיה מסוגלת לדבר — תהיה התקדמות משמעותית בחקירה.

אמש נותחה התיירת, לאחר שמצבה איפשר זאת.

המקורות המשטרתיים ציינו עוד, כי לא מן הנמנע, שהחשוד ייחקר גם בקשר לניסיון לרצח החיילת בדרום אשתקד.

פפשודו ושותפיו הציעו תוכנית מקיפה לטאבה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות מתנה את הקמתו של מלון תיירות חדש, אותו מבקש להקים אלי פפשודו ליד מלונו אביה סונסטה בטאבה, בהמצאת אישורים שהיזמים מסוגלים לגייס ארבעה מיליון דולר כהון עצמי והצגת כל המסמכים והאישורים המתאימים הקשורים לחכירת הקרקע במקום.

היזמים, בראשותו של אלי פפשודו, הגישו הצעת תכנון מקיפה לאזור טאבה לפיה ייבנו בו 3000 חדרים של בתי מלון, יחידות נופש ודירות, מרכז ספורט ומרכז כינוסים, בעלות כוללת של 200 מיליון דולר. מלון התיירות החדש בטאבה ישתרע, לפי התוכנית, על שטח בן 15 דונם ויכלול 120 חדרים. מתוכם 80 חדרים בלבד יוצעו למכירה לקהל הרחב.

34 טיילים יוצאים היום למצרים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

קבוצה מאורגנת של 34 ישראלים יוצאת היום למצרים, לסיור בן שבוע, בראשונה מאז הותקפו ישראלים בשבוע שעבר בקרבת יריד המסחר הבין לאומי בקהיר. לעומת זאת בוטלה קבוצה מאורגנת אחרת של ישראלים שיציאתה המתוכננת למצרים ב־30 בחודש. ביטול היציאה בא לאחר שהקבוצה נאלצה לדחות שלוש פעמים את מועדי יציאתה המתוכננים למצרים, בכל פעם בגלל אירוע בטחוני אחר במצרים.

התרבו פריצות לכלי רכב בבת ים

מאת זוהר בלומנקרנץ

עליה של 14% בגניבות מתוך רכב נרשמה בשנה שעברה בבת ים. בהתפרציות לבתי עסק נרשמה עליה של 4.6% ואילו בהתפרציות לבתים נרשמה ירידה של כמעט 10%.

עליה נרשמה גם במספר מקרי השוד החמור והגיל שאירעו לעומת 1984. בשנת 1985 אירעו 18 מקרי שוד בעיר לעומת 14 מקרים בשנת 1984. בשנה האחרונה נחשפו 24 תחנות סמים בבת ים. שני מקרי רצח אירעו ב־1985 לעומת רצח אחד בשנת 1984. שישה מקרי אונס אירעו בשנה שעברה לעומת ארבעה מקרי אונס שנה ב־1984.

בצו זמני חויבו נהגי התברואה בת"א לחזור אתמול לעבודה סדירה

היום ידון בעניין ביה"ד האזורי לעבודה ובינתיים מחריפה הצחנה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

גורמים משטרתיים חוששים, כי ערמות האשפה, שהצטברו בתל־אביב עקב השביתה של נהגי התברואה, עלולות להיות מוקד לפיגועים חבלניים. עקב העיצומים של הנהגים החריף אתמול מצב התברואה בעיר, וברחובות רבים נערמו ערימות אשפה שלא פונו. ריח חריף של צחנה מורגש ברחובות העיר.

הבוקר ידון בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב בעניין שביתת נהגי התברואה. הדיון יתקיים לבקשת עיריית תל־אביב, התובעת מהנהגים, כי ישובו לעבודתם לאלתר. כל הנהגים השובתים הוזמנו לדיון.

ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, מתכוון להפעיל בקרוב קבלנים פרטיים לפינוי האשפה אם לא ישובו נהגי התברואה לעבודתם.

(ע). צו זמני, המחייב את נהגי התברואה בעיריית תל־אביב לחזור לעבודה סדירה החל מאתמול אחר הצהריים, ניתן אתמול בבוקר במעמד צד אחד בבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב, לבקשת העירייה. על־פי הצו, חייבים כל הנהגים להתחיל בפינוי האשפה שהצטברה. הצו יעמוד בתוקפו עד להחלטה אחרת של בית הדין לעבודה, או עד סיום הסכסוך.

נהגי התברואה החלו בעיצומים בתחילת השבוע על רקע תביעות שכר שלא נענו. הנהגים דורשים העלאות שכר בשיעור של כשלושה אחוזים. עיריית תל־אביב מתנגדת לכך בתוקף. העיצומים התבטאו בכך שהנהגים סירבו לנסוע אחורנית למרחקים ארוכים בדרכים, שאין בהן גישה ישירה לפחי האשפה, בנימוק שהדבר אסור על־פי החוק. כמו כן, סירבו להסתובב במקומות, שבהם הסיבוב אסור.

ערך את העמוד:
אוריאל ריינהולד

אוקונור, פרקליטו האמריקאי של דמיאניוק, מצפה שביהמ"ש יקבע מחר ששולחו אינו הפושע המבוקש

טוען שהרוצח האמיתי חי בבריה"מ וזיהויו של דמיאניוק בארה"ב היה מפוקפק

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

בעת הדיון בהארכת המעצר של ג'ון דמיאניוק שנועד למחר, עשוי בית המשפט להכיר בכך שהוא אינו איוואן האמיתי — טען אתמול בחיפה עו"ד מרק אוקונור, פרקליטו האמריקאי של דמיאניוק. אוקונור היה אתמול אורחו של צייד הנאצים טוביה פרידמן וביקר במוזיאון [illegible] הנאצים.

אוקונור אמר כי מתוך עבודתו במשך ארבע שנים, והכרת כל הארכיונים החשובים בעולם הקשורים לתקופת השואה, חי כיום איוואן המכונה "האיום", בתנאי רווחה באיזור הים השחור בברית המועצות, ונושא את השם פיודור פדרנקו. תמונתו של פדרנקו הגיעה למדינת ישראל בשנת 1976 ואז זיהו אותו כמה אנשים בארץ כאיש שאכן הוא איוואן האיום מטרבלינקה. אחרים טענו שלא כך הדבר. פדרנקו נשפט לדבריו פעם בארצות הברית, לאחר ששהה שם בזהות בדויה, אזרחותו נשללה ממנו והוא גורש לרוסיה. תמוה ביותר, טען אוקונור, שמעולם לא נשפט ברוסיה. לדבריו האיש אף הודה שאכן היה בטרבלינקה. הוא טען שהיה שם רק בתפקיד שומר, שהסתובב בחוצות המחנה ולא הרג איש.

האמת היא — טען — שדמיאניוק מעולם לא זוהה על ידי ניצול שואה פנים אל פנים. מה שזוהה עד כה, טען אוקונור, זהו על פי תמונות. רק שופט אחד בחן את הראיות הקיימות בדבר זהותו של דמיאניוק, השופט פרנק בטיסטי מאוהיו. אוקונור טוען כי דרך טיפולו של השופט בפרשה היתה תמוהה, ובזמן ניהול משפט דמיאניוק היה השופט בטיסטי נתון במעקב האף.בי.אי. בשל חשד לעבירות מירמה.

טוביה פרידמן מסר במסיבת העיתונאים כי אמנם יש בידו עדות בדבר הירצחו של איוואן האיום עוד באוגוסט 1942 מפיו של אליאס רוזנברג, אולם ייתכן שהאיש לא היה עד ראייה ואין להסתמך על דבריו בלבד.

בבדיקה שערך מד"א נמצא:

אין קשר בין מספר ההתאבדויות ובין הפרסום על כך בעיתונות

(ע.) אידיווח בעיתונות על מקרי התאבדויות אינו גורם לירידה במספרן, כך עולה ממחקר לאומרי שערך מגן־דוד־אדום. בשבועות האחרונים היו מדי יום ברחבי הארץ בין שלושה לחמישה מקרי התאבדות או ניסיונות התאבדות, ורק 10 עד 20 אחוז מהמקרים האלה פורסמו בעיתונות.

את סקר ההתאבדויות ערך מד"א בניסיון לבדוק אם יש קשר בין פרסומים בעיתונים לבין "גל", כביכול, של התאבדויות. פסיכיאטרים טענו בעבר כי דיווחים בעיתונות מסייעים לממש נטיות התאבדות.

מד"א נמנע מלדווח על מקרי התאבדות במשך שבועות מספר, שבהם היו שלושה עד חמישה מקרי התאבדויות ליום, לרבות נסיונות התאבדות. בפועל, פורסמו בעיתונות באותם שבועות רק 10 עד 20 מקרים, שנודעו לעיתונאים ממקורות אחרים.

מסקנת מד"א היתה, איפוא, שהסתרת ידיעות באופן מלאכותי אינה גורמת בהכרח לירידה משמעותית במספר מקרי ההתאבדות.

ביוזמת מד"א ייערך רב־שיח מקצועי בנושא פרסום התאבדויות בעיתונות, בשיתוף עם מועצת העיתונות, אגודת העיתונאים בתל־אביב והתכנית ללימודי עיתונאות באוניברסיטת תל־אביב. הדיון ייערך ב־4 באפריל בשעה 10 בבוקר בבית סוקולוב.

גבר התאבד בלוד

(ע.) גבר בן 31 התאבד אתמול בקפיצה מדירתו בקומה השישית של בניין ברחוב הרב קוק בלוד. נראה כי האיש סבל מדיכאון נפשי.

בת 11 ניסתה להתאבד בפ"ת

(ע.) נערה בת 13.5 ניסתה אתמול להתאבד בנטילת המון גלולות לשיכוך כאבים, והנערה כשהכרתה מעורפלת הובהלה לבית חולים השרון בפתח תקוה.

הנערה התגלתה על־ידי בני משפחתה, כשהיא שרועה במיטתה, מעולפת. לצדה נמצא קנקן מים ואריזות גלולות ריקה, אותן נטלה, כנראה כדי לשים קץ לחייה. למקום הוחש אמבולנס של מגן־דוד־אדום שהחיש את הנערה לבית החולים, שם קיבלה עזרה ראשונה, ואושפזה.

דוברת בית החולים מסרה כי הנערה אושפזה לאבחנות, וכי מצבה יציב ואין חשש לחייה. רופאי חדר המיון גילו שבלעה גלולות מכמה סוגים שנמצאו בביתה. בין הגלולות שלקחה לא היתה שום תרופה מסוכנת או בלתי־שגרתית.

אל על תגדיל מספר הטיסות

מאת יעשת נבו
סופרת "הארץ"

מספר הטיסות של אל על במסגרת לוח הקיץ, שיחול מן ה־30 במרץ יגדל ב־11 אחוז ויסתכמו ב־96 טיסות שבועיות סדירות ל־30 יעדים ברחבי העולם. במערך הטיסות המוגבר נכלל גם היעד החדש של אל־על לטורונטו, קנדה, כך נמסר מהנהלת החברה.

הגדלת היקף הטיסות אמור להקל על עומס התנועה הצפוי לקראת חגי הפסח והפסחא, בעיקר לאור הכרזתם של חברת התעופה טי.וו.איי. להפחית את מספר טיסותיה לישראל מ־23 טיסות שבועיות ל־8, ואילו נתיבי תעופה בריטיים מצמצמים את היקף הפעילות מחמש לשלוש טיסות שבועיות.

מאל־על נמסר כי באביב היא תפעיל טיסות יומיות מיעדים באירופה הישר לנמל התעופה באילת.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי אפיקי הירקון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אפיקי הירקון הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת/מתאר מקומית מס' אפ/83" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת קוי בנין, איחוד בניה, מספר יחידות דיור וחלוקה חדשה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8861 בהסדר, כפר קאסם.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה,
מחוז המרכז

275 כלי רכב הוצתו ב־1985 במרחב השרון

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

במרחב השרון היה בשנת 1985 מספר מקרי הצתות רכב הגדול בארץ: 275 הצתות, בעיקר באזור טירה וטייבה. כן נמצאו כלי רכב שרופים באזור מוצבות ראש העין ובאזור כפר סבא ונתניה. רוב כלי הרכב נגנבו לצורך פירוקם ומכירת חלקיהם. שריפתם בוצעה לצורך טשטוש עקבות.

נתונים אלו נמסרו אתמול במסגרת מפגש עיתונאים שנערך במרחב השרון ולרגל מינויו של רב פקד דוד שוה כדובר המרחב. ניצב משנה ניסים מעוז, מפקד המרחב מסר כי נפח הפשיעה במרחב הכולל בין השאר את נתניה, כפר סבא, הוד השרון רעננה ופתח תקווה, ירד בששה אחוזים. שבעת מקרי הרצח שארעו באזור בשנה האחרונה, פוענחו להוציא רצח החייל משה לוי. עם זאת חלה עליה של 33% בשיעור עברות המרמה וקושרים זאת למצב הכלכלי הנוכחי. עם זאת, חלה ירידה בהתפרציות לבתים ובתי עסק.

הנזק העיקרי בדליקה בעץ הזית הוא הרטבת מנועים ומערכת החשמל

מאת נורית אמיתי

בדליקה שהיתה אתמול במפעל עץ הזית באיזור התעשייה קרית אריה בפתח תקוה נגרם נזק רב. הדליקה הוזעקה סמוך לחמש וחצי בבוקר, ולמקום הגיעו צוותי מכבי אש, בשלושה רכבי כיבוי, שעמלו כשעה וחצי למנוע את התלקחות האש במכלים המאחסנים את פולי הסויה המשמשים לייצור שמנים.

לדברי מנהל המפעל, הנזק הממשי אינו קשור לאובדן של פולי סויה אלא בהרטבת המנועים ולמערכת החשמל של המפעל.

השריפה במפעל המצות אביב — הצתה

(ע.) מפקד תחנת מכבי האש בבני ברק, טפסר אהרן כספי, הגיש למשטרת מחוז תל־אביב דו"ח חקירה שבו קבע כי הסיבה לשריפה במפעל המצות "אביב" בבני־ברק בשבוע שעבר היתה הצתה.

טפסר כספי, שנעזר בחקירה בצוות מומחים מתחנתו, אמר אתמול כי השריפה פרצה במחסן שבו אין מכונות או כלי ייצור אחרים, וזה סבירות שתפרוץ בו שריפה מאליה נמוכה ביותר. במחסן היו ניירות, קרטונים וגלילים של נייר צלופן, ולדעתו די היה בהשלכת גפרור אחד להצתת המחסן כולו.

מן המשטרה נמסר כי הוקם צוות חקירה מיוחד, שיעסוק בפענוח כל מקרי ההצתה של מפעלי המצות בשבועיים האחרונים.

תנאי צפיה טובים בכוכב השביט האליי יהיו בסוף השבוע הבא

(ע). לקראת סוף החודש אמור זנב של כוכב־השביט האליי להגיע לאורכו המרבי; אולם, תנאים טובים לצפייה בו יתהוו רק בסוף השבוע הבא.

הודעה לציבור

היתר להעלאת מחירי הובלת מטענים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו—1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 1(א)(2) לחוק יציבות מחירים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1986, אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של שירותי הובלת מטענים ברכב מסחרי בשיעור של 15 אחוזים מעל המחיר הקובע.

יד' באדר ב' התשמ"ו (25 מרס 1986)
יצחק מודעי, שר האוצר
חיים קורפו, שר התחבורה

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות צבוריות — המשרד הראשי
קרית הממשלה מזרח י־ם
ת.ד. 13198 טל. 277211 ירושלים 91131

מכרז אספקה מס' א/7/86

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקת:

פחי אלומיניום לתמרורים

טפסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרדי האספקאות הראשית, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.

בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף טפסי המכרז, אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעה.

המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 13.4.86.

אין מחלקת עבודות צבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חדשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 31.3.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א'—ה' בשעות 12.30—08.30 ובימים א' רג' גם בשעות 15.30—14.30.

מכרז מס' 059/86/04

גרוטאות מתכת מעורבות, מצברי זהובית למרכזיות, מסולות עצים, מיכלי מתכת לדלק, כבלי פלדה שחורים, חל"ח לרכב מסוג ג'ים, ציוד עזר לרכב, מנועי פרמנוס לרכב ואביזרים שונים, לוח חשמל למערכת מזוג אויר כבל תשמי־לי+בתי נתיך+מפסק+מגען, מנופים (שיברים), שסתום אלחוזר, משאבת מים, מבערים לדודי הסקה, ודיאפרמים למים חמים.

ימי סיור: 6, 7, 8, 10 באפריל כמפורט במכרז.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־14.04.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 060/86/04

ח"ח לרכב ריאו, חלקי חל"מ, ושסתים לרכב, צב"מ, קליברים, ח"ח לרכב דודג', ח"ח וולבו, קלדי שמן, אלקטרודות לריתוך, חלקי מלגזות, חלקי ציוד הרמה.

תאריכי סיור: 9, 10 באפריל 1986.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־14.04.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 061/86/04

אקדח הנעקה, מד מוזה אלקטרוני (לייצוא בלבד), ציוד חשמלי, כלי עבודה, מקמ"שים, חלקי אלקטרוניקה, ציוד בדיקה, מסנני דלק מקרוני, ציוד צילום, חבל אטימה, מקרונות, מסנני דלק ואויר, איזולים למפוחי הציבה, מטענים, בתי פלורסנט ופלורסנטים, ח"ח לרכב, מנועי מוברי הוולקמיזוג, מחשב.

תאריכי סיור: 9, 10 באפריל 1986.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־14.04.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 062/86/04

צבע יסוד, גרמטורים קטנים, מסולת ברזנט, כימיקלים+דבקים+צבעים+חומרי־אטימה ועוד, שמן מנוע למטוסים, חומר לשמיפת מנועים, מסולת מצברי מלגזות, מסולת חלקי אלקטרוניקה.

ימי סיור: 14, 16 באפריל 86. להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־21.04.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

משרד המשפטים

מכרז מס' 20/86

מיזעור ספרי רישום מקרקעין

מתבקשות הצעות מחיר למזעור ספרי רשום המקרקעין בתל־אביב, באר־שבע, נתניה חצרות.

לקבלת פרטי המכרז יש לפנות למחלקה באג"ם במשרד המשפטים, רח' צאלח א־דין 29, ירושלים טלפון מס' 270111 בימים א'—ד' בין השעות 12.30—08.30.

סיור מציעים יערך בלשכת רשום המקרקעין ת"א, דרך יפו—ת"א 3, בתאריך 3.4.86 בשעה 12.30.

רק מציע שהשתתף בסיור זה רשאי יהיה להגיש הצעה למכרז.

אין משרד המשפטים מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מעטפות המכרז יוכנסו לתוך תיבת המכרזים המוצבת במחלקת באג"ם חדר מס' 105. היום האחרון להגשת ההצעות הוא ח' ניסן התשמ"ו (17.4.86) שעה 12.00.

רשות הנמלים בישראל

משא ומתן להפעלת מזנון

רשות הנמלים מזמינה בזה הצעות לניהול משא ומתן להפעלת מזנון עבור עובדי המשרד הראשי.

פרטים וטופסי השתתפות ניתן לקבל במשרדי רשות הנמלים — דרך פתח תקוה 74 תל־אביב, קומה 11 טל. 338911 קו פנימי 239.

ביקור להכרת המקום וקבלת פרטים נוספים, יתקיים בימים 30/3 — 1/4/86 לאחר תאום מוקדם עם ממונה על רכש ואפסנאות בכתובת הנ"ל.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה ומסומנת "משא ומתן להפעלת מזנון" ולהכניסה לתיבת המכרזים ברשות הנמלים — המשרד הראשי — דרך פתח תקוה 74 תל־אביב קומה 12, חדר 1216 עד יום ו' 4.4.86 שעה 12.00.

אין רשות הנמלים מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עובדי הרשות ובני ביתם אינם רשאים להשתתף בהגשת ההצעות.

העמותה להנצחת זכרה של גולדה מאיר — מכון לבון לחקר תנועת העבודה

מודיעים על הרחבת

ארכיון הנצחה לגולדה מאיר

עם השלמת שלבי איסוף חומר על פעלה של ראש הממשלה לשעבר, גולדה מאיר ז"ל מהגנזכים והארכיונים הציבוריים, מתחילה עתה פעולה לריכוז חומר ארכיוני המצוי בידי הציבור.

מי שבידו מסמכים, צילומים, הקלטות סרטים או כל חומר אחר הקשור לגולדה מאיר ולפעלה, מוזמן להפקידו (במקור או בהעתק) בארכיון ההנצחה. מי שהיו במחיצתה של גולדה מאיר, מוזמנים בזאת לתעד את זכרונותיהם מהכרתם המשותפת.

המעוניינים מתבקשים להתקשר עם העמותה להנצחת זכרה של גולדה מאיר לפי הכתובת: מכון לבון, רח' נהרדעא 3 ת"א 64235 או בטלפון 238122־03.

הַבְטָחַת הַצְמָדָה לַמַּדָּד וְלַדּוֹלָר

טְפָחוֹת גֶּמֶל

בְּלְעָדִי לְטְפָחוֹת גֶּמֶל עַל כָּל סְכוּם (מֵ־1,000 ש"ח) שֶׁתַּפְקִיד עַד 31 בְּמֶרְס נִתֶּנֶת הַבְטָחָה מִטַּעַם בַּנְק טְפָחוֹת לְהַצְמָדַת כַּסְפְּךָ גַּם לַדּוֹלָר, בְּלִי לִגְרוֹעַ מֵהָרְוָחִים הַגְּבוֹהִים

וּמֵהַהֲטָבוֹת הַמְּלֵאוֹת שֶׁל טְפָחוֹת גֶּמֶל (פְּרָטִים מְלֵאִים בַּסְּנִיפִים).

מִבְצָע עַד 31 בְּמֶרְס

בנק טפחות

שַׁי גֶּמֶל שַׁי מַפְתִּיעַ לַנִּרְשָׁמִים אוֹ לַמַּפְקִידִים 1,000 ש"ח וְיוֹתֵר בִּתְקוּפַת הַמִּבְצָע.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 149/86

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל אביב	196/86	60	רכישת ריהוט מסוגים שונים	10.4.86	בנין העיריה קומה 9 חדר 948	ש. להט
ע. תל אביב	197/86	35	עבודות צנרת בשטחים מגוננים	10.4.86	בן גוריון 68 קומה ג' חדר 342	ש. להט
ע. תל אביב	198/86		העסקת פעלים בחודש הרמאדן	3.4.86	ככר מלכי ישראל חדר 115	ש. להט
ע. אילת	4/86	30	ריצוף שבילים בשכ' א' בין הרחוב זהב ושחם	11.4.86	אגף מהנדס העיר	ר. הכהן
ע. אשקלון	3/86	25	ביצוע עב' שבילים, מדרכות וקירות תומכים בשטח שיפוט העיריה לשנת התקציב 1986/7	30.3.86	מח' מכרזים טל' 22241—051	א. דיין
ע. אשקלון	5/86	15	מתן זכיון להתקנת שלטי הכוונה ברח' העיר	10.4.86	מח' מכרזים טל' 22241—051	א. דיין
ע. אשקלון	6/86	15	מתן זכיון להתקנת שלטי פרסום מוארים בעיר	10.4.86	מח' מכרזים טל' 22241—051	א. דיין
ע. עפולה	3/86	50	מכירת רכב מיניבוס פלסוגן שנת ייצור 78		גב' רבותה בעיריה	ע. עלי
מ.א. באר טוביה	1/86	100	אחזקת כבישים בישובי המועצה	15/4/86	מזכירות המועצה טל' 5—055-83701	ת. חסיד
מ.א. מטה אשר	6/86		מכירת רכב 1. אוטובוס ליילנד שנ' 74 2. פורד פיאסטה שנ' 79. 3. כרמל דוכס שנ' 73	3.4.86	מח' תחבורה טל' 04-922292	ב. רונן

הוכן לכלכלה ומחקר מרכז השלטון המקומי

هكذا من الاصل

הארץ

יום ה', ט"ז באדר ב', תשמ"ו
27 במרס 1986

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טל' 224245־6. ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מורדי 20 טל' 661160־8. ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. המשנה: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

מסים — עונש לציבור על מחדל הממשלה

ראש הממשלה ושר האוצר ינסו הבוקר לשכנע את חברי הכנסת מהקואליציה לא לשבש את השלבים האחרונים של אישור תקציב המדינה לשנת 1986/87. הצעת התקציב אמורה לבוא לקריאה שנייה ושלישית בישיבה מיוחדת היום, כדי שהמדינה לא תישאר ללא תקציב בשבוע הבא.

אפשר להבין ללבם של חברי כנסת לא־מעטים, שאינם שלמים עם סעיפים שונים באומדן ההכנסות של התקציב. ביקורת חריפה במיוחד מושכים שלושה סעיפים: אגרת החינוך, מיסוי כלי־רכב ומיסוי קצבאות. לא כל הטענות צודקות במידה שווה. לדוגמה, הביקורת על מיסוי הקצבאות קהתה במידה רבה לאחר שהאוצר ויתר על כוונתו להפחית את תוספת הוותק למקבלי קצבת הזקנה של הביטוח הלאומי, ולהמירה בהפחתת הניכוי המותר בגין קצבאות מ־35 ל־25 אחוזים. בדרך זו נעשה מיסוי קצבאות רגרסיבי פחות, והעובדה שהמוסד לביטוח לאומי איננו מתנגד למיסוי זה, אף היא אומרת משהו.

אגרת חינוך כללית (מגן־חובה עד כיתה י"ב) היא בוודאי מס בלתי־צודק ורגרסיבי, ומס הרכוש על הרכב הוא בלתי־צודק בעצם הטלתו ובלתי־הוגן בצורת גבייתו. דא עקא, הממשלה נכשלה בהד־אמציה להגיע לקיצוץ נוסף של ההוצאות בתקציב 1986/87, ולכן אין מנוס מהגדלת ההכנסות — אם רוצים להימנע מהדפסת כספים, הגדלת ההזרמה וכל הכרוך בזה. הציבור חייב להיאמר במלוא הבהירות: המסים הנוספים הם העונש שהושת על הציבור עקב כישלונה של הממשלה לקצץ בהוצאותיה.

עם זאת, העונש אינו חייב להיות יותר מזיק ופוגע מהמינימום ההכרחי. לדוגמה, שכר־לימוד מדורג בבתי־הספר העל־יסודיים (שיוטל רק על חמשת העשירונים העליונים) יהיה פחות בלתי־צודק ומזיק מאשר אגרת חינוך כללית. ההצעה להנהיג את שכר הלימוד המדורג בעל־יסודיים הועלתה פעמים מספר אך נדחתה שוב ושוב בנימוקים לא־משכנעים על־ידי משרד החינוך והתרבות, המעדיף את אגרת החינוך. אולי מתוך הנוהה שטובים סיכוייה להי־כשל בכנסת.

גם בעניין מיסוי כלי רכב יש חלופה מזיקה ופוגעת פחות: לגבות סכום מקביל על־ידי העלאה קטנה (או הימנעות מהפחתה המתחייבת עקב ירידת מחירים בחו"ל) של מחיר הבנזין והסולר. באופן זה, הנטל הכספי לבעל הרכב יפחת על פני השנה, יהיה יחסי להיקף השימוש ברכב ויביא אולי חיסכון בדלק ובמטבע חוץ (מהלך דומה נעשה בימים אלה במסגרת התקציב הבריטי: אגרת הרכב בסך 100 ליש"ט הוקפאה ואילו מס הדלק הועלה בשני פנס מעבר למתחייב מן העידכון על־פי המדד).

כך או כך, ההחלטות צריכות ליפול באופן עקרוני — ולקבל את הסכמתם של חברי הכנסת מהקואליציה — עוד לפני אישור התקציב. אם יאושר תקציב ההוצאות כפי שהוא כעת, בלא שיובטח מימוש אומדן ההכנסות — יווצר חלל פיסקאלי, שעל־פי ניסיון העבר ייסתם בסופו של דבר על־ידי מכונת הדפוס.

הצעות גורבאצ'וב

הצעותיו של שליט בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב לארה"ב, לסיום המשבר במפרץ סידרה הן ניסיון ברור להפיק תועלת מדינית ישירה ממצב שבריה"מ מעורבת בו באופן משני ובעקיפין בלבד. עם זאת, ברור שיש לסובייטים עניין רב למנוע עימות מזוין בהיקף רחב, אשר בו היה נוצר מגע בין נשק אמריקאי ונשק סובייטי; זה מבחן שמוסקווה בוודאי אינה מעוניינת בו.

מתקבל הרושם שמוסקווה מבקשת בדרך זו להפגין גם את התייצבותה לימין בעלת־בריתה לוב וגם להשיג דימוי של מדינה שוחרת שלום המבקשת למנוע עימות. עם זאת, בעצם השמעת ההצעות, על פני הדברים, יש כדי להפיג מתח בין גושי.

ההצעה שגם ארה"ב וגם בריה"מ יוציאו את צייה מהים התיכון משקפת שאיפה סובייטית ישנה להרחיק מהאגף הדרומי של נאט"ו את אוניות המלחמה, המהוות מרכיב מרכזי בנוכחות האמריקאית באזור זה, ואת הצוללות שטיליהן מגיעים לשטח פנימה בתחום בריה"מ. קשה להניח שוואשינגטון תמהר להיענות בחיוב להצעה כזאת.

גם מהיענות אמריקאית להצעה השנייה של גורבאצ'וב תצמח תועלת בעיקר לבריה"מ: בכינוס ועידת מדינות הים התיכון, יכולים הסובייטים לחזור על הישגים שהשיגו בוועידת הלסינקי — אף בלא לתת את התמורה השלישית שהעולם המערבי קיבל בהכללת הסעיפים בדבר שמירת זכויות האדם.

סל העצות של פרס

ראש הממשלה מחפש תעסוקה מדינית למזרח התיכון, שמיר חושש מתוצאותיה

מאת דן מרגלית

שר החוץ הבריטי ארנסט בווין התנפל על משכבו וקלט שידור רדיו שיגרו על נאום שיגרתי באוניברסיטה אמריקאית. שבו הובטח כי אם תתארגן אירופה לטפל במשותף בעתידה — תיאות ארצות־הברית לשקם את כלכלתה שנהרסה במלחמת־העולם השנייה. בביוגרפיה שכתב אלאן בולוק על שר החוץ הבריטי, תיאר את בווין כשהוא קם מרבצו ומתקשר לעמיתיו ביבשת. כך נולדה "תוכנית מרשל" שהורישה הון עתק מאמריקה לאירופה.

לשמעון פרס היה רעיון דומה. אמנם המזרח התיכון אינו אירופה, אבל חל בו שינוי מהפכני שבגרים מדינות מזרח הנפט, מצרים, ירדן וסוריה נתונות בקשיים ניכרים, וגם סעודיה כבר אינה מה שהיתה. פרס סבר כי אם שבע המדינות התעשייתיות יואותו ליזום "תוכנית מרשל" שתסייע לכל מדינות האזור — תימצא תעסוקה מדינית לכל מי שנבוכו מסרבנות־השלום של אש"ף וחוזר לשתם של חוסני מובארק והמלך חוסיין. הוא ניסה למכור את רעיונו לראשי ממשלות באירופה, והם נתפסו לו חלקית. אלא שהערבים אינם נלהבים לישם רעיון טוב שמקורו בראש ממשלת ישראל, ופרס עצמו אינו בעל המאה ולפיכך גם אינו בעל הדעה. מבחינה זו, מצבו גרוע ממעמדם של האמריקאים ג'ורג' מרשל ודין אצ'יסון, שהציעו ב־1947 את כספם הם.

העולם עשיר בכסף וזל ברעיונות, טען פרס. בבואו בשבוע הבא לוואשינגטון לסיבוב שיחות כולל עם שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, ינסה לחזור על ההצעה להקים קרן בינלאומית למען המזרח התיכון. מה הסיכוי? אמנם הזוקיקה האמריקאית האחרונה אינה מעודדת את השתתפותה של ארצות־הברית בתוכניות בינלאומיות יקרות, גם כי מוצע שחלקה לא יהיה מכריע. אך מהי החלופה? מה עוד נושא יעיל יותר לעסוק בו — תגבר ידם של תומכי אש"ף במשרד החוץ האמריקאי, שילחצו להחזיר את הכדור לידיו של יאסר ערפאת. זו תהיה הרעה בהשוואה למצב הנוכחי, שהרי שלשום הודיע דובר אמריקאי מוסמך כי ערפאת חיבל בסיכוי להסדר במזרח התיכון.

להרבות ביוזמות

עיסוק ב"תוכנית מרשל" למזרח התיכון יכול להיות כר נוח ליוזמה נוספת של השגרירות הישראלית בוואשינגטון. היא מבקשת לנצל את המשבר הכלכלי במדינות ערב כדי להמיר את הסיוע הצבאי האמריקאי בסיוע כלכלי. אילו הוכנס שינוי כזה בנפח הסיוע האמריקאי למצרים, לירדן ולסעודיה, היה הדבר מאט את מירוץ החימוש המעייף.

ב־26 השבועות שנותרו לרוטציה בראשות הממשלה, צריך פרס להרבות ביוזמות מדיניות כאלה. אברהם טמיר האיץ להתגבר על שמרי הבודדות עם מצרים בנושא טאבה ודוד קמחי מצא כי סעיפים רבים טעונים בירור מחודש. הפער בין השניים יכריע במגע בין פרס לבין יצחק שמיר. חודש יספיק, חודשיים הם די והותר, אם מתכוונים ברצינות, היקף פעילותו של פולץ עשוי להיות מכריע.

ראש הממשלה גם אינו צריך לוותר על ניסיון מתמיד לברור את חוסיין והפלסטינאים למשא ומתן. בלשון מעשית, עליו להפעיל את עוצמתה של ישראל בשטחים המוחזקים לדרוש תהליך הרכבתה של הנהגה חדשה בערים הערביות. בתשובה לשאלה כזו, הוא התפלמס בכנסת עם תפיסת הסיפוח: מה תועלת תצמח לישראל מתוספת 560 אלף ערבים? ויוזמת תוכנית "עזה תחילה" אינה חייבת לגווע. אמנם פרס יכול להמתין עד שיבשילו תנאים חדשים. אבל יש לו אפשרות להשתתף בעיצובם. אם גם באזור מרי להגיע להסדר מדיני עם גורמים ערביים המסרבים להכיר בישראל ולהוזיל מן הסחרור — פרס אינו צריך לומר נואש עד ליומו האחרון בלישכת ראש הממשלה. גם זה מסר חשוב שיביא לוואשינגטון.

פחדיו של שמיר

בינו לבין ממלא מקומו יצחק שמיר קיימת הבנה כי מדיניות החוץ מתנהלת בשלושה מישורים: מאמץ לשפר את מעמדה הבינלאומי של ישראל, מניעת מלחמה, והתידה לשלום. פרס סבור שאפילו יתמוטטו מדיניות משרתות את כל שלושה היעדים. לעומתו, החזיר שמיר בוועדת החוץ והביטחון מפני ריבוי יוזמות, שמעניקות רק יתרון קצר־מועד בשיפוץ דימויה של ישראל במערב אך סותמות את זרזי היתרונות לעתיד הרחוק. החשש של שמיר מפני שלום המושתת על פשרה, גורם לו להירתע מיוזמות מדיניות המעניקות פרי ממשי למעמדה של ישראל בזירה הבינלאומית ולמאמץ למנוע מלחמה.

הוא שיווק באזהרה ללא הרף לידי יריבי ישראל. עוד כבר ברור כי הסכמת פרס לוועידה בינלאומית סייעה לישראל בלי שהתקיימה כלל. אבל שמיר מוסיף להסתייג ממנה באותו כל אורח מורגש: פריה של הוועידה הבלתי־קיימת כבר נקטף, אבל שמיר מפתיע את האמריקאים באמירות כי ירושלים לעולם לא תסכים לכינוסה.

כך גם ביישום האוטונומיה החד־צדדית או בהקדמתה בחבל עזה, ובמגמות להידבר עם פלשתינאים שהתאכזבו מערפאת, והסיוע לביסוס אחיזתו של המלך חוסיין בגדה המערבית. לקראת סוף כהונתו יכול פרס להתברך כי זכה להישג בשיקום דימויה של ישראל ואולי גם בדחיקת המלחמה. שמיר מה הוד מן היעד השלישי של שלום הכלוה בזרועותיו, שהוא יקפיא וינתק כל הישג מידי בזירה הבינלאומית.

זו בשורה עגומה לקראת הרוטציה הממשמשת ובאה.

בסוגריים / מיכאל הנדלזלץ

לוח הזמנים של מהטה אינו שליחות לאומית

אתמול, אחרי הקונצרט החגיגי של הרקוויאם של ורדי לציון 50 שנה לפילהרמונית, 50 שנה לזובין מהטה ו־25 שנות שיתוף פעולה, הוקרן במוזיאון תל־אביב סרט שנעשה על מהטה והתזמורת על ידי חברת "רשת". באחת הסצינות בסרט, המשתמש בחומר ארכיוני, אומר ארתור רובינשטיין שזוהי תזמורת נפלאה המנצחת תחת שרביטו של מנצח מעולה. מהטה מצדו קרא לרובינשטיין בסרט זה "גדול ידידיה של התזמורת".

התנהגותה של התזמורת הפילהרמונית בפרשת תחרות הפסנתרנים ע"ש רובינשטיין מצביעה על כך שדיבורים לחוד ומעשים לחוד.

התזמורת התחייבה להופיע בשלב האחרון של תחרות רובינשטיין. לא כטובה, אלא בתמורה תמורת תשלום. אחר כך נוצרה אפשרות של הופעה בפולין. לוח הזמנים של זובין מהטה הקשור בהתחייבויות עם הפילהרמונית של ניו־יורק, איפשר הופעה רק בתאריך שיועד לתחרות רובינשטיין. התזמורת הציבה את הנסיעה לפולין כשליחות לאומית והחלה לפעול נמרצות למציאת תזמורת מחליפה למלא את תוכניה בתחרות ע"ש ידידה הגדול.

אחרי יותר מחודש של אי ודאות, אנו עומדים בפני המצב הבא: תזמורת רשות השידור שיכור לגייסה כחלופה, רוצה לנצל את המצב לצרכיה ודורשת מהפילהרמונית התחייבות לנגן ארבע פעמים בשנה במכלל התרבות, ומתחרות רובינשטיין — להחליף את המנצח המיועד (הפולני יאן קראנץ) או להקדים את בואו. אין סיכוי ששתי הדרישות אלה ייענו.

תחרות רובינשטיין מבקשת מכתב מפרס, שעכשיו, בידיעה שנסיעה לפולין פוגעת בתחרות, זו עדיין שליחות לאומית. אין סיכוי שמכתב כזה ייכתב. לראש הממשלה יש כמה עניינים יותר חשובים.

מעשית — הפילהרמונית תנגן בתחרות כפי שהתחייבה. לפולין תיסע מן הסתם בפעם אחרת. היא תזמורת טובה דיה שירצו בה שם במועד אחר, גם אם כבר מכרו שם בפזיזות את כל הכרטיסים. לא זה מה שיפגע בקשרי התרבות המתהדקים. מי שלוחץ מאוד לנסוע עכשיו הוא זובין מהטה. לוח הזמנים שלו הוא אילוץ חשוב, אבל הוא אינו שליחות לאומית שלמענה להטריח ראשי ממשלות או לאיים בתקריות דיפלומטיות.

הפילהרמונית היא תזמורת נהדרת עם מנצח מעולה, שהקשר ביניהם גם הוא נכס מיוחד במינו. הם למדו לעת יובלם, בדרך הקשה ותוך גרימת נזק לתחרות רובינשטיין שאת זכרו הם אוהבים לכבד, שאי אפשר להתנהג כ"תזמורת שיש לה גם מדינה". אני מאמין שכוונותיהם כנות, אך עליהם ללמוד מראש הממשלה שהסכמים יש לכבד. מתברר גם שאפשר להגיד לפעמים לא לזובין מהטה, ולהישאר בחיים. שיעור חשוב אחרי 25 שנות נישואין. פולין תצטרך, איפוא, לחכות.

לאוצר יש מהיכן לקחת

מיליארדים של תשלומי ריבית פטורים ממס

מאת שמשון ארליך

שר האוצר ופמליית משרדו, הממונים על התקציבים ועל הכנסות המדינה, נערכים לקרב המכריע במישור הציבורי והפרלמנטרי על מיסוי וקיצוץ קצבאות זיקנה וילדים, על הנהגת תשלום בעבור ביקור אצל רופא ועל חינוך ילדים. בפיהם שתי טענות. הראשונה, שאת תקציב הממשלה הם בנו על סכומי הכנסה והוצאה מסוימים ולפיכך לביטולם של אלה תהיה השלכה מרחיקת לכת על האינפלציה והישגי התוכנית הכלכלית. השנייה, שבתמיכות הממשלתיות זוכים גם בעלי יכולת, אף עשירים מופלגים, שעל פי כל קריטריון של חלוקת הכנסות אין הצדקה להמשך בהם מתקציב המדינה ולפטור אותם ממסים על הכנסותיהם.

הגרוע מכל הוא כי מן הטענות משתמע, ששר האוצר ואנשיו אינם מבינים מדוע הצעות קיצוץ ומיסוי אלה, המועלות על ידם זה שנים, מתקבלות בהתנגדות ציבורית ופרלמנטרית כה עזה, בשעה שצעדים אחרים המשפיעים על הכנסות הפרט, כגון קיצוץ סובסידיות, מיסוי רכב פרטי, העלאה ניכרת ביותר של האגרות ואגרת הטלוויזיה, מתקבלים בשקט יחסי. על אי הבנת העניין מעיד גם הניסיון להציג את ההתנגדות הציבורית למיסוי ולקיצוץ בנושאים אלה כפרי מזימות מפלגתיות. לא זכינו לראות את התמיכה והעידוד של חברי הליכוד להצעות אלה של שר האוצר, וגם התבטאויות "שלא לפרוטוקול" רבים מבין חברי הליכוד, בכנסת ומחוצה לה, את מורת רוחם מהצעות האוצר; אין כל ביטחון שבימים הבאים, אם תבוא, לא יימצאו נעדרים מסיבות שונות ומשונות.

תקציב אחר

שר האוצר וראשי משרדו אינם מבינים כנראה, כי הציבור, ללא הבדלי מפלגות, מתקומם על שבירת העיקרון של איכות חיים — שכל הציבור רצה ורוצה בו. גם חברי הכנסת הקודמת, שחוקקו את חוקי קצבאות הזיקנה והילדים, ידעו שיש עשירים ואמידים שאינם זקוקים לתמיכה ולפטורים ממס על קצבאות, הם מסוגלים לשלם בעבור ביקור אצל רופא וחינוך חינם לילדיהם. בכל זאת קבעו חברי אותן כנסות בחוק את העיקרון, שקצבאות אלה יהיו בגובה מסוים ופטורות ממס ללא קשר לרמת ההכנסה. זאת מכיוון שהן נובעות מהסכם כפוי, שכבר שולם עליו מס בעבר, ומשום שוועדת בן שחר הוליכה לתת את תמיכת המדינה בגידול ילדים בצורת קיצבה במקום הזיכוי הקודם ממס. כך הוליכה, גם משיקולים של איכות חיים רצויה, שכל אזרח יהיה בעל זכות לקבל טיפול רפואי בהתקים בו.

"המאף" היחיד של קצבאות הביטוח הלאומי ושל התמיכות לכל קופות החולים הוא שוק רשומות סכבית בתקציב, ומי שבנה את התקציב על היקף הכנסה והוצאה מסוימים לא השיב לעשות מבחינה פוליטית. הפוליטיקאים אינם רוצים בשינוי החוקים של הקצבאות ובתשלום בעבור ביקור אצל רופא או בתשלום אגרת חינוך. לשון אחר, הם דורשים משר האוצר, שבלי לפרוץ את המסגרת, יציג להם תקציב אחר שיתקבל על דעתם ועל דעת בוחריהם.

תשלומים מוצנעים

אם שר האוצר אכן מתנגד למתן שירותי חינם וקצבאות לבעלי יכולת, והוא מחפש מקורות הכנסה נוספים, פתוחות בפניו כמה חלופות. הוא רשאי לדרוש שהתשלומים של העובדים לקופת החולים ולביטוח הלאומי יהיו פרוגרסיביים, ולא רגרסיביים כפי שהם היום. אם בכל זאת לא יספיקו הכספים, יש לרשותו מקורות נוספים, אם רק יושיט בהם יד.

כל תשלומי הריבית והדיווידנדים פטורים ממס או שהמס עליהם מבוטל. כתוצאה הם אינם חייבים אפילו ברישום בדו"חות מס הכנסה. תשלומי הריבית על איגרות חוב ממשלתיות, מק"מ, תפ"ם, מק"מ וכיו"ב משולמים במישרין מהתקציב או מקופת בנק ישראל. הם משולמים במקצתם לגדולי אמצעים וברובם לעשירי הארץ. אלא שתשלומים עקיפים אלה אינם רשומים בתקציב ומקבליהם נהנים מכך שהם מוצנעים מעיני הציבור והכנסת, למרות דרישת מבקר המדינה שהוצאה זו תמצא ביטוי בתקציבי רשות.

איזו הצדקה יש לתשלום מיליארדים ממשלתיים כריבית פטורה ממס לאנשים החייבים במס על שאר הכנסותיהם? כל מה שנדרש הוא לבטל את חוקי פטורי־המס למיניהם, ולמחרת ייכנסו סכומים נכבדים ביותר לקופת האוצר, ללא הוצאות גבייה נוספות: שהרי הגבייה היא אוטומטית, באמצעות הבנקים.

יש להניח כי מספר אלה שהכנסתם אינה חייבת במס ושיבקשו לבקש פטור מניכוי מס במקור על הריבית, יהיה קטן בהרבה ממספר אלה שיפנו ללשכת הסעד, ללשכת המס ולבית־הספר להוכחת זכאות לתמיכת המדינה בגין עוני, בגין זיקנה ובגין גידול ילדים וחינוכם.

כל עוד שר האוצר אינו משנה חוקים המגינים רק על העשירים ואינו מנהיג תשלומי חובה פרוגרסיביים, מוטב שלא יטען שהדרך היחידה להציל את התקציב יחד עם התוכנית הכלכלית היא זו של פגיעה בתמיכות הביטוח הלאומי ובשירותי בריאות וחינוך חינם.

באוצר ובציבור עולות מדי פעם הצעות למיסוי הון, והעיקר הון פיננסי, שכידוע לא נשא כלל בסל תוכנית ההבראה הכלכלית. באוצר גם הוכן בימים האחרונים אומדן ערך הפטורים, שפטור הריבית כלול בהם. הכנסות נוספות לתקציב ממי שמסוגל וחייב לשלם, אפשר להשיג בקלות, אם באמת רוצים בזה.

שר האוצר רק צריך לעיין בחומר המצוי תחת ידו ולהסיק את המסקנות הבינות הנדרשות.

השורה התחתונה / יוסי שריד

בומרנג הטרור הפלשתיני

מלחמת הפלשתינאים לעצמאותם הלמה שוב. הפעם, ביום שישי שעבר, בכפר־סבא. הלוחמים הפלשתינאים האמיצים הניחו מטען חבלה בקריית החינוך המקומית. אותו לזמה גבריה, בן 62, מהכפר קרום בגדה המערבית, פועל ניקיון בעיריית כפר־סבא, יצא בבוקר ברגלו לנקות את הרחבה שלפני בית־הספר, בלי משים נגע במטען, והמפיצוץ רוסקה ידו. הוא נותח בבית־החולים והיד נכרתה. עוד יד הלכה במלחמת הגבורה נגד הכיבוש הישראלי — היד של אותו הסבל, שכבר לא יוכל לנקות בשתי ידיים הרחבות. ייתכן לו מלילים לרוב, אם לא נפגע הוא — נפגע ילד, תלמיד: כי הטרור אינו מבחין בין זקן ערבי לילד יהודי ולהיפך.

עם מטענים עיוורים כאלה, יימשך הכיבוש הישראלי בגדה עוד אלף שנה. לא פחות מהישראלים עצמם, עושים הפלשתינאים לקבעותו. מעולם, כמדומה, לא ביזה עם את מלחמת השחרור שלו בדרך כל כך נמסרת ומסכילה. כאשר משוקים כל הזמן לידיו של הכיבוש, מה הפלא שיד הכיבוש על העליונה. אחרי תשע־עשרה שנה, כבר היו הפלשתינאים צריכים להגיע למסקנה שהטרור הוא בומרנג. אבל מנהיגיהם ודווקא עדיין מהססים, דרך הטרור סובלה היישר אל שנות האלפיים, בלי שום שינוי במצב, שמאמלל את הכובשים והנכבשים כאחד.

הכיבוש בגדה המערבית הוא יותר חלש מכפי שהוא מעמיד פנים. אחיזתו רופפת, בניגוד לכמה טענות מהקיצוניות כאילו את הנעשה אין עוד להשיב. רק הזמן שחלף והמוות הם בלתי־הפיכים. לפי שעה, כל השאר ניתן להיפך. 40 אלף מתנחלים אינם משנים את הנוף הדמוגרפי בגדה כעיקרו. שלושה אחוזים יהודים מול תשעים־ושבעה, לא יכריעו את הכף כאשר תנאים האזוריים והעולמיים יבשילו להכרעה. רק ברחוק הם יישקלו במאזניים. "גוש אמונים" נכשל במשימתו העיקרית — שינוי מאזן האוכלוסייה בשטחים הכבושים. כ־100 נקודות־התנחלות לא יטשטשו את הכישלון הזה. "גוש אמונים" היה מוותר על 90 ההתנחלויות המדולדלות לו יכול היה ליישב רבע מיליון יהודים בעשר התנחלויות. הוא לא יכול.

הבקי־קי"לי

השנים הבאות מבטיחות פחות מתשע־עשרה הקודמות. המאמר האנושי להתנחלות כמעט יבש. הוולך העובר לפני הטוחה כבר עבר. במקום מקום אין חוזים של מתנחלים־בכוח, העוסקים במגיע על זכותם להתגולל בפועל.

בניגוד לשנים שעברו, שנים שמנות, יהיו השנים הבאות רזות מאד. בא תקציב עד משבר, וכסף אין לפיזור. גם מי שירצה לא יהיה באפשרותו להזרים משאבים ניכרים למתנחלים ולהתנחלויות. פשוט, אין מנין לקחת.

היוזמה הפרטית, אין בכוחה להחליף את ההזרמה הממלכתית, שהולכת עכשיו לאט. היוזמה הפרטית, בגדה המערבית פשטה את הרגל, השאירה מאחוריה גל של מעשי מרמה והונאה. מי שהאמין כי בא שם כספו על קרקע של ארץ־אבותיו, עד מהרה התברר לו כי הוא שם את הכסף על קרקע הבור. שוטר כספו יזוק מהשכונות, אפילו הם עשר דקות מכפר־סבא.

הפוליטיקאים של הליכוד והמערך, שכבר גוננו כמו להתנחלויות, מגנים להן ביום כמו קרה. ואש היריבות שלהם מלמד כי גם הנפלאיות של המתנחל היא כבר לא מה שהיתה פעם. דעת־הקהל המסיקה לחלות בו את עיניה המעריצות. הערכה זאת עלתה לעם ישראל ביוקר. כאשר הכל השתחוו בפסיכה הלאומית ופודעה, לא עשו למתנחלים השבוד, ולא כל כך שמו לב למחיר. כאשר המטיבה הסורית, הגוילה והתעפכות, והתאום התברר כי מה שהולך לשם לא הולך לכאן; מה שהולך לקריית ארבע לא הולך לקריית אונו. בימים של התמוטטות מפעלים, פיטורים ואבטלה, המתנחל הוא עוד בצרך בין כנרכים, ולא דווקא מהמקרים היזפים הקשים. הוא יכול להכות. הפוליטיקאים, שרק אתמול התייחסו אליו כאל הבקי־קי"לי, מתייחסים אליו יחס של הבקי־קי"לי. יקר מרי.

מי היה מאמין רק לפני שתיים־שלוש, כי ראשי ערי הפיתוח כלי הגליל מין פוליטי נגוע, מפלגתי ילבו יחדיו נגד השקעות מיותרות בגדה ובעד השקעות הגלה במעלות ובאופקים, בשדרות ובדימונה. פוליטיקאים מהליכוד ומהמערך יודעים היטב איפה מרוחים המצטרכים לכנסת הבאה, ועל הפריפה של ההתנחלויות בגדה המערבית מרוח מנדט אחד בקושי.

השנים הבאות של "גוש אמונים" עברה, וכל עתידו — מאחוריו. אבל הפלשתינאים ממשיכים להתנהג כאילו דבר לא קרה ולא משתנה. אותו גוזמה גבריה, שהציל את ידו לפני עשר שנים, מאבד אותה עכשיו. התלמיד מכפר־סבא שניצל אז, שוב ניצל. במקום להחליש את הכיבוש בדיפתו, מחזקים אותו הפלשתינאים במטענים ובמכוניות. הציבור בישראל, שבלאו־הכי נתקררה דעתו מהאחזים לשטחים, היה מפוקח. אותם בלילה, אילו הוליכו הפלשתינאים את שיטת ההתנגדות שלהם: במקום מחזר עקר — מרי אזרחי, מאורגן, המוני, לא־אלים. מפני כבר ימים הפלשתינאים, כי אלמלא הטרור, היו תומכי הכיבוש בישראל מרוחים להסביא אותו, כי רק ממנו יובאו עזרת.

יהודים הבוכים

רבים בארץ כבר יודעים שהכיבוש יקר. הם עדיין לא יודעים עד כמה יקר הוא יכול להיות — יקר כמשאה — כי הפלשתינאים עצמם מוזילים את מחירו. במחיריהם הם פוטרים את ישראל מהעול. כאשר אני עובר בגדה ורואה ערבים מקימים בתים ל"גוש אמונים" אני בוזה, אני אומר לעצמי, מי שבונה כיבוש על עצמו, לעולם לא יבנה את ביתו הלאומי. אלמלא הגיע לנו להיפטר מהם, אולי לא הגיע להם להיפטר מאתנו. רק עמים נכבשים מעסים בהגו מידה כזאת של שיתוף פעולה עם כובשיהם. בונים ויורים, בונים ובוכים.

במקום לירות בכיבוש ולבנות אותו, יבואו 50 אלף נשים פלשתינאיות אל קריית הממשלה בירושלים ואל קריית ההסתדרות בתל־אביב, ויפגינו נגד גיוזלן המאפיר. פועלת פלשתינאית מקבלת 60 אחוז פחות מפועלת יהודייה, גם אם שתיהן עושות אותה עבודה. יישבו מול השולחן שבע־שבועיים, בלי אלימות, יישבו רעב. אדרבה, הבה נראה את החיילים והשוטרים שלנו מפנים אותן בכוח. הפעם הראשונה תהיה גם הפעם האחרונה, ואם לא תהיה — דמן בראשנו. הפגנה אחת כזאת שקולה כנגד אלף מטענים עולה כאלף סכיני זרה.

ועוד יבואו 100 אלף פועלים פלשתינאים לשבות על קיפוח המשמעותי: הם משלמים ביטוח לאומי כמו כל פועל יהודי ומקבלים אפס. אם הם מקבלים גם כאשר הם מפוטרים מעבודתם, דמי אבטלה הם לא בשבילם.

מרי אזרחי לא אלים: ועוד יבואו 500 אלף פלשתינאים ופלשתינאיות — גברים, נשים וטף — להבטיע את המגיע להם. הכיבוש מחייב הוא מחייב השקעות בחינוך, בבריאות, בתעסוקה. התביעות האלה זרות מסכן ומרשקות ממטען.

אם ישים עצמו הכיבוש כלא שומע, תישמע השוועה מסוף העולם ועד סופו. שוועה צודקת משברת הרים, התנחלויות, שלטון זר. אם ישמע הכיבוש וייענה, ייווכח עם ישראל לדעת, כי תשע־עשרה השנים הבאות הן מותרות שלא יוכל להרשות לעצמו.

אתם רשאים — פלשתינאים כאשר אתם — לשלול את המרי האזרחי כאמצעי מאבקכם באמצעים אחרים. במקרה כזה, כל שאוכל לומר לכם — כבניין הארץ, ארץ ישראל, תודתו.

מה היא עושה להם?

אילת משיגה דברים ששום עיר ואם בישראל לא תוכל להשיג ★ מה סוד קסמה?

מאת אברהם כל

אילת היא עיר עם פיזוקציה. הסכסכים או הים, הבלוגות המפוארים או התיחכות. אילו הכל ביחד — זה עושה להם משהו. כולם אוהבים את אילת, כל מישהו שהוא ביתו רואה את עצמו כאפוטרופוס על אילת בתחומו. אילת יכולה להשיג דברים ששום עיר ואם בישראל לא תוכל להשיג. הדוגמא הבולטת היא חוק אזור הסחר החופשי — שנכנס באפריל ימלאו חמישה חודשים להפעלתו.

ביום עיון שנערך בשבוע שעבר באילת מטעם המרכז הישראלי לניהול לסיכום ראשון של הפעלת החוק, אמר הממונה על הכנסות המדינה יוראל ברון, כי לאחר הגשת הדו"ח פלר בין בעניין הנהגת "אזור סחר חופשי" באילת, נתן לו שר האוצר שבועיים כדי לגבש המלצה, אם לקבל את הדו"ח או לדחותו. "התלהבתי בזה", אמר מר ברון, כלו שופע היזכים, "היוזמתי לשר בתוך הזמן הקצוב כי אני בעד ההמלצות". ידוע שבמנור המסים במשרדו לא התלהבו מזה, ובעצם לא התלהבו בכלל. אבל מה יכול לעשות הממונה על הכנסות מדינה, המבין היטב כי השאלה אינה אם נכון, כקפועית, להנהיג "אזור סחר חופשי" באילת, אלא — מי יזכה להבריח ראשון על הנהגת "אזור סחר חופשי" באילת, שר האוצר או ראש הממשלה? למרות היתרון הארגוני של שר האוצר, זכה לבסוף בתגובה הספיה ראש הממשלה, שהכריז על הנהגת אזור סחר חופשי באילת בטקס "יום אילת" לפני שנה, עוד בטרם הוגשה הצעת החוק לכנסת.

לא רק אנשי ציבור סתם (בראשותו של יחזקאל פלומין) התלבטו על אילת ובקיקישים מרץ חסר כדי להיטיב עמה — גם הבירוקרטים המחוקקים יוצאים מכליהם. נרעשים ונרגשים, כאשר מדובר באילת. מיד לאחר שהוגש דו"ח ועדת פלר מין הקבה ועדת מבכליים לעיבוד פרטי ההסדר הצעת החוק. תוך כלוה הדיונים מוקצת הוועדה נרשם החוק בספר החוקים — שיא לאומי, בהתחשב במורכבות הנושא ר בשבועות.

אזור הסחר החופשי באילת אינו בדיוק אזור סחר חופשי. שם החוק בעניין זה אינו נכון ואף מטעה. מדובר באזור של מסים מופחתים במקצת: אין מע"מ (וזולת על רכב ובמכשירי חשמל), יש זיכוי 10% על מס הכנסה, אין מס מעסיקים אלא להיפך (יש מענק מעסיקים על חשבון מס הכנסה) ועוד הקלות אחרות. עם זאת, בימים אלה אזור הסחר החופשי ממשיך להשתפר. כלומר, נוספות הטבות הרכשת: פטור על כרטיסי טיסה לאילת הרכבים בארץ וביטול הבלו על בירה.

ועדת פלומין ממשיכה לעבוד, וראש עיריית אילת רפי הוכמן — האיש שהגיע בהצלחה יוצאת מן הכלל את המבצר כולו — ממשיך לשגע וימשיך לעשות זאת עוד שנים רבות (תושבי אילת אוהבים אותו — מה הפלא, הוא הצליח בביצוע ששום ראש עירייה לא הצליח לפניו). אבל לא רק הוא. ביום העיון השמיעו אנשים רציניים אחרים הצעות כשבועות — מה עוד אפשר לעשות כדי להיטיב עם אילת. בין ההצעות: להקים בממשלה לשכת אילת — גוף בעל סמכויות שירכז את הטיפול בענייני העירה; לפטור את אילת כליל ממס הכנסה; להנהיג בה שעון קיץ כל השנה; לחוקק חוק איחצברג לאילת (שיאפשר ליזמי־חוץ לנהל עסקים בינלאומיים באילת בפטור ממס); להקים באילת "מרכז פיננסי בינלאומי" (כמו הסיטי בלונדון), ומה לא.

גם ראש הממשלה ממשיך להיות מוקסם באילת. הוא לו שההטבות המס יעלו לאוצר חמישה מיליון דולר. ואילו הכנסות התיירות באילת יגדלו השנה ב־60 מיליון דולר.

"כדאי להפסיד מסים בחמישה מיליון דולר, אם זה מגדיל את ההכנסות מתיירות ב־60 מיליון", הכריז בקול מר פרס. הכרזתו ובכובב בהבנתו הנוכחית את ידיעותיו בכלכלה.

אחרים מהנוכחים הוליפו מבטים ומשכו בכתפיים. הנוכחים אינם רואים כל קשר בין הגידול הצפוי השנה בהכנסות התיירות, לבין הקלות המס. הקלות המס ניתנות ברובן המכריע לתושבים, ולא נועדו להגיע לתיירים. נכון שיש לאילת עונת תיירות־חוץ יוצאת מן הכלל. העיר הומה ושוקקת, מלונים עילה על גדותיה. בהשוואה לערי פיתוח אחרות, אילת כמו בטוקבת על פלאנטה אחרת. אך בצדק אמר מנכ"ל משרד התיירות, ששגשוגה הנוכחי של התיירות באילת היא תוצאה של מאבק גדול ומכוסך בשנים קודמות, ולא של "אזור הסחר החופשי".

פלומין וחבריו מהרסים את מסודתם לרעיון "הסחר החופשי" באילת ברצון להעביר במבחן מעשי את הרעיון שהפחתת מסים בתקופות בהירות בגידול תפוקה והכנסות מפעילות כלכלית. הם מקדים שהרעיון יצדיק את עצמו ויופץ על בקשות נוספים בארץ. בסופו של דבר — במדינה כולה. אבל רפי הוכמן וכם יותר. ביום העיון תיאר את אילת כפי שתיראה בשנת אלפיים. ההטיף הראשון בחזונו היה כדלקמן: "אני רואה מסוף מכס כדורי 12 ק"מ מצפון לעיר על כביש הערבה. הבא מהצפון יראה כי בין הרים בלתי עבירים להולכי רגל, ומשמאל — גדר שתגביל עד לגבול הירדני". אין זה במקרה שראש עירייה רואה בחזון קודם כל מסוף מכס, הרים בלתי עבירים וגדר תיל איכותית. מי שמכיר את הבאטריה, מבין את הכוונה. כאיש העוסק בגלילם בוקצות על קרקע המציאות הוא משוכנע, בניגוד לפלומין וחבריו, שבשנת אלפיים, תושבי שאר־ישראל (בניגוד לתושבי אילת) עדיין ישלמו מכס, מס קנייה ומע"מ על מכוניות, טלוויזיות ווידיאו. אבל לא אילת. הכפים והים, המספנות ומועדוני הלילה, מלונות הפאר והתיחכות — בעיניהו של רפי הוכמן הממולח, ידאגו לכך.

ב־VISA
חיוב חד חודשי

אל צבור מחזיקי כרטיס אשראי "ויזה"

חברת "ויזה" כרטיסי אשראי לישראל שמחה להודיע כי החל מחודש אפריל 1986 החיוב בגין עסקות בארץ יהיה פעם בחודש.

עבור כל הקניות שתבצע החל מ־2 באפריל באמצעות כרטיס ה"ויזה" שלך יחוייב חשבונך כל 2 בחודש בלבד.

במידה ותבחר להשתמש בשיטת "ויזה + 30" יתאפשר לך מעתה עד 60 ימי אשראי:
עד 30 ימי אשראי חינם ו־30 נוספים בריבית מועדפת.

עכשיו יותר מתמיד ויזה יותר טוב מכסף, נצל יתרונות כרטיס ה"ויזה" שלך.

בברכה,
כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

VISA

ויזה יותר טוב מכסף.

هكذا من الأصل

התיאטרון הוא ההיפך

מאת יהושע סובול

מנשר שחובר ליום התיאטרון הבינלאומי שיצויין היום אחר־הצהריים בהענקת פרס מסקין להצגת "קסטנר" ובטקס בהיכל התיאטרון, שניהם בתיאטרון הבימה. את המנשר של מכון התיאטרון הבינלאומי ליום זה כתב נשיא האיי־טי־איי הבינלאומי, המחזאי הניגרי וולה סואינקה.

התיאטרון הוא ההיפך. ההיפך מן היום־יומי, מן השגרתי, הרגיל, הנהוג, המקובל, המסוכם והשכיח. זה טבע כוחו וזה סוד היותו כוח־טבע.

אמת הדבר: הטבע עצמו נזקק לשפת התיאטרון. ברגעי הקיום הקריטיים ביותר, בהתעוררות יצרי המין הבאים להבטיח את המשך הקיום מחד גיסא ומול סכנת המוות מאידך גיסא, זונח הטבע את שפת המציאות היום־יומית ונזקק לתיאטרליות.

התעוררות כוחות החיים עם בוא האביב, התפרצות הפריחה, הצבעים הזועקים הבאים לבשר את הבשלות המינית בעולם החי וקול העוף והחיה המבקשים את בני זוגם בעונת הייחום הם שפה תיאטרלית עזה, היפוכה של אפרוריות הקיום היום־יומי המטושטש. גם מול סכנת המוות נוקט הטבע ביטוי תיאטרלי: חשיפת השיניים, הזדקרות הנוצות, סימור השיער. החיים המאוימים נותנים קולם בשפה המורה אימים, בחריקת שיניים, בצריחה מחרידה, בשאגה מצמררת.

השפה התיאטרלית, היפוכו של המלמול, היפוכו של תת־הזיהוי, היא שפה אריחיבות. היא חוצה את גבולות המינים, היא מובנת באופן בלתי־אמצעי לכל אוכלוסיית היצר, עופות כיונקים. היא מחרידה את החיים משלוות קיומם היום־יומי ומעבירה חלחלה בכל בעלי־חיים, בכל בריה ובריה שהמסר הגיע לאוזניה. תחלוף התעוררות המין, תחלוף סכנת המוות, תחלוף שעת המסר החיוני והקולות והצבעים התיאטרליים יפנו שוב את מקומם לגוונים הדהים ולצלילים העמומים של הקיום היום־יומי, היפוכו של התיאטרון.

התיאטרון הוא ההיפך: הוא עירום בין בריות המסתירות את עירומן; הוא הרעב בתוך השובע; הלך המנפץ מכפנים את הרצינות; הוא הנותן קולו במקום שהכל חוששים להשמיע הגה; הוא משתטה בין החכמים והוא משמיע רק קולו שלו במקום שאיש אינו משמיע עוד את קולו האמיתי. כל עוד יתקיים, יהיה התיאטרון האמיתי והחי הניגוד וההיפך הנצחי.

בחברה משותקת ושותקת — יהיה צעקה. בחברה צעקנית ומפטפטת — יתן קולו בשתיקה. בעולם שראה את הזוועה ומבקש להתמכר לשיכחה — תהפוך בימת התיאטרון לזירת זיכרון. בעולם של לאומים ושבטים מתבדלים ומסתגרים מאחורי חומות וגבולות שמורים היטב — יהיה התיאטרון הזה לכוח המבקע חומות והורס גבולות בין תרבות לתרבות, בין לשון ללשון ובין עם לעם.

בעולם שבו הכוחות, הביעור, שנאת הזר, הנזעמות והדיכוי מעמידים פנים של חוכמה, יופי, צדק ומוסר — עשוי התיאטרון להפוך לכוח טבע טהור ונבונה.

הוא יכול להפוך לרגע של חופש בתוך הדיכוי, לקונקרטיזציה של אמת בתוככי השקר, להשתחררות דמיונית משלטון העריצות של הבורים, שלפי־שעה אין דרך אחרת להתגבר עליו...

כי התיאטרון הוא ההפך.

הפילהרמונית צהלה ושמחה

מאת נתן מישורי

קונצרט "מוסיקה קלסית קלה" מס' 5. מנצח: זובין מהטה. סולן: אורי פיאנקה. בהיכל התרבות בתל־אביב, בערב פורים.

קונצרט זה שחל בפורים, נפתח ב"טעות" בקונצ'רטו לכינור של מנדלסון, במקום הקונצ'רטו של צ'ייקובסקי, שנקבע במקום המוצהר דיות של הפסנתרן בורג'ה, שאמור היה להשתתף בקונצרט זה ולא הגיע. הסולן אורי פיאנקה, לא התבר לבל, השתתף בבדיחה. משום מה תימה, התזמורת והסולן חזרו ופתחו ברציפות בקונצ'רטו של צ'ייקובסקי, כשהם משתפים פעולה, הודות למהטה, באופן נדיר ומביאים לאוזניהם ביצוע סולני ותזמורתי ממש מבריק.

לאחר ההפסקה, חזרו לבימה נגנים בעלי קרחות כשלום שיער שופע, ולהיפך. גברים נהפכו לנשים, אפים התארכו וראשי הנגנים פרחו כבעים. בשיא הציפייה, הופיע מהטה, כשהוא... בגודל, בצורה ובלבוש הטבעיים. התזמורת פתחה עמו בנגינה משולהבת של הפתיחה ל"העטלף", כשצלילי הפעמוניות נשמעים במפתיע מן האולם. מכאן והלאה נמשכה המוסיקה בוואלסים ובפולקות משל יוהן שטראוס הבן.

בביצועים אלה קרו שני סוגי דברים. האחד, מיני מהתלות משעשעות באמת שהפתיעו הזמני אף את מהטה עצמו — נגנים יצאו במחול, אורים פרצו בנגינת ג'ז ומהטה הורד לשאול תחתיות על־ידי הבימה־המעלית; בוצע גם קונצ'רטו "פוספורי" לצינור חוקן (בידי הקרן יעקב מישורי — שאינו קרובי כלל) ועוד ועוד ועוד. הדבר השני, האותו נזכור לא פחות, הוא שהצלילים ש"תודגמו" כאן לטעמם המעולה של מעודני רינה, בוצעו בתמימות דיוקים ובאחוות רעים, שבאמת איני יודע אם יש עוד כדוגמתם בעולם בין מנצח ותזמורת.

צבי מאירוביץ': דומם עם צבעים שחורים

עוד 550 מ"ר של אמנות ישראלית

אולמות תצוגה חדישים לאמנות ישראל נפתחו אתמול. חלק שני של חגיגות איילה זקס, אבל יותר צנוע

את האולמות ע"ש איילה זקס לאמנות ישראלית פתחו במוזיאון ישראל בתנופה ברוב עם, עם הנשיא. מרוב הגיגות, כיבודים וסימפוזיונים לא ראו שם את האולמות והתמונות, וכשכבר ראו את התערוכה והקטלוג של "ציוני דרך באמנות הישראלית" - רק אז החלו הטענות, של כולם ועל הכל.

פתיחת החלק השני של האולמות המיועדים לאמנות ישראל, ע"ש ד"ר יוליוס והילדה מרצבכר (האולם נתרם על־ידי הדר מרצבכר לזכר הוריו שנספו בשואה) היתה אתמול, שושן פורים, במעמד שר החינוך והתרבות והנשיא החמישי יצחק נבון. כאן לא היה קהל רב כמו בפתיחה של אולמות איילה זקס, אף שבמוזיאון קיימו אחר־כך נשף פורים.

האולמות החדישים הם הקומה התחתונה של הביתן, ומאחר שהם קומה תחתונה, אי־אפשר ליצור תאורת־יום ייחודית להתבטאות בא, אלא רק תאורה מלאכותית, מוסתרת. גם כך משתבח המוזיאון באולמות אלה ב"כל" מה שקרה עד כה בשטחי העיצוב, התאורה והתפאורה המוזיאלית. לא צריך הכל. צריך רק מה שמתאים ושימושי למטרתו. יועצים מחו"ל סייעו בעיצוב האולמות, שבהם גומחות ומכים ביגוד לפתיחת החשיפה של אולם איילה זקס.

אבל אחרי שילכו האורחים של הפתיחה ושל נשף הפורים, יישאר מה שיתלו על הקירות. האוצר, יגאל צלמונה החליט לחלק את המאה שלנו לעשורים, ולייצג כל עשור על הקירות באמצעות תמונות מאוסף האמנות הישראלית של המוזיאון. התמונות אמורות להתחלף מדי כמה חודשים תוך שמירה על הקטגוריות ה"עשרוניות" וכך תהיה התצוגה עם היד על הדופק, ואף אחד לא יישאר מקופח.

התורם אינו פטרון של אמנויות היושב כאן, שהכל חפצים ביקרו, אלא איש עסקים היושב בשווייץ ואספן חשוב של אמנות ראשית המאה. הוא הגיע לטקס הפתיחה, אבל הוא לא האמר המחפש נפט ולא וייסמן הבא במטוס אמנותי. שורים לא שיזרו לפתוח, אף שהעקבות שהוא משאיר באמנות הישראלית — לפחות מבחינת שטח התצוגה — אינו נופל מחלקם של זקס־אברמוב, האמר או וייסמן, שכל אחד מהם כבוד במקומו מונח.

בנעליו הגדולות של אבא

מאת אורנה לנגר

קונצרט חגיגי מיצירות שוסטקוביץ' בביצוע תזמורת סימפונית ירושלים, רשות השידור בתיאטרון ירושלים. מנצח: מקסים שוסטקוביץ'. סולן: יגאל טונה — כינור. בתכנית: פתיחה חגיגית אופ' 96. קונצ'רטו מס' 1 לכינור אופ. 99 והסימפוניה מס' 5 אופ. 47.

באווירה חגיגית של דיוקין דינר נפתח ערב שוסטקוביץ' בביצועו של בנו, מקסים, שזו לו הפעם השנייה שהוא מתארח בישראל. בפתיחה המונומנטאלית שהולחנה לציון 37 שנים למהפיכת אוקטובר, הצליחה התזמורת להשמיע את הקהל וכמעט להצעיד אותו לכיכר הקרמלין. אלא שמקולות התרועה המבטיחים של כלי הנשיפה ומשחק הקרקו הסוער בינם לבין התזמורת צנחנו באחת לביצוע השטוח והחיוור של התזמורת בקונצ'רטו לכינור אופ. 99.

קונצ'רטו מינורי זה פותח בסולו של נוקטורן לירי איטי הבנוי על המלוס המלאכותי הקסום של אינטרוואלים צפופים המעוגנים על מיתר אחד. ההפנמה שמכוון אליה הקונצ'רטו מתבטאת דווקא במיעוט ההגברה בין הסולן לגוף התזמורתי, שכן זה קונצ'רטו הבנוי במתכונת הסונטה הכנסייתית הטרום־קלאסית. הוא תובע מן התזמורת להעניק גיבוי מלא לכנר, אך ציפייה זו לא נתגשמה. הכנר יגאל טונה ניגן בדייקנות ובווירטואוזיות עשיר את הנוקטורן הפותח, אך בהמשך הווריאציות המוכיחות מעט מוטיבים חסידיים שמפתה המלחין בגאוניות לבורלסקה תוססת ועשירה היה חסר כל צבע וכל ברק, ולאו דווקא בעטיו של הסולן.

הסימפוניה החמישית המוכרת נוצחה בג'סטות נדיבות שלא הצליחו להפיק אף לא צליל ומתח פנימי מהתזמורת. המשחק הסוער של מקצבים מנוגדים, התזמור הקסום של דואט בין התזמורת לנבל ולפסנתר, בין החליל לנבל ובין הכינורות לפעמונים ולקרנות הבאו באופן אחורי, כקורט תבלין, הבשרים הללו לא הצליחו להלהיב או להעלות את הסימפוניה לדרגת האצילות הרוחנית והשגב הדרמטי. רק בטוטי המסיים, מתגבור כפול של כלי הנשיפה הורגש שוב סימפוניה שחוברה על־ידי שוסטקוביץ'. מלחין שגם ברוסיה הסטאליניסטית ולמרות המגבלות שהוטלו על כתיבתו, הצליח להעביר מסר של התרסה־עואה, אפילו בסימפוניה זו המהוללה מעט.

קשה להיות בנו של מלחין בשיעור־קומה של שוסטקוביץ', מה גם שהגדולה איננה בהכרח תכונה העוברת בתורשה. עם זאת, טוב ליהנות ממבחר "הירואי" של יצירותיו, גם אם הביצוע היה רחוק מלהיות כזה.

סאטירה זה עניין רציני

הזדמנות לקהל ישראלי לערוך היכרות עם יצירתו של קורט טוכולסקי

קורט טוכולסקי כתב שלאדם יש שתי רגליים ושתי נקודות־מבט. האחת היא כשהעניינים נראים טוב והשנייה כשהעניינים נראים גרוע. כשהעניינים נראים גרוע קוראים לזה דת".

מעט מיצירתו יוכל הקהל הישראלי להכיר בגרמנית ובתרגום סימולטני החל מהערב, במועדון התיאטרון החיפאי. התיאטרון של דיסלדורף, שביקר בארץ בשנה שעברה עם הצגתו "נתן החכם" ו"טובל", מגיע שוב עם ערב שר בתרגום "קהל מכובד, האם אתה באמת כל־כך טיפשי" ההצגות יתקיימו בחיפה, במועדון צוותא בתל־אביב, במרכז ז'ראר בכר, בקיבוץ מעגן מיכאל ובקיבוץ הזורע.

"טוכולסקי נודע יותר כהומוריסט וסאטיריקן, שכתב ופירסם תחת חמישה שמות־עט במשך עשרים השנים שבין שתי מלחמות־העולם. "הלשון היא נשק שיש להשחיזו. כתיבה מדוללת לעולם תעודד לענ". במלחמת־העולם הראשונה שירת כחייל. הוא קיווה אולי שבכך תיבתו הסאטירית הרצינית יוכל לשנות את העולם שבו חי, ולהסיט את גרמניה ממסלולה הקטלני. ב־1934 כתב: "אם הכל יתנהל שוב מחר, אתם רק תולישו את הצבעים. מיליונים יסבלו גורל מר ומותם של כל האחרים יישכח". ב־1935 כתב:

"אתם עדיין שמה כך? תמיד אותם קצינים, אותם קושרים, חסרי יכולת להיות משהו הגיוני, לנצח שכירי חרב עלי אדמות".

ב־1924 גלה לפאריס ומשם עבר לשוודיה ב־1929. ב־1934 שללו ממנו הגרמנים את אזרחותו ובדצמבר פג תוקף אשרת התושב שלו בשוודיה. "ביום שאמות — לא אהיה שם כדי לחזות זאת — הגישו תביצת אוכמניות ארומות עם שכבה עבה של קצפת... זה המאכל האהוב עליי" — כך כתב ב־1922. ב־1935 גילה שהחיים זה לא זה. החיים זה משהו לגמרי אחר". הוא התאבד ב־21 בדצמבר 1935 בבליעת רעל.

קורט טוכולסקי

גם כן חג

סיור גלריות בת"א

מאת ציונה שמשי

בוקר חג בתל־אביב. כל מי שרץ ברחובות במרתון של יום א', עובר אותם בחזרה ביום ג'. הבנקים סגורים וכל מה שנשאר לעשות הוא ללכת לתערוכות. עם שמה ברחובות. הגלריות ריקות מאדם. הפעם נעצת אלו קושפות לרחובות בחלונות־ראווה, המאפשרים ראייה תוך כדי הליכה השתקפות במוכרית. נוער מצמיד אפו לגלריית גורדון המלאה במתוק של ציורים של אביגיל יודס, שבאילו בעזרתם יתקרב אני הנוער לסתורה קשה יותר.

בגלריית הקיבוץ הגיגה מאין כמוה לעין וללב. המקום נהפך למקום־שולחן מסתורי. משה שק, המכונה ג'וק, הוא אמן־קרמיקה מעולה ומיוחד במינו המופיע פעם בפעם כעוף החול, וכל תערוכה שלו היא חוויה. הפעם שיתף פעולה עם ילדי קיבוצו בית ניר, שכיסו בציורים את עשרות הקערות והצלחות המוחרות גדולות־המנות שיצר. ציורים מארץ הציורים כמו שרק ילדים מצליחים לעשות. התערוכה היא נוקאאוט אמיתי לחג המשתולל בארץ.

עוד שני ביצועונים: 1) תערוכה של צבי תרמור בגלריית אוסמן הקטנה. תערוכה צנועה עם כל הערכים הציוריים של צייר מארץ הציירים, שנשינים יומיים בבורסת האמנות לא מזיזים לו. הוא יודע את סוד הצבעים וחי אתם בשלום. 2) מאיר פיצ'חדזה בגלריה דביר. הציורים הגדולים נעשבים ברוח בהה ונתנים מעבר שהכילו את עצמו כל השנה. דמויות מהשורות של תולדות האמנות, החורשים בקורטס כמו צללים מרופים.

בגלרי ג. תולים את האנשים השחורים של ריקרד מרוז. על 12 בדים גדולי־מידות העמיס הפעם את גיבוריו בפוזות מקצוצצות שונות. בגלריה אלף, ברוח החג, "צ'יקושנייר" של פרלה סודקן בצבעים מתוקים כמו מדליות קליקות של שבט לאיירדו. גם לכאן זוהל קהל הנוער בזוהבות באפס־מעשה.

לעבור את הכביש לצדו האמנותי השני כמעט לא בא בחשבון. כל מה שנשאר הוא להביט בצער על המתנים ההולכים ומכלים יום החג בצבע האופנה אך ללא דמיון וללא שיעור קטן של יצירתיות המתחולל בגלריות הריקות. חבל שלא ירד קצת גשם.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

לבקשת הצבור נקיים קונצרט נוסף של

ורדי — רקויאם

בנצוחו של

זובין מהטה

ובהשתתפות:

מונסרה קאבאייה סופרן | ביל וילסון, טנור

מרילין הורן, מצו־סופרן | יאקו ריהאנן, באס

מקהלת גבינגר קאנטורי

יום ראשון, 30 במרס 1986

בשעה 8.30 בערב

תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן

כרטיסים ניתן לרכוש:

בתל־אביב בקופת התזמורת, היכל התרבות, מדי יום בשעות 10–1, 5–7, ביום שישי בשעות 10–1 בלבד וב"קסטל" רח' אבן גבירול 153, טל. (03)444725

בחיפה במשרד התזמורת, בית הקרנות, בימים א, ב, ד, ה בשעות 10–2; ביום שני בשעות 10–1 וביום שלישי בשעות 4–7

בירושלים במשרד "קלעים", רח' שמאי 8, מדי יום בשעות 9–1, 4–7, ביום ששי 9–1 בלבד.

הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 106

ת.מ.ן. תעשת מוצרי נייר

הודעה למחזיקי כתב אופציה (סדרה 1)

הננו מודיעים בזאת לציבור מחזיקי כתבי אופציה (סדרה 1) של החברה, כי היום האחרון למימוש כתבי האופציה הוא ה־30 לאפריל 1986.

כל המחזיק בכתבי אופציה (סדרה 1) זכאי לרכוש עד ה־30 לאפריל 1986 חלף כל כתב אופציה (סדרה 1) שברשותו ותשלום במזומנים של 0.00195 ש"ח מחיר המימוש, מניה רגילה אחת בת 0.001 ש"ח ע.נ. רשומה ע"ש.

כתבי אופציה (סדרה 1) אשר לא ימומשו עד ליום ה־30 לאפריל 1986 ועד בכלל, יהיו בטלים ולא יקנו למחזיק בהם כל זכות שהיא כלפי החברה.

בקשות למימוש ניתן להגיש במשרדי החברה או באחד מסניפי הבנקים בארץ.

לוח החדש יש לך עסק
עם קונים רציניים!
הלוח החדש

הארץ מעריב POST העיר כל העיר

דירות

"פרסום־פון" דירות לקבלת מודעות, חייג: 738707־03, 739297־03, מ־08:00–20:00, גם בכרטיסי אשראי של כל סוגם.

מודעות בטלפון – היום התשלום – אחרי פרסום ב"לוח־פון" 292779־03 רצוף.

מודעה לעיתונות 625773־03, 621888־03 גם התשלום גם בכרטיסי אשראי.

למנויי משרדן, מודעות ל"לוח הזהב" מתקבלות ב"פרסום־דווח" 723660־03.

טלפון מיוחד לקליטת מודעות לעיתון, 885־885־03 רב קו בשם "און".

למהדרים בב"ח 3 אפשרי מרוהטת, סביבה יפה, 9222324־03.

שרות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח הזהב" בכרטיסי אשראי: ויזה, דינרס + ישראכרט ודיינרס־קלאב 221731־03, 227119־03, פתוח כל הזמן (מ־08:00 בבוקר) "פרסום־אראל".

מודעון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה חייג: 383838־03.

עסקים

לעסק משגשג ומכובד בארה"ב דרוש שותף ב־50%. בעבודה: 6595913־001213, בבית: 2763382־001213.

הצעות עבודה

מודעון – קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה חייג: 383838־03.

מודעות בטלפון – היום התשלום – אחרי פרסום ב"לוח־פון" 292779־03 רצוף.

לבית־ספר־לאומנים, בוגר צעיר לעבודה במכירות, נסיעות והרכבה, 825075־03.

מכוניות

למנויי משרדן, מודעות ל"לוח הזהב" מתקבלות ב"פרסום־דווח" 723660־03.

סובארו 1300, אוטומטי, צבע מטאלי + היטל + מסט, 804326־03.

שידוכים

הכרות אישית ובסודיות לידידות ונישואים, "מרווה" יהודה הלוי 39, 374776־03 – אפשרות לנשים חינם.

מכירה ושרותים

ישראל קונה הכל ויודעת 838567, הערב 958678, 876224.

"הכלסט" – בנבצים וקיון ומגלים + החברה, רשיון 5563, 375458־03.

שרות ספל דיסקרטי לבית הלקוח, 289452־03.

לנישואין

שפיגלר דניאל בן בוכים, רווק, חוקיה, ישראל, הלר נטאלה בת אריק, רווקה, חוקיה, ישראל.

אילון משה בן יוסף, רווק, מרוקו, באר־שבע, חביב דפנה פלורה בת ניסים, רווקה, ישראל, באר־שבע.

לוי מיכאל בן יהודה, רווק, ישראל, באר־שבע, נגרין אילה בת יעקב, רווקה, ישראל, באר־שבע.

רשף יניב (ששבוננסקי) בן שמואל, רווק, ישראל, ערד, מוסקוביץ אביטל בת משה, רווקה, ישראל, באר־שבע.

ראובן רון בן יחזקאל, רווק, ישראל, באר־שבע, אהרון רחל בת אלברט, רווקה, ישראל, באר־שבע.

ביטון כליפה שמעון בן חנוכה, רווק, ישראל, באר־שבע, ליבוביץ שושנה בת זאב, רווקה, ישראל, באר־שבע.

דהן יוסף בן מכלוף, רווק, ישראל, באר־שבע, רבקה בת שלום, רווקה, ישראל, ראשון לציון.

ששון עמר בן צבי, רווק, סוריה, באר־שבע, לוגסי שלומית בת לוגסי נסים, רווקה, ישראל, באר־שבע.

חיים מרדכי בן עקיבא, רווק, באר־שבע, דהן סיוא בת שמעון, רווקה, מרוקו, דימונה.

רובין עמוס עדי בן אברהם, רווק, ישראל, נתניה, סלפה זהה בת אברהם, רווקה, ישראל, באר־שבע.

פרץ אברהם בן דוד, רווק, ישראל, נתיבות, לביא דליה בת ניסים־אלפרד, רווקה, ישראל, נתיבות.

אלמוד משה בן שלו, רווק, ישראל, באר־שבע, תעסן מרים בת מעודה, רווקה, ישראל, נתיבות.

מולאן שמעון בן מכלוף, רווק, ישראל, באר־שבע, יוחקאל מעמו בת יחזקאל, רווקה, ישראל, באר־שבע.

יהוזם דוד בן עזרא רווק תל־אביב באר־שבע, ואזנבי גילה בת אהרון רווקה ישראל באר־שבע.

בר משה בן אברהם, רווק, ישראל, באר־שבע, פרז אורי (פרץ) בת אהרון, רווקה, ישראל, באר־שבע.

מיכאלוביץ דב בן יוסף, רווק, ישראל, באר־שבע, אדרי יפה בת אליהו, רווקה, ישראל, באר־שבע.

מימון יוסף בן משה, רווק, ישראל, מושב ישע, סופר סימה בת תמונה מאיר, רווקה, ישראל, באר־שבע.

בן־אמו דוד בן חיים, רווק, ישראל, אילת, סביל איישושנה בת סימון, רווקה, ישראל, אילת.

סופר משה (שרעבי) בן סאיר, רווק, הודו, באר־שבע, אורש נדיה (אמדה) בת הגרי, רווקה, ישראל, ירושלים.

פרץ אורי בן דוד, רווק, ישראל באר־שבע, דבבה ליליאן בת חניה, רווקה, מרוקו, באר־שבע.

לשכת הרבנות נס־ציונה

שלמה אברהם גבונסקי, גרוש, ליטא, נס־ציונה, הלן דוד שולמית, גרושה, הודו, מזכירה.

אריה חיים קלה, רווק, בולגריה, נס־ציונה, לאורה אהרון חיגה, רווקה, ישראל, אסורה.

סיקאל פנחס ניסים רווק תימן סירוד שלום, ברנדאט בראום סבן רווקה אלג'יריה טירת־שלום.

משה יצחק (ז"ל) רווק, גרוש, מרוקו, נס־ציונה, צביה עובדיה (ז"ל) גרפי, רווקה, תימן, בית־דגן.

אילן אורי בן, רווק, אוסטריה, חיפה, אילנה אלכסנדר אידלמן, רווקה, רוסיה, חיפה.

אדר בוקר ביום, רווק, ישראל, טל־רחל אלכס אורלי, רווקה, פולין, נס־ציונה.

עיריית תל־אביב־יפו

מיכרז פומבי

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תשל"ט–1979, מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרה פנויה באגף התברואה.

מכרז מס': מנ' 22־86

תואר המשרה: **מנהל אגף התברואה**

דרגת המשרה: יט'־10–כ'ב של הדירוג האחיד.

תאור התפקיד:
1. אחריות לטיפול בנושאי תברואה של העיר לרבות מגע עם גורמי פנים וחוץ.
2. אחריות להפעלה התקינה של האגף.
3. ניהול, תיאום, הדרכה ופיקוח על עבודת צוות עובדי האגף לשלוחותיו השונות.
4. אחריות וטיפול בבעיות תקציב, כח אדם ויחסי אנוש באגף.
5. אחריות לניהול, תכנון וביצוע פרויקטים ומבצעים מיוחדים בתחומו של האגף.

דרישות המשרה:
1. השכלה תיכונית מלאה, השכלה גבוהה רצויה.
2. נסיון של 10 שנים בפעולות ארגון בהיקף גדול.
3. ידע ונסיון בניהול ציבורי.
4. כושר ניהול מגע עם מוסדות ואישים.
5. כושר הבעה בכתב ובע"פ.
6. ידיעת השפה העברית על בוריה ידיעת שפות נוספות רצויה.
7. כושר ארגון, פיקוח והנחיית צוות עובדים גדול.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות המעידות על כישורי המועמד. יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה-מחלקת המנגנון על גבי שאלון אישי בקשה למשרה פנויה. טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.

טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במחלקת המנגנון באופן אישי או על ידי הדואר.

בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור לא תובאנה בחשבון. התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: כ' אדר ב' תשמ"ו 6 באפריל 1986

ט"ז אדר ב' תשמ"ו 27 במרץ 1986 — פנחס להב, מנהל שירות העירייה

חגיגות הזמר העברי — 86

תתקיימנה בערד זו השנה הרביעית

ב־5,4 באוגוסט 1986, כ"ח–כ"ט בתמוז תשמ"ו

המעונינים לקחת חלק בארועים ובמופעים יפנו בכתב או טלפונית. אל: המנהל האמנותי: נחום היימן, לכתובת ההצטרפה 37, לב דיזינגוף ת"א טל: 03-285567

מוזמנים לפנות, צוותים ובודדים בתחומים הבאים:

להקות וחבורות זמר — מנחי שיר בציבור
להקות מחול — זמרים ולהקות — זמר מזרחי
נגנים (בכל הכלים) — להקות וזמרי רוק (רפרטואר ישראלי)
אקורדיוניסטים — זמרים סולנים צמדים ושלישיות
להטוטנים קוסמים — מופעי רחוב

המועצה המקומית ערד, מתנ"ס ערד | האגודה לקידום אמנות לעם, הסוכנות היהודית, כימיקלים לישראל | משרד החינוך והתרבות, האגף לתרבות ואמנות

פנחס פוסטל מציג - בברכת העיר תל־אביב־יפו

ארועי אביב 1986

הבטיחו לעצמכם מנוי חמישה כוכבים - וחיסכו

49 ש"ח ויש לך מנוי ל־2 מופעים ע"פ בחירתך
+50% הנחה למופע שלישי
+20% הנחה על כרטיסים למופעים נוספים

JAZZ גארי ברטון

ג'יזל - בלט בזל

להקת המחול של בית האופרה של קלן

התזמורת הקאמרית הפולנית

אנסמבל ונאנס פורטונאט

לראשונה בישראל JAZZ קית' ג'ארט

מופעים נוספים ב־20% הנחה
- תיאטרון הבובות של אריק סמית
- מפולין אזוה דמרצ'יק
- להקת מחול בת־שבע ערב בכורות
- "ירמה" מאת פדריקו גארסיה לורקה
- בלט האופרה של ברלין "המלאך הכחול"
- גבורתי הנאווה
- הכל סנוו

הנחה מיוחדת ללקוחות בנק דיסקונט בהזדון בלבד.

כרטיסים להשיג הפצה ראשית ת"א הדרן ירושלים קלעים חיפה קופת חיפה ובכל המשרדים בארץ

15% הנחה למופעים מיוחדים בפסטיבל ישראל - ירושלים

אל על | דיזנהויז נסיעות ותיירות | הארץ | מלון פלזה תל־אביב

هكذا من الأصل

פה ושם בקהילה יהודית קטנה בארה"ב (ה')

המתנדבים בעם / ליברטי והמתג / בנק דיסקונט בגרינוויל / טלפון מהכנסיה

מאת גדעון לוי

צפון קרולינה בפברואר

המתנדבים בעם — בראנץ' (ארוחת בוקר־צהריים משולבת) של יום ראשון. הרבה משתתפים בבית־הכנסת "בית אל" בראלי, בירת צפון קרולינה. הנוכחים — חברי ארגון "בני ברית". יש להם בראנץ' שכזה אחת לחודש. לקס עם גבינה לבנה על כעכים. קפה נטול קפאין. דברי ברכה והצגת המרצה בסופרלטיבים חסרי שחר. הרצאה ולאחריה שאלות ותשובות — כפתור ופרח. לפני סיום מבקש המנחה רק בקשה קטנה אחת מחברי הארגון הוולונטארי שלו — ארבעה מתנדבים שיישארו לחצי שעה לפנות את השולחנות. הס. אף לא יד אחת מורמת. מישהו מציע הצעה לכורה: אולי יישארו שמונה אנשים לרבע שעה. המבוכה, כלאחר יאוש ובושה מפני המרצה מישראל, אומר שאין היגיון רב בהצעה. דממה מעיקה. אחד מתנדב. עוד אחד. השניים יישארו לשעה תמימה ויפנו את השולחנות.

ליברטי והמתג — צ'אק נוריס, אלוף קראטה לשעבר וכוכב קולנוע בהווה, מתארח בתוכנית הטלוויזיה רבת־היוקרה של לארי קינג. קינג, יהודי, מארח את נוריס במסגרת מסע יחסי־ציבור ענקי לסרטו של מנחם גולן "מבצע הדלתא". לארי קינג שואל את שאלותיו ואחר כך מטלפנים הצופים מחוף אל חוף. אל השאלה הראשונה באוהיו, בנברסקה: שלום לצ'אק נוריס. האם אתה יודע שהסרט "מבצע הדלתא" נועד לשרת אינטרסים ישראליים? האם אתה מודע לכך שזו מגמת יוצריו הישראליים? האם שכחת כבר את התנהגותם המחפירה של הישראלים בפרשת האונייה "ליברטי"? לארי קינג, מנחה אינטליגנטי מאוד, סוגר עכשיו את המתג באמצע דברי השואל. עד כאן, לא נעסוק בפוליטיקה, הוא אומר טרם שהוא עובר לשואל הבא. זה, השבח לאל, שואל על קראטה.

בנק דיסקונט בגרינוויל — בגרינוויל הנידחת אין הרבה יהודים. עוד פחות מכך יש שם, כמובן, יהודים שביקרו בארץ. בתו של הד"ר רוזניק, ניצול שואה מצ'כוסלובקיה, ביקרה בישראל. טרם מתיישבים בסלון ביתם הנאה של הרוזניקים, מבקשים מהאורח מישראל לעלות למעלה, לראות את חדרה של הבת. מנהג אמריקאי נפוץ הוא להראות לכל אורח את מסתרי ביתך, אלא שהפעם הכוונה היתה להראות בעיקר את המזכרות מישראל. קיר שלם הוקדש בחדרה של הבת לארץ הקודש: פרסומת של קוקה קולה בעברית, פרסומת של בנק דיסקונט שהוא גם ידיד, קופסה ריקה אחת של סיגריות "טיים", תווית של בירה "מכבי". הכל כמו הובא לכאן במעבורת מעולם אחר.

יהודי הארון — מושג חדש התפתח כאן בשנים האחרונות: יהודי הארון, על משקל ההומוסקסואלים בארון, אלה שלא העזו לצאת החוצה. בכל קהילה נידחת אתה שומע נתונים על מספר המשפחות היהודיות בעיר ואליהם מוסיפים תמיד עוד כמה עשרות משפחות "שאינן יוצאות" עם יהדותן, שאינן מצהירות על יהדותן, שמסתירות את זהותן היהודית. יהודי הארון המקוריים. לפעמים, בימים הנוראים, יש שמישהו מהם מגיח לפתע לבית־הכנסת. יהודי הארון, עד אשר מישהו אולי יוציאם משם. אולי לא.

הבן והשאלה היהודית — עסקן יהודי מקומי הסביר לי את הקוד. אם פלוני מספר על ילדיו ואינו מזכיר את נישואיהם, אחת מהשתיים — או שאכן טרם נישאו או שנישאו ללא־יהודים. מי שילדיו נישאו ליהודים ישמח לספר זאת בגאווה, בהזדמנות ראשונה. הקוד הזה אכן הוכיח עצמו במרבית המקרים.

טלפון מהכנסייה — יושבים בסלון של בית אחד בגרינוויל ולפתע צלצול טלפון. מבקשים את בעלת הבית. מדברים מהכנסייה הקתולית הסמוכה. האם תסכימי גם השנה לסייע בהכנות לליל הסדר שיתקיים, גם השנה, בכנסייה? לא, אולי השנה תבקשו מהגב' הולצמן. הסבר: בשנים האחרונות עורכת הכנסייה הקתולית כאן ליל סדר של פסח במסגרת מגמה, חובה למדי כיום, של שיבת הכנסייה למקורות היהדות. הם מבקשים עזרה בעיקר בהכנת הכופתאות. על קריאת ההגדה מנצח, לא אחת, רב.

לשבת הרב — משרדו של הרב פרנק פישר, רב אוניברסיטת דיוק, נמצא בבניין הקתדרלה המפוארת של האוניברסיטה, בקומה התחתונה. למעלה עורכים מיסה וכאן מארגנים סטודנטים יהודיים. עניין טבעי ומובן מאליו כאן.

הקשר הדרום אפריקאי — כמעט בכל הרצאה, בפני יהודים ולא־יהודים, נשאלת שאלה על יחסי ישראל עם דרום אפריקה. כמעט בכל הרצאה נשמעו גם, בנושאים אחרים, שאלות שטבען מבוזות מוחלטת. המפגש של בורות עם יחסי ישראל דרום אפריקה היה רגע מהרהים.

באוניברסיטה אחת, בכיתה אחת של יחסים בינלאומיים, קם לפתע סטודנט עקמומי־מבט ושאלה לה קראתי באיזשהו מקום, פתח וסיפר, שישראל עושה יד אחת עם קובה וברה"מ במטרה להבריח מלחמה על דרום אפריקה. ישראל, קובה וברה"מ נגד דרום אפריקה. ביקשתיו לחזור על שאלתו שמא לא הבנתיה. מעולם לא נחלצתי בקלות שכזו משאלה על יחסי ישראל ומשטר האפרטהייד. אחר כך הסתבר שהבחור משתייך לארגון ניאו־נאצי אחד וכי הקשר העולמי הזה נגד דרום אפריקה הוא מן הדברים שכנגדם מתריע הארגון הזה בביטאונו החודשי. לטמטום, כך מסתבר, אין גבולות.

(כתבה אחרונה בסידרה)

דין פרוטה / לאה פורת

לא רק הלחם השחור והלבן

צריכת הלחם הזול והמזין הולכת ויורדת משנה לשנה ★ תזונאים בארץ ובעולם עושים נסיונות להחזיר את עטרת הלחם ליושנה

לחם הוא אחד המוצרים הזולים והמזינים ביותר בארץ, אך ללא כל הצדקה, סר חנו מלפניו בשנים האחרונות. צריכת הלחם לנפש הולכת ופוחתת משנה לשנה. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי ב־1973 סופקו 104.6 ק"ג חיטה בממוצע לנפש, ואילו ב־1983 סופקו רק 94.2 ק"ג. נתונים אחרים של משרד התעשייה והמסחר אומרים כי בשנת 1983 נאפו בארץ 99 מיליון כיכרות לחם אחיד כהה, 157 מיליון כיכרות לחם אחיד לבן ו־90 מיליון חלות. לעומת זאת, ב־1984 אמנם היתה עלייה קטנה בלחם הכהה (105 מיליון כיכרות), אבל היתה ירידה בלחם הלבן (150 מיליון) ובחלות (67 מיליון). לא רק אצלנו הצריכה יורדת. זה קורה גם בארצות מפותחות אחרות. מנתונים שהתפרסמו באנגליה, למשל, מתברר כי ב־1957 אכל כל אנגלי 1,344 גרם לחם בשבוע, ואילו ב־1983 הוא אכל רק 868 גרם בשבוע.

שתי סיבות עיקריות גורמות תופעה זו: מגוון מצרכי המזון הולך וגדל משנה לשנה ותופס את מקומו של הלחם; מקובל לחשוב שלחם גורם השמנה. חלק מהציבור נמנע מאכילתו או מצמצם את צריכתו.

באחרונה מנסים תזונאים להחזיר את עטרת הלחם ליושנה. פרסומים פרי עטם בארץ ובחו"ל מבקשים להזכיר לציבור כי חרף החשש מהשמנה, הלחם הוא מקור מצוין להספקת חלבון, ויטאמינים, מינראלים וסיבים תזונתיים. אם נוסיף גם את מחירו הנמוך (הלחם הכהה האחיד מסובסד כיום בארץ בשיעור 100 אחוז, והלחם הלבן־האחיד מסובסד ב־100 אחוז), הרי מי שמוציא את הלחם מן הדיאטה שלו פשוט טועה. ואשר להשמנה — גם זאת לדעת: השד אינו נורא כל כך. פרוסת לחם בלתי־מרוחה מכילה בסך הכל 70 קלוריות. רות קרייצר־רביב, דיאטנית קלינית, מוסיפה ואומרת כי סטייק אחד יכול להכיל פי שבעה קלוריות מפרוסת לחם.

הד"ר אברהם רשף, מנהל המחלקה לתזונה במשרד הבריאות, הנמנה עם חסידי הלחם, מאשר את דברי התזונאים ואומר: באופן עקרוני הלחם תורם תרומה מאוד לבריאות. יש בו מרכיבים מבורכים וחשוב שכל הדואג לבריאותו יאכל לחם. בניגוד למקובל לחשוב, הוא אומר, בכל לחם יש סיבים תזונתיים ולא רק בסוגי לחם מיוחדים כמו לחם "כפרי". אבל מי שמעוניין בכמות יותר גדולה של סיבים — יאכל לחם העשוי מקמח שדרגת סיבתו יותר גבוהה, אף כי לדעתו של הד"ר רשף אין בכך חיוּת. יש מעדיפים סוגים מיוחדים של לחם מסיבות של טעם, ומובן שאין כל רע בכך.

★

באחד הגליונות האחרונים של Which, ביטאון איגוד הצרכנים הבריטי, מובא מחקר מקיף בעניין הלחם, ואף כי סוגי הלחם המשווקים בבריטניה שונים במידה רבה מסוגי הלחם המשווקים בארץ, כולל המחקר כמה ממצאים הנכונים גם לנו. העיקריים שבהם מובאים בזה:

סוגי הלחם. יש שלושה סוגים עיקריים של לחם, האפויים בשלושה סוגי קמח: קמח מלא, המורכב מכל התכולה של גרעין החיטה. לעתים מסומן על הלחם מהסוג הזה כי הוא עשוי מקמח שנטחן באבני ריחיים. טחינה כזאת טורפת אמנם מרקם יותר גס, אבל אין לכך שום משמעות תזונתית. בין סוגי הלחם השייכים לקטגוריה זאת יש המכילים תוספת סיבים ונבט חיטה. גם על תהליך ייצור זה טוענים מומחים שאין לו יתרון תזונתי: קמח כהה (חום) מכיל את רוב מרכיבי הגרעין, כאשר חלק מהסיבים מורחק מן הקמח. קמח לבן מכיל רק את החלק הפנימי של הגרעין, בעוד חלק ניכר מהסיבים ומנבט החיטה מורחקים מן הקמח.

בנוסף לשלושת הסוגים העיקריים, יש עוד שורה של סוגי ביניים שאין טעם לפרטם כאן מפני, אגב, שרובם אינם משווקים בארץ.

מינראלים, ויטאמינים ותוספות אחרות. הרחקת הסיבים ונבט החיטה מהקמח מרחיקה ממנו גם חלק מהויטאמינים ומהמינראלים. אבל החוק הבריטי מחייב להחזיר חלק מהם ללחם בצורה מלאכותית. זה כולל ברזל, ויטאמין B וקאלציום. תוספות אחרות הן בבחינת רשות. אך על־פי החוק הבריטי יש לסמן על הלחם — או על האריזה או על התווית.

סיבים תזונתיים. עניין הסיבים עדיין נלמד על־ידי מומחים ושאלות רבות עדיין מצפות לתשובה, נאמר במחקר. מכל מקום, דיאטה הכוללת כמות גדולה של סיבים נחשבת בעלת יתרון בריאותי, בכך שהיא מפחיתה בעיות עיכול, כגון עצירות. ההנחה היא, כי רצוי שאדם יאכל סוגים שונים של סיבים ממקורות שונים. לכן, בנוסף ללחם, רצוי לאכול גם מזונות אחרים, הכוללים סיבים כגון פירות, ירקות ועוד.

הלחם כתורם לבריאות. המועצה לחינוך לבריאות בבריטניה, הממליצה, בין השאר, אכילה נכונה, טוענת כי הלחם יפה לבריאות, בהיותו מקור טוב לסיבים, לאנרגיה, לוויטאמינים ולמינראלים. כללית אפשר לומר שלחם כהה מכיל פי־שניים סיבים יותר מלחם לבן, ולחם מלא מכיל סיבים פי־שלושה יותר מלחם לבן. הואיל ויש היום תמימות־דיעים בין מומחי הבריאות בדבר חשיבותם של הסיבים בדיאטה, הם גורסים שיש לעודד אכילת לחם. המועצה לחינוך לבריאות באנגליה ממליצה במפורש להעדיף לחם כהה ולחם מלא על לחם לבן.

★

עד כאן חלק מממצאי המחקר הבריטי. ומה המצב אצלנו? ובכן, גם אצלנו משווקים שלושה סוגים עיקריים של לחם, עם וואריאציות שונות שמספרן מגיע, לא תאמינו, לכמה עשרות. משרד התעשייה והמסחר מפקח מבחינת המחירים על כתריסר סוגים. אך בשוק יש עוד סוגים רבים. בטבלה המתפרסמת כאן מפורטת רשימה של רוב סוגי הלחם הנמכרים ברשת השופרסל ומחיריהם. בחנויות מיוחדות לממכר לחם אפשר למצוא עוד סוגים. לאלה יש להוסיף גם סוגי לחם מיוחדים המכונים פת (הם מקובלים בצפון אירופה), שייצורם החל באחרונה בארץ (על־ידי בית־המאפה של קיבוץ עינת). המדובר בפת סיבון (גירסה אוסטרית של לחם פומפרניקל), פת פירות (מועשר באגוזי פקאן, תאנים וצימוקים), פת שיפון (עשוי מגרעיני שיפון), פת כותן (כולל הלבן כותנה, ייחודי לארץ). הפתים עשויות חיטה מלאה ומגרעיני חיטה ושיפון קצוצים והן נשמרות ללא קירור 12 שבועות. שוחרי הסיבים ימצאו בפתים את מבוקשם. אך יש לציין שמחירן גבוה־יחסית: 1.80 שקל לאריזה המכילה 250 גרם. אגב, בית־המאפה של קיבוץ עינת משווק עוד סוג של לחם "יהודי להם" — לחמניות ופיתות אפויים חלקית. זה מאפשר לצרכן לאכול לחמניות ופיתות טריות כל איכות טרייה, על־ידי השלמת האפייה בביתו.

אצלנו בארץ אין חובה להוסיף מינראלים או ויטאמינים ללחם, מותר כמובן להוסיפם. אבל בפועל אין המאפיות נוהגות כך. הד"ר רשף, מנהל מחלקת התזונה במשרד הבריאות, טוען שאין צורך בתוספות הללו, כי אין בארץ בעיה של מחסור בויטאמינים. לדבריו, האנגלים נוהגים כך, מפני שהם רגילים בכך. מפני שאלוהים עושה הוא צודק" לאמור, אם החיטה הטבעית כוללת ויטאמינים ומינראלים ואלה מוצאים בתהליך הייצור, חובה להחזירם. ובכל זאת האין זה חומר למחשבה? האבסורד הגדול, כמובן, שבמקום לסבסד את הלחם הבריא, כלומר את הלחם העשוי מקמח מלא, כדי לעודד את הציבור לצרוך אותו, מסבסדים דווקא את הלחם הדל ביותר בסיבים ובויטאמינים. זאת רק דוגמא אחת המוכיחה כי את מדיניות הסובסידיות צריכים לקבוע לא רק כלכלנים.

גם מבחינת הסימון עדיין אנו מפגרים לעומת ארצות אירופה. מתברר משיחה עם מנהל שירות המזון במשרד הבריאות, אינג' דניאל רייכמן, כי חובת הסימון היחידה היא לשים תווית או הטבעה על הלחם, עם שם המאפייה. רק כאשר הלחם ארוז — וזו חובה על הלחמים המיוחדים בלבד — חייב הלחם בסימון של מרכיבי הלחם, מפני שהוא נכנס לקטגוריה של מזון ארוז מראש, ומזון ארוז מראש חייב בסימון. בהזדמנות זו ראוי לציין לשבח אותן מאפיות יחידות המשווקות לחם ארוז, ומפרטות לא רק את מרכיבי הלחם, אלא גם נותנות סימון תזונתי, כלומר תכולת קלוריות, אבות מזון, ויטאמינים וכיו"ב.

כאשר מדברים על לחם, ככל מזון אחר, אי־אפשר להתעלם מגורם הטעם. צרכנים רבים, בעיקר כאלה המכירים את טעם הלחם בארצות המצטיינות באפייתו, כמו גרמניה, אוסטריה ושוויץ, מתלוננים על טיב הלחם בארץ. בעלי מאפיות בארץ אינם סותרים את טענות הצרכנים. כצפוי, הם מאשימים את מדיניות המחירים בארץ. דני אנגל מירושלים, אחד מבעלי המאפיות הגדולות הידועות בארץ, אומר כי כאשר שיעור הסובסידיה מגיע ל־100 אחוז (משמע, הצרכן משלם מחצית מחיר הלחם ואת החצי השני מקבלים האופים מהממשלה חודשים רבים אחרי המכירה), וכאשר מחירי שאר סוגי הלחם מוקפאים, אין לאופים אפשרות לייצר לחם טעים. האופים מכניסים ללחם האחיד, שצריכתו מגעת כדי 80–85 אחוז מכלל צריכת הלחם בארץ, רק את החומרים המינימליים (קמח, מים ושמרים) ואילו חומרים אחרים שהיו עשויים לשפר את טעם הלחם, כמו שומנים, סוכר, ביצים ואפילו מלח, נחסכים על־ידי האופים. בעבר, היו האופים מפצים עצמם בגביית מחירים גבוהים תמורת לחמים מיוחדים. היום, לטענתם, ההקפאה מנעה זאת מהם.

שוקה שפירא, מרכז השיווק של בית־המאפה בעינת, טוען, כי בנוסף למדיניות המחירים יש עוד גורמים המשפיעים על טיב הלחם. למשל, מחסור בכוח אדם, הנובע גם משכר נמוך וגם משום שאין דור שני לאופים. לדבריו, בגלל הסבסוד והפיקוח לא רק שמרחב התמרון של המאפיות קטן, אלא גם אין התחרות שהיתה גורם מדרבן לשיפור איכות המוצר. לכך יש גם להוסיף את הקרטליזציה בחלוקת הלחם בין מאפיות מסוימות: לכל מאפייה כזאת איזור חלוקה משלה, ולמאפייה אחרת אין "רשות" לספק את הלחם שלה באותו איזור. למיטב הידיעה, הממונה על ההגבלים העסקיים לא התערב עד כה בעניין זה.

★

ואולם על־אף הביקורות יש לציין כי באופן כללי הלחם בארץ אינו גרוע, ובהשוואה לארצות מערביות כמו אנגליה וארה"ב, הלחם שלנו הוא מבחר מעולה. הדבר נובע ככל הנראה גם במסורת האפייה של היהודים וגם מפני שהלחם היה אצלנו תמיד תחת פיקוח לא רק מצד המחיר אלא גם מצד האיכות. כבר ב־1950 יש לנו צווים ותקנים שבהם פעמים מספר. התקן האחרון המתקדם ביותר (אף כי עדיין הוא לוקה בחוסר) עדיין לא פורסם. הסיבה נשמעת מצחיקה: הוצע בתקן שהלחם יהיה ארוז ואילו משרד האוצר התנגד לכך מפני שהדבר עלול לייקר את הלחם. לאחר ויכוחים ללא קץ, הגיעו לפשרה, ועל־פיה הלחמים המיוחדים בלבד יהיו ארוזים ואילו הלחמים האחרים יהיו חייבים להיות במתקן סגור לפני החנות. עתה מחכה התקן לפרסום על־ידי הממונה על התקינה במשרד התעשייה והמסחר. לדברי מנהל שירות המזון, דניאל רייכמן, בעוד לגבי האיכות אין לו ביקורת מיוחדת, הנה מבחינה תברואית המצב רחוק מלהשביע רצון. אמנם בשנים האחרונות יש מגמה של סגירת מאפיות קטנות ומיושנות ופיתוח מאפיות גדולות ומודרניות. אבל עדיין יש מקום רב לשיפורים.

סיכום דו"ח הפעילות של שירות המזון ב־1985 מציג נתונים אלה:

מצב תברואי ירוד ו/או ייצור ללא רשיון — נפתחו שישה תיקים בעניין לחם והוטלו קנסות בסך כולל של 680 שקל חדש. בעניין פיתות נפתחו 15 תיקים וסך הקנסות הגיע ל־1,600 ש"ח. בעניין כעכים נפתחו שלושה תיקים וסך הקנסות 1,140 ש"ח.

הובלת לחם בניגוד לחוק — 11 תיקים ו־1,080 ש"ח קנסות.

גופים זרים בעקבות תלונות הציבור — 81 תיקים (לחם ופיתות) וסך הקנסות 10,300 ש"ח.

מסקנות

א) רצוי, חשוב וכדאי לאכול לחם. אבל ככל מזון אחר, יש לאכול אותו במידה ולא להגזים בצריכתו. ב) כל סוגי הלחם טובים. אבל מי שמעוניין בכמות יותר גדולה של סיבים, שיאכל לחם כהה אחיד, שמחירו נמוך מהמחיר לחם לבן אחיד, או לחם מקמח מלא, שהוא יקר מלחם לבן. ג) חוק ההקפאה חל על כל סוגי הלחם. לכן, אם הבחנתם בעליית מחירים בסוג כלשהו של לחם בזמן האחרון, יש לדווח על כך למשרד התעשייה והמסחר. יש חנויות הנוטות לגבות מחירים גבוהים יותר מאלה הנקובים במחירון של המאפיות. אם נראה לכם שהמחירים שגובים מכם בעד לחמים מיוחדים הם מוגזמים, דווחו על כך למשרד התעשייה והמסחר.

סוגי הלחם העיקריים הנמכרים ברשתות השיווק*

סוג הלחם	המשקל בגרמים	המחיר בשקלים
לחם אחיד כהה	750	0.26
לחם אחיד לבן	750	0.34
חלה רגילה	500	0.43
לחם קימל	500	0.38
לחם לבן	250	0.21
לחם לבן פרוס	500	0.50
לחם כהה פרוס	750	0.50
חלה משופרת	500	0.56
לחם "חי"	500	0.56
לחם בר (מאפית עין בר)	500	0.57
לחם פומפרניקל (מאפית אלומות)	500	0.66
לחם צרפתי (בגט)		0.77
לחם "עינב" פרוס (מאפית אנג'ל)	750	0.86
לחם כפרי (מאפית אחדות)	500	0.66

*נמסר על ידי הנהלת רשת השופרסל

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

חג של תאווה והפקר

"הורים יקרים: אנא..." זו כותרת רשימה, פרי־עטו של אחד המחנכים החשובים בבני־ברק, שפורסמה השבוע בעיתון החרדי "יתד נאמן". הכותב מפנה קריאה נרגשת לציבור ההורים "לשית לבם אל תקלה גדולה שפשטה בשנים האחרונות ברחובות עירנו בלילות פורים". הורים חילוניים מוזמנים אף הם לקרוא את הרשימה, אולי ילמדו משהו.

עיקר התקלה, מסביר המחנך, נעוץ בכך שהורים רבים יוצאים מביתם בלילות פורים, כדי לבלות במסיבות, חלקן מסיבות־מצווה לצורך איסוף תרומות וכיוצא בזה. "עובדה זו היא פירצה נוראה הקוראת לגנב, הוא יצר הרע. רוח העליזות והשמחה מתפשטת גם על הבנים והבנות שיחיו. הללו, באין עליהם השגחת ההורים, ובהיותם פנויים מלימודים ובלא מורא המורים והמורות, הולכים בדרכי אבותיהם ויוצאים לרחובות קריה לשמוח, לעלוז ולרקוד.

"לא צריך להיות בעל דמיון מפותח", טוען המחנך, "כדי לשער מה קורה ברחובות בני־ברק ובשאר ערים בהם מתרכזת אוכלוסייה חרדית גדולה. אין פיקוח על משחקי הנערים. הללו משתוללים ומאמינים שמקיימים מצווה של עד דלא ידע. אולם התנהגותם, לצערנו הרב, גובלת בהפקרות ממש... מה גם, שבני־ברק זוכה בשנים האחרונות לביקור לא רצוי של פרחחי האזור, הבאים מרחובותיה המשועממים של תל־אביב, ר"ג ועוד". מפגש זה, ברחובה של עיר, כשטוב לבם בהפקרות, גרם כבר אסונות רוחניים רבים. "אנו יודעים על מקרים שחינוכם של נערים הושם לאל בליל פורים מופקר אחד ברחוב. אנו יודעים על הורים שאינם מסוגלים לתקן את אשר עיוותו בלילה זה, לפני שנים, כשהפקירו את ילדיהם. יצאו למסיבה עד שעה מאוחרת בלילה ולא חשבו כלל מה עושים בניהם ובנותיהם באותן השעות. עתה עומדים הם ומבכים את התוצאות. וכל פעולותיהם להעלות טוב על דרך המלך — מלכו של כולם — את ביתם, אינם מניבים את התוצאות המקוות ולבם בוכה בקרבם".

המחנך מעיד על עצמו כי דבריו נכתבים "בכאב־לב עמוק, מתוך ידיעה צורבת ונסיון מר שנצטבר בשנים האחרונות". וזעקתו: "אנא... אנא חוסו על נפשות ילדיכם. אל תצאו מפתח ביתכם בליל־החג ואל תפקירו את ילדיכם לכל רוח מצויה של הפקרות והשתוללות. הלא פורים היום יום הנס הפורות שבא לעמוד בעקבים של תינוקות של בית רבן, אשר הגו ולמדו תורה גם בעת גזירת המן ואחשוורוש, וזו הלא באה עלינו בגלל שנהנו מסעודתו של אותו רשע". וכי דווקא ביום הפורים עצמו, שואל מחבר הרשימה, "ניתן לשטן התאווה וההפקר להסתער עלינו, נחטא בחטא הדומה להנאה מסעודת אחשוורוש?"

"עצור! לשונך נצור!"

במדור "בית ומשפחה" באותו עיתון חרדי, מגליון ערב פורים, מצאתי רעיונות יוצאי־דופן לתחפושות פורים, קלים לביצוע וראויים להעתקה. כותבת המדור רבקה פריזון: "אפשר להכין תמרורים המיועדים לעצירת יצר הרע... לכל תמרור כזה יש להוסיף כותרת מתאימה. תמרור סכנה — 'סכנה יצר הרע ברחוב', תמרור לסיבוב — 'יצר הרע מחכה לך בסיבוב', תמרור אין כניסה — 'אין כניסה ליצר הרע'". הכותבת מצרפת לרעיונותיה המקוריים תרשימים והוראות, ותוך כדי הדרכה עולה בדעתה רעיון נוסף: אפשר גם להכין רמזור ללשון שכותרתו: 'עצור! לשונך נצור!'

"יש ילדים הרוצים להתחפש דווקא לחיילים. כאן אנו יכולים לצקת לתחפושת זו משמעות חדשה ולשים דגש חזק על המטרה שלנו. אפשר להוסיף לחייל ספר תהילים גדול, עשוי מבריסטול ובכותרת מודגשת: 'אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' נזכיר'". והנאמן מכיר פסקי הלכה של גדולי התורה, שאמרו כי שירות בצה"ל חשוב, אבל לימוד תורה עדיף וגם יעיל יותר במלחמות ישראל. זה לא הכל. "גם תחפושת של שוטר יכולה ליהפך לתחפושת יהודית, אם נוסיף לה סרט לבן אלכסוני ועליו רשומות בטוש שחור המלים 'שומר של שבת'".

התחפושת הבאה נקראת "רוכל סם החיים". לצורך זה יכול הילד ללבוש את בגדיו הרגילים. על צווארו תולים קופסה ומחברים לדפנה החזיתית שלט מבריסטול. עליו רושמים באותיות מאירות־עיניים: 'למכירה — תרופת פלא לאריכות ימים'. בתוך הקופסה מניחים ערימת דפים גדולים מעוטרים, שעליהם כתוב: 'מי האיש החפץ חיים... נצור לשונך מרע...' פטנט של אגודת שה"ם ושמירת הלשון מרע". כל המתעניין לדעת איזו תרופת פלא מצויה בקופסה, מקבל מבעל התחפושת את אחד הדפים.

חינוך בכלי התקשורת

הפרופ' עזר שילד מבית־הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה סיפר לי, כי בהיותו המדען הראשי של משרד החינוך, לפני שנים אחדות, ביקש לדעת איזה עיתון מרבה לפרסם ידיעות בתחום החינוך. בבדיקה שנערכה למענו נמצא, שהעיתונים המובילים בתחום זה היו "הצופה" ו"על המשמר".

לו נערכה בדיקה כזאת היום, סביר להניח שכל או רוב עיתוני הבוקר היו יוצאים עם יתרון ברור על פני הצהרונים. קהל הצהרונים שונה. ידיעות בענייני פלילים מוכרות אותם יותר מידיעות בענייני חינוך. עורכי עיתוני הצהריים תופסים, כנראה, את תחום החינוך כנחלתם הבלעדית של מורים ומורות, המובלת באפרוריות פדגוגית משעממת, לבד מזמני שביתות ועיצומים.

אני מרשה לעצמי לטעון באופן, שמערכת החינוך היא בבואה של החברה ושתכניות הלימוד, יותר מכל מסמך כתוב אחר, הן מנה מזוקקת של אידאולוגיה פוליטית. אתה רוצה לדעת, למשל, מדוע רעכה המפד"ל? צא וראה כמה עמים ותהודים פועלים במגזר הממלכתי־דתי במערכת החינוך ועמוד על המאבקים ביניהם. במה נבדלת האוכלוסייה החרדית מהאוכלוסייה הציונית־דתית? בקר בתלמודי־התורה ובישיבות בחינוך העצמאי — ותגלה את ההבדל. מפגשים בין תלמידים יהודים ובין תלמידים ערביים. פער בין אשכנזים לספרדים. חילונים ודתיים. הכל גלום בין דפי ספרי הלימוד.

על נחיתותו של תחום החינוך בכלי התקשורת אפשר ללמוד גם מהעובדה שבכמה עיתונים, ולא רק בהם, כתבי־החינוך מסקרים עוד תחום אחד לפחות. כתב החינוך של "על המשמר" הוא גם הכתב בכנסת. כתב החינוך של הרדיו מסקר גם בתי־משפט. כתבת החינוך של "חדשות" סיקרה את פתח־תקווה וסביבתה. היא ביקשה להיות כתבת חינוך במשרה מלאה והדבר לא עלה בידה. "דבר" חיפש כתבת חינוך במשרה מלאה, חבה מן ההפקר.

כלכלה במשפט / משה קשת

גמילות־חסדים לפושטי־רגל מיוחסים

ההטבות העתידות להינתן לסולל־בונה ולחברות אחרות. יהיו תשלומי חסד: הזכאות להטבות כאלו אין בה אות להתעצמות שלטון החוק בישראל

משתמע מה אין מעיד על סמכותה העקרונית של הממשלה לתת מתנות, להעניק מענקים ולחלק סובסידיות, בין במישרין ובין במסווה של הלוואות בתנאים חריגים, במסגרת ערבויות ממשלתיות או באמצעים אחרים. לממשלה יש עניין דחוף להגיש סיוע לכמה ענפים ותאגידים והוויכוח הציבורי — כמוהו במחלוקת בתוך הממשלה — מתמקדים בשאלות מי ומי יהיו הזוכים בסיוע וכיצד הוא יינתן, אם במחילת של מזומנים או באיגרות־חוב או בפריסת חובות או בערבויות או ברכישת הנכסים של הנזקקים לעזרה ועוד הצעות כהנה וכהנה. אך החלוקה למעטים ולנבחרים מתוך הקופה הציבורית, היא פגיעה גלויה ברבים שנגרעו לה ממיטב כספם, בין כמשלמי מסים ובין כנושאים בתוצאות השחיקה של המטבע המשמש לכיסוי מענקי הסיוע.

ההנחה כי הכספים המיועדים לחלוקה ייבראו יש מאין ואיש לא ייפגע מהקצאתם, לא רק שהיא שגויה מכל בחינה כלכלית, אלא גם אילו היתה נכונה, עדיין עומדת הזכות לכל נשום בעל נתונים זהים, ליהנות מכספי חלוקה. זכות הממשלה להעדיף רק לאלה שהיא החליטה עליהם, ראויה לכל הפחות לאשור לגישומי המתיר את הסטייה מעקרון השוויון.

נכון להיום, אין ספק כאשר החוקים התקפים במדינה, המסמיך את הממשלה לתת מתנות או להעניק מענקים, על־פי שיקולה או אפילו לפי בחירתה. "חוק יסוד: משק המדינה", שעתיד להיות פרק בחוקה הישראלית, לכשתאורגן על חוקי היסוד לכלל חוקה, קובע במפורש כי אין להטיל מס אלא על־פי חוק של הכנסת: חוק היסוד אינו קובע את היפוך ההוראה: כי אין לתת מתנות אלא על־פי חוק.

המלווים המועדפים

העזרה הכספית הדרושה תינתן כנראה במסווה של הלוואות או "פריסת חובות". אך גם באופן זה יהיה שיעורה גדול מעשרה אחוזים מסך הכל האשראי השקלי לציבור. יש בכך לרמוז על השפעה אפשרית של עזרה כזאת בתחום האינפלאציה, שהתכנית הכלכלית היתה אמורה לרסן עד למינימום. הגורמים הנזקקים לאשראי כבר מיצו אל כל האפשרויות בשוק החופשי ועל כן כל אשראי שיינתן להם הוא בתנאי העדפה והינו כדין מענק. יש מי שהציע כי הממשלה תרכוש נכסים מהעסקים אלה ותמכור להם במכר חוזר את הנכסים לכשישופר מצבם הכלכלי.

לפתרון כזה אופי פוליטי יותר מאשר כלכלי, כי הנכסים משועבדים ממילא וקנייתם מידי בעליהם תאפשר למלווים המועדפים לגבות תחילה את המגיע להם כדי לשחרר את הנכסים המיועדים למכירה: מלווים מועדפים אלה הם ללא יוצא מן הכלל — הבנקים. אין חולק כי אחד הטעמים הנסתרים שמאחורי הסיוע הוא החשש כי הפסקת תשלומים מצד גורם כמו סולל־בונה תגרור משבר של הבנקאות הישראלית, חריף פי־כמה מזה שהתחולל בעקבות הפסקת ויסות המניות.

אך העזרה הממשלתית רואה לנגד עיניה את החשש מפני התפרצותה של אבטלה. בהקשר לתכנית הכלכלית, הסבירו לשרים הפרופ' ברונו ואחרים, כי תוצאת הלוואי המסוכנת ביותר והשכיחה ביותר בהקשר לכל טיפול בהדברת האינפלאציה היא התפרצות של אבטלה. משום כך, יש לאמץ תכנית שתשלב צעדים שימנעו ככל הי אפשר גידול חריף במספר המובטלים. מאחר שמספר המובטלים בשנה עדיין בגבולות של 100,000 איש, אין פלא שיש מי שחושב כי התכנית הכלכלית הצליחה לחולל את הבלתי־אפשרי בכך שהאינפלציה הודברה והאבטלה לא פרצה.

למי זכות עמידה

אם יש גם שרים הסבורים כך, ראש הממשלה בתוכם, משמע שהיועצים הכלכליים לא הדגישו לפניהם סיכון של שתי תוצאות לוואי אופייניות ובלתי נמנעות: סיכון מעיזה של מפעלים כלכליים שתיר־עובדים ועסקי־אשראי, מצד האחד, וסיכון של גידול באבטלה שאינו מתקיים ברוטבית עם ישום התכנית, אלא בהדרגה ולאחריה, מהצד האחר. איש מקצוע מקומן, המודע לנתוני המשק הישראלי אמור לצפות מראש סיכונים אלה. לכן, הצורך בעזרה לתאגידים ומפעלים שסכנת פירוק או פשיטת־רגל מרחפת עליהם אינו עניין שלא נצפה מראש עד־שיש להזקק לשם טיפולו באמצעי חירום יוצאי־דופן, הן במישור הכלכלי והן במישור המשפטי. להבדיל מהמישור הפוליטי.

מכל מקום, מתבקש כמעט מאליו, כי לפחות אישור העזרה הצפויה יקבל ביטוי בחוקי תקציב, אך פורסמה ברבים החלטת הממשלה שלא לפרוץ את גבולות התקציב. מה גם שהמשטר הטוב מחייב שחוק התקציב יאושר מראש. נוסף לכך, הן הוראה בחוק יסוד משק המדינה והן פסיקת בתי־המשפט, מדגישות כי חוק התקציב יהיה מפורט ויקבע קריטריונים ברורים וחד־משמעיים למתן סיוע. יהיה איפוא צורך לקבוע מבחנים ברורים, מדוע ינתן הסיוע לסולל בונה ותימנע עזרה מקבילה מכונסי הנכסים של קלרין, שכטר וקירשנבאום.

בית־המשפט העליון פסק, "כי במתן סובסידיות חייבת הרשות לפעול ללא שרירות לב, ללא אפליה ולא לפעול על־פי שיקולים שאין להם ביסוס צודק בנסיבות העניין. ההחלטה למתן הסובסידיה לפלוני ושלילתה מאלמוני, כדרך כל החלטה של הרשות המינהלית, חייבת סבירות".

תשלומים בזכות או בחסד

במשטר השורר בישראל הכנסת ריבונית, בהיותה מוסד נבחר, עד כי אפשר שאין צורך בחוק־יסוד שיקבע במפורש כי אין סייג לסמכותה. אף־על־פי שיש הצהרה ברוח זו. ואולם הנוהג זהה לגבי הממשלה, שהיא רק הרשות המבצעת ואינה משקפת ומייצגת את כל חברי הכנסת. ראויה היתה שתקבע במפורש, אם בכלל סמכות בלתי־מוגבלת נחוצה ורצויה מבחינת העקרונות החוקתיים הרצויים למדינה.

אך גם מי שלם עם הסמכות הבלתי־מוגבלת שבידי הממשלה, ימצא עצמו מתקשה להגן על העיקרון, כי מותר לה לממשלה להחליט למי לתת סיוע על־פי קריטריונים שיש חשש כי יהיו בעיקרם פוליטיים. גם אם החלטתה בעניין זה יקבלו אישור של ועדה פלונית בכנסת. שלטון החוק מתקיים על כמה יסודות והגדרת סמכויות מפורשות בחוק הוא אחד מהם. בין שאלו הסמכויות של הרשויות, שהממשלה היא אחת מהן, ובין שאלו הסמכויות לעניין מסוים, כגון העזרה הצריכה או היכולה להינתן למפעלים במצוקת אשראי.

סובסידיות והטבות ממשלתיות הן בבחינת "מיסוי שלילי" והיגיון המחייב תחיקה מקפידה בעניין מיסוי צריך לחול גם על היפוכם של מיסים. יחיד או פירמה עשויים לזכות בסובסידיה או בתקבול ממשלתי בזכות או בחסד, על־פי חוק ברור או מכוח מדיניות והחלטות ארעיות ומשתנות, אך ממשל תקין ניכר בכך שקטן בו חלקם של תשלומי חסד ומעשי חסד מצד השלטון, וגדל חלקן של זכויות מוגדרות וברורות, שהזכאי להן אינו קשור בשיקולים שלטוניים או פוליטיים כדי לזכות בהן, אלא רשאי לתבוע אותן בהליך שפיטתי ושווה לכל. אולם ההטבות העתידות להינתן לסולל־בונה ולאחרים, שזהותם טרם ידועה, יהיו תשלומי חסד. הזכאות להטבות כאלו לא תהיה איפוא סימן מובהק להתעצמות שלטון החוק בישראל, במובנו הרחב והנכון.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

הודעה למגדלי פירות בנושאי תעודות משלוח ו"כרטיס מגדל"

מועצת הפירות (ייצור ושיווק) מודיעה בזה למגדלי הפירות ול־משווקים המורשים:

1. החל מיום כ"א אדר ב' התשמ"ו, 1 באפריל 1986, יכנסו לשימוש תעודות משלוח חדשות להובלת פירות ברחבי הארץ, בציון "עונת 1986" וכרטיסי מגדל חדשים בסמון שונה מהקודמים.
2. החל מהתאריך הנ"ל פג תוקפן של כל תעודות המשלוח הישנות שהוצאו על־ידינו באיזה זמן שהוא ובטלים כל כרטיסי מגדל הקודמים.
3. על המשווקים המורשים לפנות מיד בעניין קבלת תעודות חדשות לסניפי המועצה בתל־אביב, חיפה וירושלים. כמו כן עליהם להחזיר את תעודות המשלוח הישנות שפג תוקפן.
4. המגדלים נדרשים להחזיר את כל תעודות המשלוח שתוקפן פג לידי המשווקים המורשים ולהחליפן בתעודות חדשות כאמור.
5. על המגדלים חלה החובה להטביע את כרטיס המגדל החדש בתעודת המשלוח.
6. הטבעת הכרטיס בתעודת המשלוח מתבצעת באמצעות מכונת הטבעה מיוחדת שנמצאת ברשות של כל המשווקים המורשים (כל מגדל רשאי לרכוש מכונה כזו במשרדי המועצה בתל־אביב).
7. מועצת הפירות החלה במשלוח כרטיסי המגדל החדשים בדואר רשום לכל מגדל שמסר את השאלון ובו הנתונים על שטחי המטע שלו, למחלקה החקלאית של המועצה.
8. מגדל שאין בידו כרטיס מגדל חדש, יפנה מיד למשרד המועצה בת"א, רח' המסגר 68, המחלקה החקלאית וימסור את השאלון ובו הנתונים על שטחי המטע שלו, כדי שהמועצה תכין עבורו כרטיס מגדל חדש.
   מועצת הפירות קובעת כי חודש אפריל 1986 ישמש כתקופת מעבר שבה ניתן יהיה להשתמש בכרטיס המגדל הישן ו/או בכרטיס החדש, אולם החל מר"ג למאי 1986 לא תהיה אפשרות להשתמש בכרטיס המגדל הישן והטבעתו תהווה עבירה על החוק.
9. תעודת משלוח של פירות שלא הוטבעה כנ"ל, אינה ברת תוקף. הובלת פירות בלווי תעודה כזו, דינה כהעדר תעודת משלוח והינה עבירה על חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק) התשל"ג — 1973.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
עזרא מאיר — מנכ"ל

הארץ
מעריב
THE JERUSALEM POST

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 27 במרץ 1986, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי ייעשה רק ב־28.3.86)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן בולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה		סכום מוצע (מליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא"	4203 ה'	25	85%	בתום 6 שנים
"גליל"	3755 ה'	10	80%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש מרץ 1986 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש מרץ.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש מרץ בכל שנה החל מחודש מרץ 1987.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש מרץ 1986.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 27.3.86 במחירים. שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל
ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע - ניירות הערך של המדינה

לשכת הפרסום הממשלתית

כלכלה ועסקים

שיטת שיערוך הקרנות גרמה למשקיעים הפסד של מיליון ד'

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

עיוות בשיטת שיערוך נכסי קרנות הנאמנות בסוף השבוע שעבר גרם ללקוחות שפדו תעודות השתתפות הפסד של כמיליון דולר, כך עולה מבדיקת "הארץ".

בהלת המיסוי על הבורסה הביאה ביום ד' בשבוע שעבר לפדיון של 30 מיליון דולר בקרנות הנאמנות. ב-261 ניירות ערך שנסחרו בבורסה נרשם מוכרים בלבד ושערן ירד ב-5 אחוזים. הנהלת הבורסה איפשרה לקרנות אשר ביותר מ-10 אחוזים מניירות הערך שבהחזקתן נרשם שער מוכרים בלבד, להוריד את שער אותן מניות ב-10 אחוזים. עקב כך ירד שוויין של קרנות ההשתתפות במניות בב-7–6 אחוז. מדד המניות הכללי ירד באותו יום ב-4.02 אחוזים בלבד. כלומר, הלקוחות שפדו ביום ד' את הקרנות נקנסו ב-4–3 אחוזים "מעבר לנדרש" וכך הפסידו כמיליון דולר.

ביום ה', יום לאחר הבהלה, נרגעה הבורסה. התברר כי מדד המניות הכללי לא זו בלבד שלא המשיך לרדת אלא עלה ב-3.05 אחוזים. קרנות הנאמנות המתמחות במניות שפנקו שלא לצורך במי שפדה אותן יום קודם, העניקו למי שרכש אותן ביום רביעי מתנה: ביום ה' עלו קרנות המניות בממוצע ב-3–2 אחוזים מעבר לעליית מדד המניות הכללי.

אחת השיטות למניעת עיוותים דומים בעתיד היא לאפשר תנודות שער בלתי מוגבלות בניירות ערך, בהתרחש אירוע בעל אופי דומה לזה שהיה בשבוע שעבר, ולשערך את נכסי הקרנות בהתאם. הציבור ילמד מהניסיון ולא יזרוק סחורה כלי הגבלות שער. לחלופין, ניתן לאפשר למנהלי הקרנות רישום שער מוכרים בלבד, גם בקרנות.

שבו נמכרה שופרסל לקבוצת פרדמן לפני שבועיים.

שם הקרן	מנהל	שינוי ב-% ביום ד'	שינוי ב-% ביום ה'
אודם	פיא	-7.72	+5.26
זמיר	אמריקאי	-7.49	+6.91
כוכב	פועלים	-7.39	+5.64
נסיף	מזרחי	-7.44	+5.49
שסק	דיסקונט	-7.32	+5.59
ענבב	איגוד	-8.17	+6.29
מדד מניות כללי		-4.82	+3.85

מנהלי הפניקס מחפשים את תעודות "אביב"

מנהלי חברת הפניקס, המש־משים יחד עם חברת ציון נאמנים לקרן הנאמנות "אביב", שנוהלה על ידי פיט, פנו בה־חילת השבוע לכל חברי הבורסה (29 במספר) וביקשו לקבל דין וחשבון על היקף התעודות בקרן המוחזקות אצלם.

פנייה זו נועדה לאמוד את ההיקף האמיתי של נכסי הקרן. בדיקה ראשונית שערכו כונסי הנכסים של פיט העלתה, כי מספר בעלי התעודות הרשום בספרים הוא 5500, בעוד שמנהלי פיט הנפיקו 12,600 תעודות. זאת ועוד, עדיין לא ברור להיכן נעלמו ניירות הערך עצמם.

אתמול התקיימה פגישה בנושא זה בין מנהלי חברות הביטוח הפניקס וציון, לבין אליעזר שילוני יו"ר הרשות לני"ע.

עבודות חדשות לברנוביץ – על חשבון המתחרים

מאת אריה לביא

חברת הבנייה ברנוביץ זכתה בשבועות האחרונים בעבודות בנייה בהיקף של כ-5 מיליוני דולר. מרביתן התקבלו מחברות בנייה המתחרות בה. קבלת העבודות מחברות מתחרות מד־סברת, בין השאר, ביכולתה של ברנוביץ לבצע את העבודות במ־חירים הנמוכים מאלה של החברות בעלות הפרויקטים.

החברה זכתה בביצוע מגדל מגורים של 52 דירות ברמת אביב ג' מידי חברת שיכון עובדים וחברת הבנייה רובינשטיין. היקפו של הפרויקט כ-1.45 מי־ליון דולר. הטיפול בו נתון בידי חברת רובינשטיין. בעבר הת־גלעו חילוקי דעות בין שתי החברות לגבי ביצוע הפרויקט ונראה שההחלטה למסור את הפרויקט לצד שלישי נובעת גם מרצון למנוע ויכוחים עתידיים. בחברת רובינשטיין אומרים, ש' מסירת הפרויקט לגורם חיצוני אינה צעד יוצא דופן וכבר היו דברים מעולם.

פרויקט אחר שזכתה בו חברת ברנוביץ הוא הקמת בניין של 39 דירות בעבור החברות קרת ומשהב באזור תל־אביב. גם במקרה זה היו חילוקי דעות בין קרת לבין משהב, שהיא חברת הבנייה של המפד"ל. היקפו של הפרויקט הוא כ-1.8 מיליון דולר. ברנוביץ כבר בנתה בעבור קרת ומשהב שני בניינים במסגרת פרויקט זה.

חברת ברנוביץ גם זכתה בפר־ויקט להקמת 35 וילות בעבור קבוצת חקלאים מאזור חדרה, שהתארגנו בעמותה לבניית הווילות. היקפו הכולל של הפרויקט הוא כ-1.8 מיליון דולר.

דירקטוריון הבורסה ידון בשעבוד פיקדונות

דירקטוריון הבורסה שיתכנס היום, יצטרך לקבוע אם פירמה יכולה לשעבד פיקדון בבנק לצורך הבטחת פרעון איגרות חוב שלה. סוגיה זו התעוררה בעת הדיון בבורסה על הנפקת משקי ביתישאן הגליל העליון. ארגונים אלה, שביקשו לגייס 6 מיליוני דולר באיגרות חוב, התבקשו לחזק את הערבויות. עקב כך הם הציעו להפקיד את תמורת ההנפקה בבנק, ולשעבד את הפיק־דון לצורך הבטחת פריון אגרות החוב.

כיום מאפשרת הבורסה רק לבנקים, כמו הבנק לפיתוח התעשייה, לנקוט טקטיקה זו.

האם יחודש המסחר בסולל בונה?

דירקטוריון הבורסה ידון היום גם באפשרות חידוש המסחר במניות סולל בונה. המסחר במניות החברה הופסק לפני כחודש, לאחר שנמסר כי החברה נקלעה לקשיים. כומנו הציעה החברה־האם של סולל בונה לרכוש מהציבור את מניות החברה.

כלל ישראל מתעניינת בכבלי ציון

חברת כלל ישראל היא אחת מ-15 חברות המתעניינות ברכישת חברת כבלי ציון מידי קונצרן כי"ל. הבורסה קיבלה את פרטי הצעת המכר. קבוצת כלל נהנית מבעלות כספית טובה, זאת המיתון של החו־דשים האחרונים ניצלה לשם הגדלת החזקותיה בחברות שונות במחיר מציאה.

החזקותיה של פ.ב.י. תימכרנה במכרז

החזקותיה הבורסאיות של חברת פ.ב.י. (10 אחוזים ממניות עלית ו-26 אחוז מהון המניות של סהר) תימכרנה במכרז שינוהל על ידי כונסי הנכסים של רנות.

המכרז יהיה חסוי באופיו למכרז שבו נמכר הבנק הבינלאומי. טרם ידוע מה יהיו מחירי המינימום שייקבעו, אך ברור שרכישת 10% ממניות עלית על ידי פורמן במחיר של 3.9 מיליוני דולר, קבעה במידה רבה את השווי של עלית. ההערכה היא, שמחיר המכירה של הבילות עלית יהיה נמוך במעט מהמחיר

המשא ומתן בין "כלל סחר" ל"גדות" עלה על שרטון

מאת יונתן שרמן

המשא ומתן בין "כלל סחר" לבין "גדות" בדבר אפשרות שיתוף פעולה בין שתי החברות בנושא התובלה של חומרים פטרוכימיים לישראל וממנה, נתקל בקשיים. גורמים בחברות אלה אומרים כי נראה שהמשא ומתן עלה על שרטון.

המדובר הוא במשא ומתן הנמשך כבר חודשים מספר, בדבר אפשרות שותפות התובלה של "גדות" וה־חברה־הבת של "כלל סחר" — "כי־מיכלל", ישתפו פעולה בתחום הובלת חומרים פטרוכימיים. ה' מגעים בין שתי הקבוצות נערכו על רקע תחרות המחירים הקשה שנ־משה ביניהן מאז החלה "כימיכלל" לפעול, לפני שנתיים וחצי, בשוק הובלת החומרים הפטרוכימיים. עד אז היה שוק זה נתון כולו בידי "גדות".

ניסיונה של "כימיכלל" לפרוץ לשוק זה עורר התחרות והביא לירי־דת מחירים, ובעקבות כך להפסדים כבדים לשתי החברות, שהסתכמו במיליוני דולרים מדי שנה.

במהלך השנה האחרונה, מאז נותקו המגעים בין "כור" ל"גדות" בדבר האפשרות ש"כור" תרכוש במוצאות מניות "גדות", החלו מגעים בין "כלל סחר" ל"גדות", במטרה למצוא נוסחה אשר תבטיח שיתוף פעולה בין החברות ותבלום את המגמה של ירידת מחירי ההובלה.

ראדא – העתיד תלוי בלביא

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

כמו מפעלים רבים בתעשייה האלקטרונית, תלויה גם "ראדא" במידה רבה בפרויקט הלביא. "ראד" ראי" מקווה שחלקה בפרויקט יגיע לסכום של כ-20 מיליון דולר, סכום אדיר בעבור חברה שמכירותיה השנתיות כיום עומדות על כ-6 מי־ליוני דולר בלבד.

ב"ראדא" חוזים גם, כי לבד מהמכירות הישירות לפרויקט ה' לביא, תצליח החברה למכור מיכשור מתחומם לשורה של חברות תעופה אחרות בעולם, אשר יתרשמו מהצלחת הלביא.

עד השנה האחרונה נאלצה "ראד־ דא" להתמודד עם בעיות קשות של העדר מזומנים, מאבקי בעלות, והחלטות בדבר קו המוצרים שבהם תתמקד החברה. החברה הוקמה לפני 15 שנים על ידי דוד רייטנר, מראשוני "אלרון", אשר פרש והקים מפעל ליצירת קופסות בריקה אוויוניות. שנותיה הראשונות של החברה לוו קשיים רבים, בעיקר עקב התלות המוחלטת במשרד הביטחון, אשר לחץ על החברה לעבור לבית שאן. המאבקים הפני־מים על השליטה בחברה היו כרוכים בכניסה וביציאה של משקיעים שונים, ובכלל זה גם שמואל דבור ממאגרי טכנולוגיה.

המפנה בחברה חל בתחילת שנות השמונים. מצד אחד, הוריסו בעלי המניות באותה תקופה — קבוצת רינות ומשקיעים דרום אמריקאים — סכום של 500 אלף דולר במזומן ובערבויות לביסוס התשתית הפיננ־סית של המפעל; מצד שני, הובטחה לחברה הנהלה יציבה על ידי הקצאת מניות לשני ראשי "ראדא": מנכ"ל המפעל חיים ניסנסון שקיבל 15 אחוזים ממניות החברה והמהנדס הראשי יאיר גרינברג שקיבל 10 אחוזים. (כיום, לאחר ההנפקה בי ארה"ב, חלל חלקם של ניסנסון וגרינברג החזקותיהם עומדות על 12 ו-7 אחוזים בהתאמה).

בשנים האחרונות עברה החברה

חיים ניסנסון

על אפשרות שיתוף פעולה בתחום פרויקט לפיתוח משותף וייצור של מערכת בריקה עם החברה האמ־ריקאית הענקית "גרומן" ונוהלו מגעים עם החברות "מקדונל דאגלאס", "יוז הליקופטרס" ו"אר סיסטאמס".

"ראדא", שמפעלה ממוקם בבית שאן, עומדת להעתיקו לאתר חדש, שבו ישקע סכום של 2.6 מיליוני דולר, במטרה להכשיר תשתית לקראת צמיחת המפעל בשנים הקרובות. כיום נעשים ניסיונות להכשיר את תושבי בית שאן בתחום האלקטרוניקה, על ידי מתן מילגות לסטודנטים תושבי המקום אשר יתחייבו לחזור ולעבוד ב"ראדא" לאחר סיום לימודיהם.

"ראדא" עומדת לקלוט בשנה הקרובה עוד כמה עשרות עובדים, אם תזכה במכרזים שונים. אך גם ללא זכייה באותם מכרזים בתחום המיחשוב הצבאי ומערכות בריקה, צופה החברה המשך גידול.

לפיתוח מערכת ממוחשבת לשי־מוש בתוך המטוס עצמו, ומערכת ממוחשבת צבאיות לשימושים של כוחות היבשה. "ראדא" גם גיבשה אסטרטגיה שלפיה תנסה להתרחב ולפ־על בשווקים נוספים, ובעיקר בשוק האמריקאי — כדי להקטין את תלותה במשרד הביטחון.

צעד ראשון בכיוון זה היה פנייה לשוק האמריקאי, לגיוס כספים. לפני שנה בדיוק גייסה "ראדא" בארה"ב סכום של 5.7 מיליוני דולר ובכך הבטיחה את תזרים המזומנים שלה. בעקבות גיוס הכספים נכנסה החברה לעידן חדש — מספר העוב־דים הוכפל, ל-130, והחלו מאמצי שיווק גדולים בארה"ב. באחרונה אף נרכשה חברה־בת בארה"ב, "טאסקו", אשר אמורה לשמש בסיס־פעילות מרכזי ל"ראדא" בשוק האמריקאי.

כיום מנהלת "ראדא" משא ומתן עם מספר רב של חברות אמריקאיות

נתונים עיקריים

- ★ מכירות — בתשעת החודשים המסתיימים בדצמבר היו המכירות בסכום של 4.3 מיליוני דולר, בהשוואה למכירות בסכום דומה בכל שנת 84/5', כלומר גידול של 38 אחוזים.
- ★ רווח — הרווח באותם תשעת חודשים היה 720 אלף דולר, בהשוואה לרווח של 535 אלף דולר בתקופה המקבילה אשתקד — גידול של 35 אחוזים.
- ★ יצוא — 35 אחוזים מהמכירות, כלומר כ-2 מיליוני דולר.
- ★ הנהלה — חיים ניסנסון, לשעבר כלכלן ראשי ב"מבע" ועוזר של אלי הורוביץ. הצטרף ל"ראדא" בשנת 80'.
- ★ בעלות — 36 אחוזים ממניות "ראדא" מצויות בידי הציבור האמריקאי, 25 אחוזים בידי שני משקיעים מדרום אמריקה, אברהם פרלמן וברוך טננבאום, 12 אחוזים בידי חיים ניסנסון, 10 אחוזים בידי איש העסקים אבי טימקין, 7 אחוזים בידי קבוצת יישום והמהנדס הראשי של החברה יאיר גרינברג ו-3–1 אחוזים כאופציות לעובדי החברה.
- ★ מוצרים — מערכות בריקה ניידות למטוסים, קופסאות ממו־חשבות לאגירת נתונים ומערכות ממוחשבות לשימושים צבאיים אחרים.
- ★ חברות בנות — "ראדא" ממתינה כיום לאישור בנק ישראל לרכישת חברה־בת בשם "טאסקו" מלוס אנג'לס, בסכום של כמה מאות אלפי דולרים, כדי שתשמש מרכז החברה בארה"ב.
- ★ הנפקות — באפריל 85' יצאה החברה להנפקה בבורסה שמעל לדלפק בארה"ב. והצליחה לגייס סכום של 5.7 מיליוני דולר תמורת 36 אחוזים ממניותיה.
- ★ עובדים — כיום מועסקים ב"ראדא" 140 עובדים, מרביתם במפעל החברה בבית שאן, שלושה עובדי שיווק בארה"ב וכ-20 עובדי הנהלה ושיווק המחולקים זמנם בין המפעל בבית שאן לבין המשרדים שבהרצליה.

בית המשפט / צבי הראל

ביקורת חריפה על המדינה שעיכבה תשלומים לאדריכל

שופטת בית משפט השלום בתל־אביב הניה שטיין מתחה באחרונה ביקורת חריפה על המדינה שעיכבה תשלומים לאדריכל יעקב הודיסי, שהועסק על ידי מע"ץ.

האדריכל הסתמך בתביעתו על הוראות של חשב משרד האוצר, הקובעות כי איחור מעבר ל-38 יום מחייב את המעסיק בתשלום ריבית פיגורים. האדריכל הגיש את ה' תביעה על שני תשלומים ששולמו באיחור ניכר (מעל 112 יום ומעל ל-82 יום). האדריכל שייצג את עצמו טען, כי הוא רואה בכך תביעה עקרונית, מפני שלא רק הוא נתקל בעיכובים אלה מתכננים נוספים המועסקים על ידי המדינה.

השופטת שטיין קבעה, כי לאור מכלול הראיות שהוצגו, לה הצטיירה תופעה של ניצול כוחה של המדינה נגד האזרח הקטן. לא ייתכן, כתבה השופטת, כי המדינה תנצל מעמדה ותתכחש לחוזיה ותבצעם על פי רוחה. השופטת מתחה ביקורת על דברים שאמר נציג המדינה לתובע, שלפיהם אם הוא (התובע) אינו שבע־רצון מדרך ביצוע החוזים, פתוחה בפניו הדרך שלא לעבוד עם המדינה. עוד התברר, כי גם כאשר תביעתו של האדריכל הייתה תלויה ועומדת בבית המשפט, המשיכה המדינה לא לעמוד במועדי התשלום.

יוצא מכאן, כתבה השופטת, כי המדינה כופה על נותן העבודה לתת לה אשראי שלא בהסכמתו ומנצלת את תלותו בה; אין זו דרך של תום לב. השופטת חייבה את המדינה לשלם לאדריכל 600 שקלים הפרשים והוצאות בסך של 500 שקל.

העורך: נחמיה שטרסלר

משק עולמי / יונתן שרמן

בריטניה מורידה שיעורי מיסוי ומצפה לגידול בתל"ג

משרד האוצר הבריטי הודיע על שורה של צעדים כחלק מתוכנית כלכלית כוללת לשנת התקציב 1986/87. הצעד הבולט שבהם הוא ההחלטה להוריד את שיעור המיסוי הבסיסי של מס הכנסה באחוז אחד, ל-29 אחוזים בהשוואה ל-30 אחוזים עד עתה.

החלטה זו הפתיעה במיוחד לנוכח העובדה, שבריטניה צופה ירידת הכנ־סות של 5.5 מיליארדי לישי"ט בשנת התקציב הבאה, והקיצוץ בשיעור מס הכנסה יקטין את הכנסות האוצר הבריטי בכמיליארד לישי"ט נוספים.

בבריטניה מציינים, כי החלטות תקציביות אלה התקבלו ככל הנראה משום ששנת התקציב הבאה תהיה השנה התקציבית האחרונה לפני הב־חירות הכלליות של 1988, והממשל של מרגרט תאצ'ר מבקש לזכות בתמיכה רחבה מהציבור.

הצעת התקציב הבריטית צופה עוד, כי בשנה הקרובה יגדל התל"ג בברי־טניה ב-3 אחוזים והאינפלציה השנתית בבריטניה זו תהיה 3.5 אחוזים.

המס על עסקות בבורסה האנגלית יירד מאחוז אחד לחצי אחוז ויוטל מס בשיעור 5 אחוזים על מימוש מניות בריטיות לתמורות דולריות; השקעות אישיות עד לסכום של 2400 לישי"ט לאדם יהיו פטורות מכל מס, בתנאי שיוחזקו לשנה אחת לפחות.

הסדר ראשוני לפיצוי נפגעי דליפת הגז בבופאל

החברה האמריקאית "יוניון קארבייד" הגיעה להסדר ראשוני עם פרקלי־טיהם של נפגעי דליפת הגז בבופאל שבהודו. על פי הסדר זה זה, תשלם החברה האמריקאית סכום של 350 מיליון דולר לנפגעי דליפת הגז ולבני משפחות הנספים.

"יוניון קארבייד" מסרה בהקשר זה, כי סכום של 350 מיליון דולר שיופקד בקרן מיוחדת וישולם משך שנים מספר, יהיה שווה־ערך לסכום שבין 500 ל-600 מיליון דולר בערך נוכחי. הסכם זה טעון עדיין אישור של בתי המשפט בארה"ב, שבהם תלויה ועומדת כיום התביעה נגד החברה האמריקאית, וכן באישורה של ממשלת הודו.

כזכור, באסון בבופאל נספו כ-2000 איש ולמעלה מ-200 אלף איש נפגעו מדליפת גז רעיל ממתקני החברה.

יצוין, כי ל"יוניון קארבייד" היה ביטוח בסכום של 200 מיליון דולר ערב האסון ונכסים נזילים בסך 382 מיליון דולר, ולכן הסברה היא כי החברה תוכל לעמוד בתשלום פיצוי זה.

צ'ייס מנהטן מבקש לקבוע תקנות למניעת השתלטות

קבוצת "צ'ייס מנהטן", שהיא הקבוצה הבנקאית השלישית בגודלה בארה"ב, מתכוונת להביא לאישור אסיפת בעלי המניות שלה בחודש הבא שורה של תקנות למניעת השתלטות על הקבוצה.

הנהלת הקבוצה תבקש מבעלי המניות בראש וראשונה לקבוע, כי עסקות רכישת מניות אשר עשויות להביא להשתלטות על הקבוצה יצריכו אישור של 75 אחוזים מבעלי המניות.

תקנות כאלה אומצו כבר בשורה של חברות וקבוצות־ענק בארה"ב, במטרה למנוע המשך המגמה השלטת זה שנתיים בארה"ב של השתלטויות ומיזוגים לא רצויים בחברות־ענק. אבל עד עתה נמנעו קבוצות בנקאיות מנקיטת צעדים כאלה, בהעריכן כי המערכת הבנקאית לא תסבול מניסיונות השתלטות מסוג זה.

תוכנה לשכר עבודה

התוכנה שהפכה ללהיט

★ נלמדת ב-3 שעות של הדרכה!
★ מאושרת ע"י שלטונות המס
★ מגלמת כל הרכב שכר - ללא יוצא מן הכלל
★ "משחקי שכר" בטסך: "מה יקרה אם..."
★ הפעלה בדיסק קשיח או בדיסקטים

ב-IBM/PC ותואמיו

המחיר: 1200 ש"ח + מע"מ

תוספת חינם!
תוכנית שרות מיוחדת ומאפשר לך להקיש במהירות את כל התלושים הידניים של שנת 1985. כך תוכל לעשות תאום מס בחודש מרץ ולהדפיס במחשב 106, 101, 126.

מיכבל מיקרו מחשבים (1983) בע"מ
הבשן 4 תל-אביב 62034 טל' 457176; 03-452680

מכון ויצמן למדע
מודיע על הסדרה העשרים ושמונה של
הרצאות הזכרון ע"ש חיים ויצמן
אשר תנתנה (באנגלית) על־ידי
PROF. CARLO RUBBIA
Nobel Laureate
CERN, Geneva, Switzerland
and Department of Physics
Harvard University, Cambridge, Mass.
ההרצאה הראשונה תינתן ביום ד', 2.4.86,
בשעה 15.30 באולם ויקס – על הנושא:
TESTING OF GAUGE THEORIES OF STRONG AND ELECTROWEAK INTERACTIONS WITH PROTON - ANTIPROTON COLLISIONS
ההרצאה השנייה תינתן ביום ה', 3.4.86, בשעה 15.30 באולם ההרצאות ע"ש גרהרד מ.ו. שמידט – על הנושא:
ICARUS – A NOVEL DETECTOR TECHNIQUE TO EXPLORE DEEP UNDERGROUND IONIZING PHENOMENA
הציבור מוזמן

ביקורכם בארצות סקנדינביה יהפך לחוויה בלתי נשכחת.
הקיץ אנו מפעילים שלוש טיסות שבועיות לקופנהגן - בימי שלישי, רביעי ושבת.
קשר מידי מקופנהגן לכל הערים הראשיות בסקנדינביה ולכל הקוים הבינישבתיים שלנו. אנו מציעים מחירים קבוצתיים לכל היעדים בסקנדינביה.
SAS
רח' בן יהודה 32. טל. 03-292233. תל-אביב.

ואיפה לא?

גם כשאתה קרוב למרכז העיניים (ובוודאי כאשר אתה מרוחק ממנו) – ישנה חשיבות עליונה לטיב הקשר עם בית התוכנה המספק לך שרותים וסיוע שוטף. בית התוכנה "מיעד מחשבים" מסייע בפועל לעשרות לקוחות, מהדרום הרחוק ועד צפון הגולן, באותה מידה של יעילות.
בית התוכנה מיעד מגיע אליך בכל מקום בארץ, במרכז, בצפון, בדרום, ואיפה לא?!

מיעד. על כל שאלה תוכנה.

מיעד מחשבים מושב יעד, ד.נ. משגב 20155, טל. 5-(04)919381 טלקס: TELEX: 471421 LIAD IL
במרכז הארץ: קומדיטה, רח' נחמני 11 תל אביב טל: 296745, 201451/2 (03)

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ ★

תל־אביב, רח' אחד העם 13, טל. 650281

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח–1968
ניתנת בזה הודעה כי ביום 27 במארס 1986
פורסם תשקיף בדבר

הנפקה

של

עד 76,875 מניות רגילות על שם בנות 1 ש"ח בהון אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

ושל

40,100 כתבי אופציה מתוך סדרה של 400,100 כתבי אופציה (סדרה 5) של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ רשומים על שם נתונים למימוש בכל יום עסקים החל ביום 1 באוקטובר 1986 ועד ליום 2 באפריל 1992 (כולל) ★★ כל כתב אופציה מקנה זכות לרכישת מניה רגילה אחת (בכפוף להתאמות) בת 0.1 ש"ח תמורת תשלום במזומן של מחיר מימוש בסך 23.4 דולר בעת המימוש.

ושל

אגרות חוב של אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ בסכום נקוב כולל של 942,350 דולר מתוך סדרת אגרות חוב, רשומות על שם 1988–1992 בסכום נקוב כולל של 9,402,350 דולר (סדרה 1) ★★ נושאות ריבית בשעור שנתי המחושב לפי ממוצע שערי ריבית "הליבור" לפקדונות לתקופה של 12 חודש, אך לא פחות מ-5% לשנה, אשר יקבע עבור כל 12 חודשים מראש. פרעון הקרן והריבית יעשה בשקלים חדשים באופן שבגין כל דולר של קרן ו/או ריבית ישולם סכום בשקלים השווה למכפלת הסכום בדולרים בשער יציג של הדולר ביום העסקים הסמוך לפני מועד הפרעון.

ניירות הערך מוצעים כדלקמן:

הצעה לציבור:

ההצעה לציבור כוללת 942,350 דולר סכום נקוב של אגרות חוב (סדרה 1) המוצעים ע"י אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ ו-40,100 כתבי אופציה (סדרה 5) המוצעים ע"י אפריקה ישראל להשקעות בע"מ. ההצעות נעשות במשותף ב-802 יחידות הכוללות כל אחת – 1,175 דולר סכום נקוב אגרות חוב (סדרה 1) ו-50 כתבי אופציה (סדרה 5).

אגרות החוב תונפקנה ביחידות של 5 דולר או בכפולות של 5 דולר ומוצעות במחיר של 100% מערכן הנקוב, בתוספת ריבית שתצטבר עליהן עד ליום הגשת הבקשה לרכישתן. כתבי האופציה יונפקו ביחידות של 5 כתבי אופציה או כל כפל של 5 כתבי אופציה, ומוצעים במחיר של 1.6 דולר של ארה"ב לכל כתב אופציה.

מחיר כל יחידה בתאריך תשקיף זה הוא איפוא 1,255 דולר והוא יותאם בהתחשב בהצטברות הריבית כאמור עד ליום הגשת בקשת הרכישה.

אגרות החוב תהיינה ניתנות לפדיון מוקדם על ידי אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ, אך לא לפני 1 באפריל, 1990. מחזיקי אגרות החוב אינם זכאים לדרוש פדיון מוקדם של אגרות החוב.

הרישום של אגרות החוב וכתבי האופציה למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות שלקן בציבור.

אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ שומרת על זכותה לחלק דיבידנד ולבצע דילול הון בהתאם לחוק ולתקנותיה בתקופת קיום אגרות החוב.

אגרות החוב מובטחות בשעבוד שוטף על נכסי אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ ובערבות אפריקה ישראל להשקעות בע"מ המובטחת בשעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויות במקרקעין ששוויים לפי הערכת השמאים א. ביתן וא. המנאירי מהמכון לכלכלה ושמאות מקרקעין מגיע לסך 24,929,000 דולר (שהם כ-15 מיליון דולר לאחר מס). לאפריקה ישראל להשקעות בע"מ הזכות לשעבד הנכסים המשועבדים בשעבודים נוספים בדרגה נחותה לשעבוד הניתן להבטחת אגרות החוב.

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ לא תהיה חייבת לשעבד נכסים נוספים להבטחת אגרות החוב אף אם פחת ערכם של הנכסים המשועבדים.

כתב אופציה שלא ימומש עד ליום 2 באפריל, 1992 (כולל) יהיה בטל ומבוטל ולא יקנה למחזיק בו כל זכות כלפי החברה. למעט הזכות להשבת הסכום ששולם לחברה כמחיר כתב האופציה (צמוד לדולר אך ללא ריבית ובכפוף למיסוי).

הצעת זכויות

עד 76,875 מניות רגילות ע"ש בנות 1 ש"ח בהון אפריקה ישראל להשקעות בע"מ מוצעות על ידה בדרך של זכויות במחיר של 165.85 ש"ח למניה (16.585 ...) לכל בעלי המניות בחברה למעט תושבי ארה"ב ותושבי דרום־אפריקה, לפי היחס של 3 מניות לכל 8 ש"ח ע.נ. של מניות המוחזקות על ידם. הזכאים לזכויות שמניות הזכות רשומות על שם בנקים הנרשמים (להלן - "הזכאים הרשומים") המבקשים לנצל את זכויותיהם ימסרו לחברה במשרדה הרשום ברחוב אחד העם 13 תל־אביב, לא יאוחר מיום 2 במאי 1986 שעה 12.00. את מכתבי הזכויות וכן בקשה לניצול הזכויות כשהם מלאים וחתומים כהלכה, בצירוף המחאה לפקודת החברה במלוא סכום התמורה עבור המניות המבוקשות לפרעון לא יאוחר מיום 5 במאי 1986 שעה 12.30. אם לא הפרע המחאה הנ"ל יראו את הזכויות כאילו לא נוצלו.

אם לא תוגש בקשה לניצול זכויות כאמור לעיל ע"י הזכאים הרשומים, תמכור החברה עבור הזכאים הרשומים בבורסה ביום המסחר בזכויות את הזכויות המגיעות לזכאים הרשומים. ללא הגבלת שער. התמורה (אם תהיה כזו) בניכוי הוצאות מכירת הזכויות, בשעור של 1% מהתמורה, וכל היטל או מס שיוטל, תחולק לזכאים הרשומים שלא ניצלו את זכויותיהם כאמור תוך 15 יום לאחר תאריך המסחר בזכויות.

הזכאים לזכויות המוחזקים במניות המוחזקות באמצעות חברי בורסה, יממשו הזכויות או ימכרו על מכירתן באמצעות חברי בורסה לא יאוחר מיום 4 במאי 1986 שעה 10.00.

המניות הקיימות בהון החברה תסחרנה בבורסה "אקס זכויות" החל מיום 2 באפריל 1986.

המסחר בבורסה בזכויות יתקיים ביום 4 במאי 1986.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות הבת של הודיעו לנצל את כל הזכויות המגיעות להם באופן שירכשו על ידם כ-99% מהצעת הזכויות.

המניות הרגילות בנות 0.1 ש"ח בהון אפריקה ישראל להשקעות בע"מ נרשמות בבורסה הנצבעת על המניות הרגילות בנות 1 ש"ח בהגנה ביום לערכן הנקוב. בכך שלכל מניה זכות דעה אחת בהצבעה מקלפי בלי להתחשב בערכה הנקוב.

החתמים: ★★★ בנק לאומי לישראל בע"מ (החברה האם של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ)
לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ

הנאמנים: חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ (חברה בת של בנק לאומי)
חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

★ חברה בת בבעלות מלאה של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ
★★ יתרת הסדרה מונפקת לתושבי דרום־אפריקה עפ"י תשקיף שהתפרסם שם.
★★★ להנפקה לציבור בישראל בלבד.

27 במארס 1986

שערי המניות 26.3.86

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	14400		47			+18
המזרחי 0.1	1295		3105			−519
המזרחי א 0.5	988	תב	7914	+65	+7	+7972
המזרחי אפ 2	970		6702	+50	+3.2	+3148
כללי לא בהסדר	29900		209			−280
בנק צפאמר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאמר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאמר אופ			—	הפסקת	מסחר	—
רות א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק [illegible] 0.5	3755		5525	+55	+1.5	+3436
[illegible] 0.5	3710		8768	+170	+4.8	+14922
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	80350		288			−159
אידיבי ב 100.0	82600	קב				
אידיבי בב א	500000	קב				−2
אגוד 0.1	59910		89	+10		+85
דיסקונט ב	104040		12			−25
דיסקונט א	102200		398	+100	+0.1	+617
דיסקונט יה ב	12100		1			−1
המזרחי ש	33170		440	+160	+0.5	+4017
המזרחי ב	33210	קב		+60	+0.2	+70
המזרחי יה 9	15190		20	−20	−0.1	−20
הפועלים בבב	117089					1
הפועלים ש	54563		404	+163	+0.3	+405
הפועלים ב	54600		41	+150	+0.3	+259
כללי א 1.0	140250		20			−10
כללי אפ 9	134600		3	+100	+0.1	+9
כללי יה 5	107100		3	+1000	+0.9	+4
כללי יה 7	6710		8	+10	+0.2	+39
כלל 0.1	34620		2106	+70	+0.2	+1038
כלל יה 9	47660		8			−8
כלל יה 11	13100		102			−103
מימון ומסחר 1.0	47180		400	−20		−606
מימון ומסחר 5.0	24200		2	−119	−0.5	−2
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	6084	תב	196	+570	+10.5	+548
לאומי־משכ' ש	4130		469	+60	+1.5	+82
לאומי־משכ' ב	4120		60			+26
כרמל ש	3810		37	+140	+3.8	+65
כרמל יה 1	2789		100	+99	+3.7	+200
בנין ב' 5.0	4990		50.1	−215	−4.1	−56.2
פת מסכ ש	1075		1760	+10	+0.9	+319
משכן כ ש	2012	תב	286	+100	+5.2	+620
עצמאות 0.1	5730		185	+280	+5.1	+168
טפחות כבכ ש	13500		25			−8
טפחות רג ש	12500		48			−8
טפחות יה 1	7000	קב				
טפחות יה 2	3599		177	+84	+2.4	+262
ישכר 1.0	820	תב	787	+75	+10.1	+1820
ישכר 5.0	442		1114			−892
בית 1.0	2895	קב		+138	+5	+2049
מוסדות מימון						
שלמן אפ	335		7664			−4101
חקלאות מבוב א	35000		6.9	+1000	+2.9	+6.9
חקלאות מבוב 3	159900	קב				
לאומי תעש' א ש	5140		326	+240	+4.9	+312
פת תעש' מבכ	48830	קב		−2569	−5	−1
פת תעש' בב 3	365700		2	+5000	+1.4	+2
פת תעש' בב גג	211000	קב				
פת תעש' בב גג	216000	קב				
פת תעש' בב ד	208600	קב				
פת תעש' בב דד	63792	קב				
[illegible] 5.0	623		1591	−26	−4	−2331
[illegible] בב	166100	קב				
כלל ליסינג 0.1א	8924		175			−151
כלל ליסינג 0.5ב	4012	קב		+191	+5	+1154
כלל ליסינג אפס	10700		12	−60	−0.7	−57
ביטוח						
ארגב 0.1	4320	תב	1389	+429	+11	+3508
ארגב א 0.5	3297		518	+157	+5	+333
כנה מעלה 0.1	835		175	+37	+4.6	+350
כנה מעלה 0.5	311		5957			−4357
הדר 1.0	2114	תב	1075	+103	+5.1	+1018
הדר 5.0	1194	תב	5742	+109	+10.1	+6710
המנה ש	2800		5024	+90	+3.3	+6042
הסנקס 0.1	1266		439			−507
הסנקס 0.5	755	תב	604	+58	+7.1	+1564
[illegible] 1.0	[illegible]		[illegible]			−40
[illegible] 5.0	570		376	+110	+4.4	+204
זרנה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
זרנה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	6800		42	+50	+0.7	+69
מנורה 5.0	2841		140	+135	+5	+73
סהר 1.0	4700		484	+3	+0.1	+127
סקורים 0.1	2964		1777	+114	+4	+755
צור ש	1450	תב	2214	+78	+5.1	+1648
ציון השקעות 1.0	12405		165			−65
ציון השקעות 5.0	3020		148	−29	−1	−122
מסחר						
[illegible] 1 ש	3413	קב				−899
[illegible] 5 ש	1145		300			−240
[illegible] אפ 1	692	תב	1705	+100	+16.9	+3268
[illegible] 1.0	3800		107	−100	−2.6	−177
[illegible] אפ 1	3550		58	−120	−3.3	−100
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	4253	תב	1705	+380	+7.6	+3801
[illegible] 1.0	3300		145	−50	−1.5	−39
[illegible] 0.1	32000					−4.5
[illegible] 0.5	7380		27	−100	−1.4	−27
שופרסל א 2.0	4200		585	+90	+2.2	+1309
שופרסל ב 10.0	2575		3308	+85	+3.4	+4791
שירותים						
דלק ג ש	4715		3161	+200	+4.4	+6614
התאל 1.0	2139	קב		−112	−5	−167
התאל 5.0	1020		18			+42
מבנות השקעה 0.1	9350		33			−19
מבנות השקעה 0.5	3600	תב	202	+200	+5.9	+190
קיד 0.1	1067	תב	159.4	+97	+10	+989.9
קיד 1.0	300		4774			−2320
[illegible] 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 0.1	2790		510	+90	+3.3	+340
[illegible] 0.5	1017		576	+10	+1	+134
[illegible] 0.1	1152	תב	345	+100	+9.5	+216
[illegible] 0.5	900		340			−40
מלונות ושירותי תיירות						
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
כלל תיור 1.0	10165		13.2	+365	+3.7	+132
כלל תיור 5.0	3090		9.8			−5.1
מלונות דן 1.0	4210	תב	362	+250	+6.3	+397
מלונות דן 5.0	2800		36	+9	+0.3	+36
[illegible] 1.0	3270	תב	315	+170	+5.5	+247
[illegible] 1 ש	2580		98.5	+39	+1.5	+40.6
[illegible]	3199	תב	520	+259	+8.8	+806
[illegible] 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
[illegible] 1.0	2625	קב		+125	+5	+780
[illegible] 1.0	13198	תב	37	+1200	−10	+37
[illegible] 1.0	3360	תב	167	+160	+5	+71
[illegible] א	2970		178			−60
כלל מחשבים 1.0	4109	קב		+195	+5	+381
[illegible] 1.0	6000		40	+100	+1.7	+31
[illegible] 5.0	3250		180	+90	+2.9	+164
[illegible] 1.0	2248	תב	84	+107	+5	+91
[illegible] 1	4995	תב	106	+450	+9.9	+186
[illegible] 5	2450		26	+46	+1.9	+5
[illegible] 1.0	1650		520			−626
[illegible]	15700		26	+410	+2.8	+79
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
[illegible]	631		2152			−31
[illegible]	499	תב	1661	−26	−5	−1151
[illegible] 1.0	685	תב	1762	+46	+7.2	+4875
[illegible] 5.0	538		3801			−2529
[illegible] 1.0	3910	תב	4039	+340	+9.5	+5297
[illegible] 1.0	1309	תב	3855	+119	+10	+4576
[illegible] 1	1219	תב	723	+119	+10.8	+772
[illegible] 1.0	3460		118			−8
[illegible] 5.0	2311	קב				
[illegible] 1.0	1775		456			−48
[illegible] 1	1610		141	+60	+3.9	+141
[illegible] 0.1	39800		83	+800	+2.1	+105
[illegible] 1.0	30500	תב	460	+1500	+5.2	+546
[illegible]	1030		609			−754
[illegible] 0.1	1960		1712	+70	+3.7	+2375
[illegible] 0.5	1230		2147	+50	+4.2	+2634
[illegible] 1.0	2479		73			−46
[illegible] 1.0	3859	תב	1536	+351	+10	+1876
[illegible] 5.0	2680	תב	802	+150	+5.9	+962
[illegible] 1.0	3750	תב	1045	+250	+7.1	+1755
[illegible] 1.0	464	תב	4602	−41	−8.1	−6646
[illegible] 5.0	350	תב	1313	−27	−7.2	−1810
[illegible] 1	260	תב	2415	−29	−10	−1776
[illegible] 0.1	5068		108			−50

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
[illegible] 0.5	2720	תב	10	+220	+8.8	+16
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2550		5178	+45	+1.8	+3719
גבים 0.1	4580		88	+90	+2.1	+58
גבים 0.5	2410		544	+22	+0.9	+36
הכשרת הישוב ש	45200		220	+800	+1.8	+98
ישפרו 0.1	2850		3082			−2815
ישראלום 1.0	7917	תב	282	+408	+5.3	+124
ישרס 10.0	16000	תב	525	+2076	+14.9	+1670
כנן פיתוח 1.0	7612	קב		+362	+5	+326
כלל נדל"ן	356		11457	+15	+4.4	+17747
לוסיד 1.0	2755	קב		+131	+5	+699
לוסיד 5.0	1360	תב	750	+100	+7.9	+655
מ.ת.מ 1.0	1729		875			−264
מאגר ביה 1.0	547		7149			−7236
מאגר ביה אופ	421		6618			−7668
מגדל [illegible]	2064	קב		+98	+5	+476
מיבנאל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 5.0	608		980			−604
[illegible] 1.0	400		1919	+3	+0.8	+658
[illegible] אפ 1	3760	קב		+220	+6.2	+60
לוינשטין 1.0	555		617	+1	+0.2	+787
לוינשטין 5.0	148		16792			−6149
[illegible] 1.0	794	תב	1788	+40	+5.3	+758
[illegible] 5.0	386	תב	8102	+25	+6.8	+6152
נאות אביב 0.5	21200		26	+200	+1	+22
[illegible]	5740	תב	490	+300	+5.5	+949
סהר השקעות 1.0	9050		49	+50	+0.6	+150
סהר השקעות 5.0	6600		87	+110	+1.7	+72
סולל בונה בב א			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	2625	קב		+125	+5	+154
[illegible] 5.0	1543	קב		+73	+5	+280
[illegible] 1 ש	803		534			−384
קידריה 0.1	2020	תב	597	+121	+6.4	+687
קידריה 0.5	902	קב	1762	+82	+10	+2790
רוגוזין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רוגוזין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	2469	תב	911	+150	+6.5	+779
[illegible] 5.0	1400		500			+45
רסקו [illegible]	5800	תב	171	+277	+5	+484
רסקו רג	5860		555			−507
חקלאות						
[illegible] 0.1	2600	תב	1124	+145	+5.9	+1579
[illegible] 0.5	1329	תב	1874	+121	+10	+3310
מהדרין 0.1	5850	תב	375	+129	+6	+614
נכסי הדרים 1.0	1280	תב	5886	+83	+6.9	+10653
פרי אור 0.5	2600		588			−161
[illegible] 5.0	8063	קב		+384	+5	+1636
מזון וטבק						
[illegible]	1100		305	−60	−5.2	−216
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	1540		52			−161
[illegible] 5.0	635		640	+2	+0.3	+1003
[illegible] אפ 1	625	קב		+31	+5.2	+250
דובק בב ש	3380	תב	1665	+182	+5.7	+3833
דובק בב ב	3260		862	+92	+2.9	+1019
[illegible] 1.0	1080	תב	859	+60	+5.9	+767
[illegible] 5.0	630	תב	863	+46	+7.9	+1163
פרי־הה 1.0	2272		1899			+175
פרי־הה 5.0	1665		521			−411
[illegible] 1.0	12000		151			+39
[illegible] 5.0	8140	תב	98	+740	+10	+198
[illegible] 1.0	1325		616			−86
[illegible] א 5.0	735		1014			−914
בן 1.0	9926	תב	94	+902	+10	+65
בן 5.0	4830		109	+230	+5	+79
[illegible] 1.0	5825		255	+188	+3.2	+382
עלית	15800		286	+352	+2.4	+178
עסיס ב 0.5	39400		97	+1875	+5	+78
[illegible] 1	1990	קב		+95	+5	+732
[illegible] א	5250		143.7	+120	+2.3	+133.9
טכסטיל והלבשה						
[illegible]	[illegible]		[illegible]			−777
[illegible] 1.0	[illegible]		[illegible]			−181
אופנת בורד 1.0	1840		368	−18	−1	−162
אופנת בורד 5.0	1085		463			−95
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] רג ש	7546		288			−273
דלתא־גליל 1.0	4710		1167	+160	+3.5	+1517
דלתא־גליל א 3.0	3340		1190	+60	+1.8	+1220
[illegible] 1	1680	תב	128	+140	+9.6	+274
[illegible] 5	738	תב	64.2	−48	−6.2	−686.5
[illegible] אופ 1	521		335	−23	−4.2	−155.7
[illegible] 1.0	3307		233	+157	+5	+224
[illegible] 5.0	2569		400			−442
[illegible] 1.0	4500		289	+160	+3.7	+220
[illegible] 1.0	6900		110	+5	+0.1	+28
[illegible] 5.0	5350	תב	479	+312	+6.2	+1220
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 0.1	2000		58	+37	+1.9	+189
[illegible] 0.4	665	תב	1856	+50	+6.1	+3786
[illegible] 1.0	972		2318	+44	+4.7	+2912
[illegible]	552		715	+6	+1.1	+230
[illegible] 0.1	22536		18	+656	+3	+57
[illegible] 0.5	7760		50	+360	+4.9	+48
[illegible] 1.0	9560	תב	58	+600	+6.7	+127
[illegible] 5.0	4596		124			−80
[illegible] 1 ש	2352	תב	1720.9	+133	+6	+2040.9
[illegible] א 0.1	8550	תב	516	+435	+5.4	+571
[illegible] ב 0.4	6400		1182	+270	+4.4	+1715
[illegible] א 0.5	4410	קב		+210	+5	+2838
[illegible]	1590	תב	594	+104	+7	+694
[illegible] 1.0	15000		69	+500	+3.3	+62
[illegible] 1.0	3260		948	+109	+3.5	+1710
מתכת ומתכתיה						
[illegible] 5.0	1636		375	+11	+0.7	+156
[illegible] 0.1	9850		173	−80	−0.8	−219
[illegible] 0.5	8350		49	−98	−1.2	−49
[illegible] ש	13118	תב	16	+1193	+10	+61
[illegible] 1.0	9670	קב		+470	+5	+327
[illegible] 5.0	5922		117	+200	+3.5	+33
[illegible] 1.0	1050	תב	7858	+65	+6.6	+11784
[illegible] 5.0	724		2027			−1237
[illegible] 1.0	550		995			−420
[illegible] א	475		418	+20	+4.4	+631
[illegible] 1.0	2080		59	+16	+0.8	+103
[illegible] אפ 1	920		520	−20	−2.1	−460
[illegible] 1.0	2150		500	+22	+1	+622
[illegible] 5.0	915		5329	+45	+5.2	+5515
[illegible]	765		1407	+50	+7	+1956
[illegible] 1.0	780	תב	3692	+53	+7.3	+2485
[illegible] 5.0	430	תב	4525	+30	+7.5	+3067
[illegible] 0.1	16469		33			−9
[illegible] 0.5	6505		85	+265	+4.3	+145
[illegible] 3.0	2100	תב	1606	+101	+5.1	+1336
[illegible] 1.0	4800	קב		+229	+5	+1664
[illegible] 1.0	920		803			+197
[illegible] 5.0	565		915			−666
[illegible] 1.0	2987		58	+1		+43
[illegible] 5.0	1400	תב	179	−97	−6.5	−129
[illegible] 5.0	1950		100	+56	+3	+77
[illegible] 1.0	1870	תב	676	+51	+5.7	+676
[illegible] 5.0	505		238			−238
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	436000	תב	65	+30000	+7.4	+78
אלקו 0.1	3990		154			−62
אלקו 0.25 ש	2548		81	+50	+2	+119
אלקו 0.25 ב	2520		16	+19	+0.8	+15
אלקטרה 0.1	12820		7	−50	−0.4	−7
אלקטרה א 0.5	6700		50	+74	+1.1	+49
אלרון 3.0	423000	תב	54	+23000	+5.8	+91
[illegible] 1.0	38193		318			−92
כלל תעש' אלק	2600		1637			+811
[illegible] 1.0	1880	תב	1687	+86	+5	+2188
[illegible] 5.0	1110		671			−1168
[illegible] 1.0	1695		809			−338
[illegible] 5.0	905	תב	754	+50	+5.9	+1204
[illegible] 1.0	4700	תב	113	+301	+6.8	+153
[illegible] 5.0	2980	תב	525	+150	+5.3	+662
[illegible] 1	3385		25	+20	+6.6	+75
[illegible] 5	2260	תב	167	+160	+7.6	+290
[illegible] 1.0	3777		88	+167	+4.6	+66
[illegible] 5.0	1200		560	+66	+6	+284
[illegible] 1	15612		70			−22
[illegible]	6600	תב	198	+540	+8.9	+162
מוצרי בניה						
[illegible] 1	5699	תב	876	+518	+10	+1517
[illegible] 5.0	6370	תב	61	+270	+4.4	+142
[illegible] 1.0	1440	תב	492	+90	+6.7	+545

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקרשטיין 5.0	1140		364	+40	+3.6	+389
בנין תדיר 1.0	11313	כב		−595	−5	−2788
בנין תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר־כון 1.0	2950	בה	50	+39	+1	+35
בר־כון 5.0	750	בה	228	+36	+5	+594
המכלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המכלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	6280	תב	8	−358	−5.5	−6
[illegible] 5.0	2001		69	+4	+0.2	+6
כ.ל.ב 1.0	1215		1464			−206
כ.ל.ב 5.0	744		550	+1	+0.1	+646
מגדל השק מתעש	4400	תב	1315	+450	+11.4	+1031
[illegible] 1	13187	תב	25	+900	+7.3	+16
[illegible] 5	6964		20			−16
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	18300		54	+640	+3.6	+75
[illegible] ב	1400	תב	579	+92	+7	+410
גל תעשיות 1.0	8200		71	+180	+2.2	+14
גל תעשיות 5.0	3730		745	+110	+3	+1585
דקסטר 1.0	3190		60			−50
דשנים 0.1	11020		10	+47	+0.4	+7
דשנים 0.5	4074		3817	+194	+5	+3206
חיפה כימי 10.0	899		2985			−562
טבע ש	52900		279	+1800	+3.5	+381
טבע אפ 4	46150		5	+1558	+3.5	+63
[illegible] 1.0	1402	תב	471	+79	+6	+617
ים המלח	14040		2591	+389	+2.9	+3537
פטרוכימים 10.0	398	תב	22866	+27	+7.3	+80511
מקסימה 1.0	5300		197			−145
מקסימה 5.0	2250		815	+50	+2.3	+392
[illegible] 1.0	3360		150	+60	+1.8	+115
[illegible] 1.0	7200	תב	156	+600	+9.1	+209
[illegible] 5.0	4702		125			−7
[illegible] 1.0	5180		95	−15	−0.3	−100
ת.ב.ל 1.0	1764	קב		+84	+5	+1156
ת.ב.ל 5.0	985	תב	300	+90	+10.1	+1863
[illegible] א 5.0	4500	קב				
[illegible] 10.0	9600		110	+29	+0.3	+48
[illegible] א 5.0	3600		266	+133	+3.8	+250
עץ, נייר ודפוס						
דפרון 1.0	4250		110	+200	+4.9	+130
דפרון 5.0	2150	תב	160	+152	+7.6	+275
חבג 1.0	2870		202	+130	+4.7	+352
חבג אפ 1	2740	תב	150	+202	+8	+196
יאה 1.0	4000		48	+31	+0.8	+52
לבידי אשקלון 1	480		684	+20	+4.4	+952
לבידי אשקלון אופ	759		651			−237
[illegible] ב 0.5	27100	תב	27	+1798	+7.1	+41
מפעלי נייר 10.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	2178		260			−171
רים 0.1	3670	תב	289	+253	+7.4	+556
רים 0.4	2170	תב	446	+170	+8.5	+622
[illegible] ב 0.2	10800		78			+16
תעשיות שונות						
אלוביט 1.0	3511	תב	575	+261	+8	+542
אלוביט 5.0	2376		285	+1		+4
אברין 1.0	2758	תב	130	+132	+5	+136
אברין 5.0	1430		533	−66	−4.4	−485
אברין אפ א	680		727	+44	+6.9	+2046
[illegible]	8120		28	+230	+2.9	+88
דיקה 1.0	5420		134	−6	−0.1	−25.2
דיקה 5.0	2376	תב	118.7	−264	−10	−248.7
[illegible] 1.0	7100		179	+305	+4.5	+205
[illegible] 5.0	3610	תב	185	+187	+5.5	+193
השקעות בתעשיה						
[illegible] ב 0.1	6050		463			−258
[illegible] ש	4650000		2	−50000	−1.1	.2
כלל תעש' 1.0	1485		13301	+32	+2.2	+11810
[illegible]	540		2978			−3346
[illegible] אופ	428		1901			−767
חברות השקעה						
[illegible] ש	4900		509			+24
אידיבי פתוח 2.0	3828	תב	6293	+202	+5.6	+6326
[illegible] 0.1	1502		255			−15
[illegible] 0.5	814		640	+30	+3.8	+187
אלגר ש	7020	תב	239	+411	+6.2	+147
אלגר ב	7268	תב	45	+659	+10	+55
אלרן ש	2950	תב	1825	+195	+7.1	+2011
אלרן ב	2980		268	+3	+0.1	+24
[illegible] בב			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0	1340	תב	375	+75	+5.8	+178
[illegible] לישראל 1.0	7252		384	+300	+4.3	+371
[illegible] לישראל 5.0	4849		3160	+229	+6	+805
חלפון 0.1	74800		2	+2720	+3.8	+2
חלפון 1.0 ש	22800	תב	264	+1200	+5.6	+271
[illegible] א 0.5	9163	תב	271	+833	+10	+144
פועלים השק ש	4010		804			−463
כלל השק	4845		1059			−804
דיסקונט השק ש	2380		10016	+102	+4.7	+10539
[illegible] השק ש	17201		103	+819	+5	+77
כור השקעות 124	11010		38	+10	+0.1	+48
[illegible] 1.0	2310		198	+110	+5	+247
[illegible] 5.0	797	תב	8744	+65	+8.9	+10641
[illegible] ש	9911	תב	1278	+901	+10	+1385
[illegible] א 0.1	2901		647	+81	+2.9	+429
כלל 10.0	2432		3138			−873
כלל 50.0	1865		880	+38	+2.1	+728
[illegible] 0.1	8300		25	+200	+2.5	+5
[illegible] 0.1	2210		218			+32
[illegible] 0.1	530	תב	3204	+48	+10	+4195
[illegible] א 0.5	325		3052			−1295
עז השק ב 0.1	2400	קב		−33	−1.4	−70
עז השק ב 0.5	1026	תב	467	−100	−8.9	−427
פז השק ש	18614		318	+886	+5	+440
[illegible] א 0.1	10250		174			−516
[illegible] 0.5	4747	תב	591	+432	+10	+1113
[illegible] ב 2.5	2580	תב	1248	+210	+8.9	+1802
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אפ ב			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] יה 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחקר ופיתוח						
[illegible]			—	הפסקת	מסחר	—
כלל טכנולוגיות	515		2708			−4436
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	2934		315	+134	+4.8	+898
דלק חיפושים 5.0	1415	תב	1784	+110	+8.4	+3510
דלק חיפ' אפ 2	770	תב	4237	+70	+10	+5524
[illegible]	11000		66	+400	+3.8	+56
[illegible] 1.0	1909	קב		+91	+5	+50
[illegible] 1.0	825	תב	346	+75	+10	+365
[illegible] 5.0	1270		1240	+40	+3.3	+865
[illegible] 1.0	1890		259			−20
[illegible] 5.0	770		1151	+32	+4.3	+1751
סוכניקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סוכניקה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סוכניקה אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 2 0.5	3025		58			−30
[illegible] 1.0	247		403	+2	+0.8	+2627
[illegible] 5.0	188		2064	+7	+4.1	+5870
[illegible] 2	495		30	+20	+4.2	+124
[illegible] ש	935000	קב				+1
נסחרות במסח"ת						
[illegible] ב	258		120	+5	+2	+120

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

עליות שערים גם במניות הכבדות

לאחר פגרה מאונס בת יום אחד, שערי המניות חזרו ועלו אתמול, הפעם עלייה תלולה יחסית. פעילותן של קרנות־הנאמנות הביאה עליות שערים גבוהות יחסית בניירות־הערך הכבדים. הקרנות צברו אתמול עשרה מיליוני דולר, מוציתם בקרנות המתמחות במניות. בניירות־הערך ולי־הסחירות רבו המקרים של רישום קונים בלבד ובסך הכל היו 18 ניירות־ערך שנרשם בהם קונים בלבד. מחזור המסחר במניות עלה במקצת לעומת הימים האחרונים והסתכם ב־5.7 מיליוני דולר.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	112.45	+1.12
כללי ללא בנקים	128.22	+2.97
מדד אג"ח כללי	101.22	+0.14
אג"ח צמוד מדד	101.29	+0.12
אג"ח צמוד מט"ח	99.27	+0.20

ביקושים קטנים למניות המסחר

למניות הבנקאיות שמשמש נרשמו אתמול ביקושים קטנים יחסית. היצע למניית אי.די.בי. נוסף ללא שינוי שער. ואילו מניות הסמק של בל"ל ובנק הפועלים עלו עלייה קלה. מחזור המסחר במניות המסחר הסתכם ב־1.4 מיליון דולר. בבורסה מעריכים כי אם יוזרמו עוד כספים לקרנות־הנאמנות, צפויות לרדת רמת התשואה במניות המסחר.

תשואה שנתית דולרית ב־%	
בל"ל 0.1	12.16
הפועלים ש	12.09
אי.די.בי. רג	12.08
דיסקונט א	12.23
המזרחי ש	11.59

התחדשו הביקושים לכבדות

לאחר כשבועיים של ירידות שערים בניירות־הערך בעלי הסחירות הגבוהה, התחדשו אתמול הביקושים למניות אלו. הדבר מעיד על התרחבות בעגל המשקיעים ועל פעילות ערה של קרנות הנאמנות. ביקושים גדולים במיוחד נרשמו למניות ענף החשמל והאלקטרוניקה ומדד מניות אלו עלה ב־5.03 אחוזים. מניית אלביט עלתה ב־7.4 אחוזים, ומניית אלרון עלתה ב־5.8 אחוזים.

חברת הבנה הודיעה אתמול כי אסיפה כללית שלא מן המניין הוליכה על הגדלת ההון הרשום. האישורה את ההבלצה של מועצת המנהלים על חלוקת 500 אחוז מניות הטבה. במפעלי נייר חדרה סיכמו את תשעת החודשים הראשונים של 1985 ברווח של 4.3 מיליוני דולר.

מי מוכר כלל תעשיות?

במניות כלל תעשיות נרשמים באחרונה מחזורי מסחר גדולים. המניה עלתה אתמול ב־2.2 אחוזים במחזור מסחר גדול. בבורסה נפוצו השערות כי המוכרים הגדולים הם הקיבוצים אשר קיבלו לידיהם את חבילות המניות של כלאם. לניירות־הערך ולי הסחירות הופיעו ביקושים גדולים. שער קונים בלבד נרשם למניות דסה מיכון, לישרע 0.5, מירב, וכלל מחשבים. מניית ישרס שנרשם בה שלושם קונים בלבד עלתה אתמול ב־14.9 אחוז. עלייה חדה יחסית בשיעור 11 אחוז נרשמה גם למניית אורדם 0.1.

בנק ישראל מגייס היום 35 מיליון ש"ח

בנק ישראל ינסה לגייס היום 35 מיליון ש"ח באמצעות שתי סדרות של איגרות־חוב צמודות מדד. האחת בסוג גליל, לעשר שנים, והשנייה בסוג שגיא, לשש שנים. שערי איגרות־החוב נטו אתמול ברובן־כלל לעלות, אם כי העליות היו מתונות. מחזור המסחר הסתכם ב־2.8 מיליוני דולר, היקף הפעילות במק"מ היה אתמול מצומצם יחסית והסתכם ב־3.9 מיליוני דולר.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	התשואה השנתית
416	6	99.70	1.53
426	13	99.35	1.54
436	20	99.00	1.54
446	27	98.75	1.43
516	35	98.35	1.46
526	41	98.05	1.47
536	49	97.65	1.49
546	55	97.30	1.53
556	62	96.90	1.56
616	69	96.60	1.54
626	76	96.25	1.54
636	83	96.95	1.53

הודעות בורסה

• שטיל הודיעה לבורסה כי בית־המשפט המחוזי נתן צו לפירוק החברה, בתם הנכסים הרשמי נתמנה מפרק זמני.

• קרן התנועה הקיבוצית רכשה בעסקה שמחוץ לבורסה מניית אפיק, ביום 13.3.86. בידי תיאגו אגודה שיתופית. מחיר המכירה ייקבע ביום שיחידים הבכור במניות אפיק.

• קיסר הודיעה כי קלמן פרידמן התמנה בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של חברת ישאוריה הבכי־קומז כונה רן בירנה.

מוקד (1973) - חברה לחקירות
חקירות
כלכליות | מהימנות עובדים | הונאות
מעבדת פוליגרף – מכונת אמת
רח' מאנה 5 תל־אביב טל' [illegible]

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3727.34	3677.09	53.84	1.49
אבוקה	26360.28	26103.44	668.21	2.63
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגת	191.38	187.61	0.75	0.40
אדיר	1243.75	1219.03	6.29	0.52
אדם	1527.03	1498.42	37.51	2.57
אופיר	1456.18	1427.27	1.04	0.07
אור	415.26	406.64	0.66	0.16
אורין	160.26	156.98	0.47	0.30
אוריל	19500.14	19262.63	112.42	0.59
אורן	563.18	552.12	0.36	0.07
אייל	2826.49	2771.75	10.15	0.37
איילת	3785.90	3705.50	13.71	0.37
איריס	3971.02	3884.83	14.71	0.38
איתן	546.00	534.66	1.74	0.33
אלון	486.75	476.54	1.16	0.24
אלמוג	558.43	547.45	1.38	0.25
ארז	626.09	614.01	12.76	2.12
אש	113.46	110.98	1.13	1.03
אשל	165.00	161.77	0.14	0.09
אתגר	186.25	184.41	0.53	0.29
בדולח	1578.60	1548.50	36.08	2.39
ברוש	360.89	353.81	4.60	1.32
ברק	371.95	364.43	3.39	0.94
ברקת	755.58	740.73	0.76	0.10
גביש	1082.91	1061.88	10.76	1.02
גבע	804.85	792.91	3.02	0.38
גורן	548.76	538.01	2.94	0.55
גיא	7416.26	7306.55	35.80	0.49
גיל	2146.74	2105.83	41.82	2.03
גלית	491.44	487.18	0.76	0.16
דוכיפן	265.63	264.35	6.27	2.43
דוכיפת	520.35	510.19	3.88	0.77
דהב	193.35	189.27	0.43	0.23
דורון	1185.90	1162.91	1.02	0.09
[illegible]	214.48	210.33	0.26	0.12
דליה	377.85	370.41	8.02	2.21
דרור	3190.93	3132.63	43.12	1.40
דקל	259.32	254.35	7.24	2.93

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
[illegible]	26716.34	26465.63	350.32	1.34
הדר	384.84	377.27	2.56	0.68
[illegible]	2408.82	2354.22	14.61	0.62
[illegible]	15186.59	14960.57	45.09	0.30
זיו	14472.71	14258.46	45.53	0.32
[illegible]	621.52	609.56	13.62	2.29
[illegible]	131.86	128.94	0.93	0.73
[illegible]	104.93	104.39	0.21	0.20
חלמיש	544.37	533.61	0.94	0.18
חן	104.61	104.19	0.29	0.28
[illegible]	1155.05	1128.14	2.47	0.22
[illegible]	3999.68	3945.41	33.02	0.84
יובל	606.47	594.67	3.13	0.53
[illegible]	1466.32	1438.83	36.57	2.61
[illegible]	31131.67	30864.80	535.45	1.77
[illegible]	523.20	511.66	1.67	0.33
[illegible]	721.77	707.96	17.59	2.55
[illegible]	121.65	118.68	0.60	0.51
[illegible]	416.[illegible]	408.75	9.21	2.31
[illegible]	620.71	614.52	0.63	0.10
[illegible]	114.56	113.07	0.66	0.59
כתר	870.35	859.55	5.34	0.63
לוטם	3299.68	3237.39	40.27	1.26
[illegible]	92091.66	90323.28	358.91	0.40
לפיד	9084.64	8908.29	218.48	2.51
לשם	1401.99	1373.63	1.74	0.13
[illegible]	740.24	725.62	−0.34	−0.05
[illegible]	918.61	900.37	3.04	0.34
[illegible]	2608.20	2583.50	4.50	0.17
[illegible]	198.67	195.84	0.11	0.06
[illegible]	2498.40	2474.40	22.30	0.91
מגל	582.30	571.15	2.53	0.44
מור	1125.10	1109.60	29.00	2.68
מורן	603.49	600.91	9.49	1.60
[illegible]	23378.33	22768.01	16.58	0.07
[illegible]	718.11	704.58	1.34	0.19
[illegible]	2908.60	2851.70	46.10	1.64
מעין	646.48	634.17	1.10	0.17
[illegible]	768.72	753.65	−0.18	−0.02
מרגלית	949.78	931.53	16.50	1.80
[illegible]	902.83	885.95	1.68	0.19
נגה	19936.60	19637.50	127.46	0.65

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
[illegible]	590.40	579.15	13.52	2.39
[illegible]	352.10	347.73	2.51	0.73
[illegible]	3691.21	3636.22	79.66	2.24
[illegible]	418.27	410.04	11.35	2.54
[illegible]	115.93	113.61	0.29	0.26
[illegible]	771.02	755.80	1.68	0.22
[illegible]	535.95	525.43	2.36	0.45
[illegible]	585.21	574.38	2.17	0.38
[illegible]	540.10	537.41	0.58	0.11
[illegible]	619.74	608.39	8.66	1.44
[illegible]	1608.88	1577.52	31.03	2.01
[illegible]	5493.33	5412.55	42.01	0.78
[illegible]	1188.07	1161.41	0.18	0.02
[illegible]	1995.16	1978.16	12.35	0.63
[illegible]	517.85	506.40	2.49	0.49
[illegible]	151.03	148.08	0.57	0.39
[illegible]	1172.14	1149.25	13.86	1.22
צבר	537.94	527.35	2.13	0.41
[illegible]	504.55	494.63	3.44	0.70
[illegible]	799.73	782.31	1.72	0.22
[illegible]	5972.43	5886.81	66.98	1.15
[illegible]	1465.26	1437.48	5.29	0.37
[illegible]	1621.43	1613.31	18.80	1.18
[illegible]	15385.39	15260.24	77.29	0.51
[illegible]	489.51	479.87	7.88	1.67
[illegible]	642.07	628.26	2.13	0.34
[illegible]	603.87	592.08	2.29	0.39
[illegible]	818.27	801.15	−0.93	−0.12
[illegible]	30165.36	29581.93	400.00	1.37
[illegible]	64624.55	63342.74	241.22	0.38
[illegible]	514.86	510.12	11.48	2.30
[illegible]	542.19	528.95	15.31	2.98
[illegible]	160.16	156.98	0.07	0.04
[illegible]	167.06	165.43	3.39	2.09
[illegible]	712.89	702.62	1.60	0.23
[illegible]	350.91	349.16	6.17	1.80
[illegible]	100.03	97.84	−0.08	−0.08
[illegible]	384.55	381.26	1.87	0.49
[illegible]	175.20	171.76	0.27	0.16
[illegible]	171.87	170.59	0.98	0.58
[illegible]	1225.29	1201.77	5.82	0.49
[illegible]	360.41	355.32	1.43	0.40

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
3211	161000	+1000
3212	160300	+800
3213	149500	+1000
3214	142600	+1000
3501	141705	+705
3502	139300	+800
3503	124600	+800
3504	122800	+800
3505	120600	+600
3521	121923	−173
3524	115304	−178
3522	116822	+666
3525	110532	+629
3525	111881	+130
3526	111662	+130
3527	109429	+128
3528	106476	+124
3529	106432	+124
3530	101944	+121
3531	103626	+121
3532	100590	+117
3533	100400	+116
3534	94668	+110
3535	94655	+334
3539	89130	+320
3536	94431	+334
3537	94320	+315
3538	88276	+315
3540	88550	+321
3541	85357	+310
3542	85389	+315
3543	81215	+302
3544	81401	+301
3546	79353	+198
3547	79166	+195
3548	79071	+198
3550	74916	+190
3551	74605	+175
3545	79013	+134
3549	74591	+128
3552	68414	+104
3554	71291	+122
3555	71291	+122
3553	62877	+65
3571	61562	+71
3556	67996	+88
3558	67852	+79
3559	69447	+76
3560	61907	+72
3561	61724	+72
3557	68112	+117
3572	61823	+109
3573	61353	−202
3574	56598	−186

סדרה	שער	שינוי
3577	56511	−193
3578	52197	−179
3575	56666	+165
3576	56499	+165
3579	52113	+158
3580	48709	+514
3581	44275	+478
3582	40807	+450
3583	37983	+427
3584	36005	+142
3585	34116	+136
3586	30878	+119
3588	32156	+129
3587	31015	+415
3591	29498	+394
3592	29463	+394
3593	29411	+394
3589	29103	+15
3594	27918	+32
3590	29152	+135
3595	27757	+134
5% מלווה פיתוח (בריבית בפלוח)		
2001	118196	+1076
2002	117850	+1060
2003	111680	+1271
2004	114925	+1949
2005	107455	+1125
2006	110779	+1192
2007	109642	+1171
2008	107399	+651
2012	105057	+658
2015	102295	+600
2009	108336	+341
2010	107505	−307
2011	105416	−302
2013	105266	−318
2014	102562	−311
2016	102292	−338
2018	100058	−349
2021	96745	−355
2017	100148	+441
2019	99637	+455
2020	96912	+440
2022	96542	+99
2023	92905	+613
2024	85418	−1678
2027	82314	−1676
2031	76066	−1655
2025	86752	+99
2026	86449	+99
2028	84005	+96
2030	79867	+91

סדרה	שער	שינוי
2029	80661	+2239
2033	74291	+2177
2035	68205	+2042
2032	78684	−2119
2034	74331	−2060
2036	68212	−1957
2037	68063	+1908
2052	57235	+1734
2038	65665	−318
2040	61187	−316
2051	59743	−326
2039	64450	+71
2041	61014	+67
2053	55244	−1351
2054	55500	+55
2056	51446	+51
2058	46800	+47
2060	41120	+42
2055	52222	+58
2057	45125	+51
2059	43936	+48
2061	34891	+11
2062	32762	−620
2063	30975	+29
רמון		
7001	2456	+1.8
7002	2362	+1.6
7003	2217	−1.1
7004	2069	−0.9
7005	1992	+0.2
7006	1825	−0.5
7007	170	−1.4
7008	161.6	−1.2
7009	156.6	−0.6
7010	152.8	+0.6
7011	144	+0.4
7012	139	+0.4
7013	131.4	+0.3
7014	114.4	+0.1
7015	95.4	+0.5
7016	97.2	+0.5
7017	97	+0.5
7018	96.8	+0.5
7019	97.3	+0.6
7020	97.1	+0.5
7021	96.2	+0.4
7201	93.7	−0.9
גלבוע		
6101	12581	+189
6102	7414	−52
6103	6760	+80
6104	6279	+122
6105	5941	+116

סדרה	שער	שינוי
6106	5735	+56
6107	5524	+54
6108	3928	+8
6109	3739	+5
6110	3676	+7
6111	3077	+4
6112	2985	+5
6113	2029	+16
6151	785.0	+1.5
6152	752.8	+1.7
6153	662.8	−0.2
6154	655.8	−0.1
6155	612	+13.6
6156	548.9	+5.9
6157	259.6	+6.5
6158	248	+6.1
6159	210.6	+6.4
6160	196.4	+1.9
6161	190.1	+5.8
6162	170	+0.4
6163	157.8	+0.1
6164	151.4	+0.3
6165	142.4	−1.3
6166	136.3	+0.3
6167	131.4	+0.1
6168	130.5	+0.3
6169	126.2	+2.4
6170	115.9	+0.3
6171	82	+0.3
6172	80.9	+0.3
6601	96.4	+2.7
אריבן		
2501	160.5	+0.4
2502	158.1	+0.4
2503	153.1	+0.4
2504	131.5	−0.7
2505	140	−0.2
2506	143.1	−0.2
2507	136.2	−0.2
2508	103.8	+1.1
אחרים		
[illegible]	19.6	— —
[illegible]	92.4	−0.4
[illegible]	182.9	−1
[illegible]	182	— —
[illegible]	163	+0.5
[illegible]	450	— —
[illegible]	202	−1
[illegible]	377	−1
[illegible]	427	−2
[illegible]	392	— —
[illegible]	179.9	−1.8

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	31064	+34
3602	28724	+32
3603	26632	−192
3604	23864	−125
3605	21734	+24
3606	20473	+23
3607	19024	+21
3608	15000	+20
3609	17085	−29
3610	15405	−29
3611	15180	−26
3612	14735	−25
3613	13754	+82
3614	15197	+80
3615	12180	+75
3616	11146	+69
3617	10416	−118
3618	9880	−113
3619	9086	−107
3620	8538	+56
3621	8106	+53
3622	7306	+47
3623	6927	+8
3624	6518	+8
3625	6002	+61
3626	5549	+76
3627	5144	+72
3628	4688	−78
3629	4390	−74
3630	4147	−72
3631	3822	−12
3632	3597	−12
3633	3396	−11
3634	3019	+5
3635	2914	+4
3636	2805	+3
3637	2584	+28
3638	2404	+26
3639	2199	+24
3640	1830	+17
3641	1584	+15
3642	1424	+27
3643	1235	+23
3644	1101	+15
3645	996.4	+13.9

סדרה	שער	שינוי
4.25% מלווה מדינה		
3701	823.5	+0.8
3702	643.5	−18.4
3703	543.1	+0.6
3704	464.7	+0.6
3751	247	−0.8
3752	99.6	+0.1
3753	95.3	— —
3901	91.7	−0.3
3902	87.2	−0.3
3903	86.5	−0.1
3904	85	−0.4
4.25% שגיא		
4101	266.8	−2.6
4102	108	−2
4103	103.5	−2
4104	100.1	−1.9
4301	99.6	+0.5
4302	94.8	+0.1
4303	94	+0.3
4304	92.5	+0.4
4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)		
3105	246500	— —
3106	240000	−4600
3107	241000	— —
3108	231200	— —
3109	227000	— —
3110	225200	— —
3111	220497	— —
3112	218001	— —
3113	219200	— —
3114	212800	— —
3115	210350	— —
3116	202700	— —
3117	214200	— —
3118	204000	— —
4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)		
3201	175600	— —
3202	172900	— —
3203	170800	— —
3204	166700	— —
3205	165100	−400
3206	163800	— —
3210	163000	+1495

פק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שערי מטבע חוץ 26.3.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4842	1.5028	1.46	1.53	1.4823	1.5007	1.46	1.53	1.4847	1.5034	1.4936	+0.0029
1 ליש"ט	2.13	2.23	2.1699	2.1971	2.13	2.23	2.1693	2.1963	2.13	2.24	2.1751	2.2024	2.1849	−0.0400
1 מארק גרמני	0.62	0.65	0.6313	0.6392	0.62	0.65	0.6307	0.6386	0.62	0.65	0.6321	0.6401	0.6345	−0.0172
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2053	0.2079	0.20	0.21	0.2046	0.2071	0.20	0.21	0.2050	0.2076	0.2064	−0.0059
1 גולדן הולנדי	0.55	0.58	0.5591	0.5561	0.55	0.58	0.5588	0.5658	0.54	0.58	0.5589	0.5659	0.5621	−0.0152
1 פרנק שוויצרי	0.74	0.78	0.7530	0.7625	0.74	0.78	0.7532	0.7626	0.74	0.78	0.7540	0.7635	0.7571	−0.0206
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2006	0.2031	0.20	0.21	0.2006	0.2031	0.19	0.21	0.2008	0.2033	0.2019	−0.0016
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2030	0.2056	0.20	0.21	0.2030	0.2056	0.20	0.21	0.2033	0.2059	0.2042	−0.0037
1 כתר דני	0.17	0.18	0.1712	0.1733	0.17	0.18	0.1708	0.1730	0.16	0.18	0.1712	0.1734	0.1721	+0.0045
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2827	0.2862	0.27	0.29	0.2828	0.2863	0.27	0.29	0.2830	0.2866	0.2847	−0.0054
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0571	1.0704	1.04	1.09	1.0557	1.0689	1.04	1.09	1.0586	1.0719	1.0640	−0.0013
1 דולר אוסטרלי	1.00	1.10	1.0560	1.0692	1.01	1.09	1.0494	1.0625	1.02	1.10	1.0529	1.0662	1.0616	−0.0062
1 ראנד דרא"פ	0.54	0.59	0.6857	0.6943	0.58	0.69	0.6821	0.6906	0.58	0.68	0.6826	0.6912	0.6869	−0.0267
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3081	0.3120	—	—	0.3081	0.3119	—	—	0.3080	0.3119	0.3099	−0.0087
10 שילינג אוסטריים	0.88	0.93	0.8990	0.9102	0.88	0.92	0.8982	0.9094	0.88	0.93	0.8998	0.9111	0.9038	−0.0247
1000 לירות איטלקיות	0.91	0.96	0.9288	0.9404	0.91	0.97	0.9281	0.9397	0.90	0.97	0.9294	0.9411	0.9340	−0.0256
100 ינים יפניים	0.81	0.84	0.8227	0.8330	0.81	0.85	0.8215	0.8318	0.80	0.84	0.8227	0.8331	0.8272	−0.0070

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 26.3.1986, באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	1.4640/1.4650	לי"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	2.3487/2.3497	לי"ש ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.6555/2.6565	"
פרנקים שוויצריים	1.9690/1.9710	"
פרנקים בלגיים	48.18/48.20	"
פרנקים צרפתיים	7.2350/7.2400	"
לירטות איטלקיות	1597.50/1598.50	"
ינים יפאניים	180.30/180.45	"
$ ארצות הברית	1.1305/1.1310	ליסד"ר.

שער הזהב $ 345.90 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/לי"ש	מ"ג/$	פ"ש/$
1 ח'	1.4589/1.4600	1.9631/1.9656	2.3432/2.3447
3 ח'	1.4508/1.4513	1.9517/1.9542	2.3322/2.3337
6 ח'	1.4409/1.4424	1.9342/1.9372	2.3160/2.3180

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

مكان الأصل

מכתבים למערכת הארץ

דוד לוי, לך ללמוד

קריאות של "פרופסור", "אלגנטי" ו"אינטליגנט" ברגעי כעס בוועידת חרות גילו בבירור, כי מאחורי מסכת המליצות, הסיסמאות, המלים הלוהטות המשובשות והעמדות הפנים — הכיים אצל דוד לוי רגשי נחיתות עמוקים של אדם חסר השכלה מספקת, המבקש באותה הזדמנות להפיק הזהות מלהיבה עם קהל אוהדיו (וכנראה גם לנרותם, כפי שהתברר אחר כך באותה ועידה בהתקוטטות הדרטנית).

בכך כאילו אמר להם אני, דוד לוי, אינני פרופסור, אינני אלגנטי, אינני אינטליגנט, אני אחד משלכם. בדיוק מה, להבדיל, הלהיב פעם בגין את קהל מעריציו בהצהרתו המפורסמת אני צ'ונצ'ו וכך, להבדיל גם כן, הלהיב קנוי את הבורלינאים בקריאתו הידועה אני ברלינאי!

אלא שבגין וקנדי היו אישים מש כילים, ואיש מהם לא התבזה בקריאתו (הדמגוגית, להערכתי) באוזני אוהדים שאינם בקיאים מן הדבר של אותן קריאות.

ואילו דוד לוי אם אין ברצונו לאבד חלקים חשובים מתומכיו המשכילים המתורבים גם באותו ציבור שאותו הוא מצליח להזרים כיום בנקל, כדאי לו לעשות מה שעשה, באמצע הקריירה שלהם, דיין, אלון, פרס ומנהיגים לא מעטים אחרים: הם הלכו ללמוד, ומה — לא הם הפסידו ולא אנו כולנו.

יעקב שפירא
ירושלים

אסאד ומלכודת האיזון האסטרטגי

הצהרות המלחמה החוזרות ונשנות של אסאד רחוקות מלהיות מקריות. גם הצהרותיו בדבר כוונתו להגיע ל"איזון אסטרטגי" עם ישראל אינן מקריות. אסאד פשוט חוזר על התרגיל של מלחמת יום הכיפורים, שבו האמנו שהם לא יתקפו ללא המטרייה של טילי קרקע-אוויר והתייחסנו בביטול להצהרות המלחמה החוזרות ונשנות של סאדאת. היום מכריח אותנו אסאד לקונצפציה של "האיזון האסטרטגי" וממשיך בתרגילים של כיסוי לאווירת מלחמה והפרשה, הימום הפשרה וזרוז הלילה. ברגע הנכון, כשכולנו נתייחס בכו־ סול לכוונותיו, הוא ייתן לכוחותיו את האות הירוק לשאוף קדימה ולא רק כדי להגיע להישג חלקי בזמה, ומשם למלחמת־התשה או לתהליך מדיני.

אסאד יודע ששעון החול של הלך והנגמר, וזן עקב מצב כלכלי והן עקב התעשה שלו שאנו עייפים ומותשים ממלחמות ומקרי ההתגברות שלנו גולש. לכן מי שעיניו בראשו חייב לקחת ברצינות את מהלכיו של אסאד, ולזכור שמה שאירע יכול בהחלט לקרות שנית (והרבה יותר מוקדם משאנו חושבים).

אבי פרי
גבעתיים

שעון קיץ — עניין של פיקוח נפש

שוב אנחנו מתבשרים שאר פנים דתי עושה הכל כדי למנוע שעון קיץ בארץ.

עובדי כפיים רבים נוהגים להתחיל את עבודתם עם אור ראשון כדי להפחית את שעות העבודה בחום היוקד של הקיץ, דבר שכבוד הרב פרץ ומקורביו אינם יודעים בוודאי. אנו קשורים בחיי החברה והתרבות שסביבנו. כאשר נתבענו משעון קיץ, וכינו בשעת שינה נוספת הדבר הגביר את העירנות וההירות. לעומת זאת, כאשר בקיץ שולט שעון החורף, אנו משכימים בערך ב־3.30 בבוקר על מנת להיות בשדה ב־4.20, שעת האור הראשון. קל להבין שאם הלכנו לישון בסביבות 11 בלילה או בחצות — אנו צפויים לתאונות וכושר עבודתנו נפגע.

כל ארצות התרבות מאמצות את שעון הקיץ, בחלקן אפילו בשעתיים. האם יספחונו קנאי הדת למדינות החשוכות המעטות?

בני גפן
בן עמי

בעקבות ניצולים

בתו של אלכסנדר סטולארסקי, פולני נוצרי מקראקוב, מבקשת ליצור קשר עם ניצולים יהודים אשר אביה סייע להם בזמן השואה. וכן הם שמות האחים לוטצקי, שאחד מהם הגיע לארצות הברית והיה רופא, והשני עלה לישראל וייתכן ששינה את שמו לדרולינסקי.

כל היודע עליהם מתבקש להתקשר לחוה צחר, קיבוץ תל יצחק, מיקוד 45805, טל. 053-99997, 053-99281.

חוה צחר
קיבוץ תל יצחק

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

לוויה, צליבה, אשכבה

[illegible]

מוסיקה לגלגב

[illegible]

הרקוויאם של הדיר

[illegible]

ביטאריה, מנדולינה, עוגב

[illegible]

הארץ ממליץ

תל אביב

[illegible]

ירושלים

מסע עסקים של אבא (בבייני האומה) — ראה סגר ת"א.

חיפה

מסע עסקים של אבא (קרן אור הבוהדש) — ראה סגר ת"א

הנקודות מאפריקה (אורה) — ראה שקוית"א.

תיאטרון ישראל

הערב יום ה' 27.3

התיאטרון הבימה
המלך מתוא הראשון: 15.30, 17.30
אותו ואת בנה 20.30
עולה — ביפורקי 20.30
התיאטרון הקאמרי
קסטור: 20.30
קדוש — בצוותא: 20.30

צוותא
להרבות מתקדמת

שישי 28.3 ב־21.30 ובחצות — יהודית רביץ
שבת 29.3 — שחרית 11.11 — 2 קונצרטים בכרטיס ב
ב־10.30 — קדש שחרית עם נגן הלאוטה — ולוואם מנוחס
ב־11.11 — ריצ'רד לטר, רוברט מוזס ישראל קסטורינו
מיצירות ברהמס, דביוסי, סטרווינסקי וברטוק.
מוצ"ש 29.3 ב־20.30 — "החוג לדראמה"

מוצ"ש 29.3 ב־23.00 — "די, בן אדם!" מאת פ. קרויץ עם: אהובה יבל, גד קינר ודמי חזקיהו

א' 30.3 ב־21.00 — "קהל מכובד, האם אתה כל כך טיפש?"
ב' 31.3 ב־21.00 — להקות "התפשטות" עם פנחס שדה.
ד' 2.4 ב־21.00 — דודו פישר האמנים אורחים.
ב־22.45 — "חיילי בדיל על חוף ירושלים"
ה' 3.4 ב־21.00 — קהל מכובד, האם אתה כל כך טיפש?
ב־22.45 — ג'אז בצוותא

"דזייל הלילה"
סרטו של דני וולמן מוקרן כל ערב ב־20.00

בצוותא מוצגות תערוכתם של נעמה הודיאמנד ואבנר אמיר.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
עמוס א־ב	כלים ו, ב־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
יומא מו	תפלה קבע יוצר

תורנות רופאים

[illegible]

תורנות בתי־מרקחת

[illegible]

דלת פתוחה

[illegible]

תורנות בתי־חולים

[illegible]

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 קיד וידאו — סדרה בהמשכה
18.00 סיפורים בראש — ספרים לילדים
18.25 פסוקו של מקום — מוצא
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מועדון הסף
19.00 (ע) מבט — בעניני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 לקריאת שידור
20.15 מבט ספורט
21.00 מבט לחדשות
21.30 ספורט
22.10 כתוב בעיתון — ביקורת עיתונים
22.25 המגדל השומר — סדרת מתח
23.15 סוף ציטוט — עניני ספרות
23.55 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

[illegible]

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר

רשת א'

15.30 קונדוא — בנות ודיו
16.05 במת המחזה התיכון
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — צרפתית
18.06 מבט ערב — הווי ותו ומסורת
19.05 שיעור בתנ"א
19.30 שידורים לעולים
22.05 תלמות באמנויה

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.51 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שורשים — עניני פולקלור ועדות
22.05 ציטוקים וסוקרים — המין פינביק במלאת 15 לפטירתו
23.05 ביננו לבין עצמנו

רשת ג'

18.06 קול בו — שבועון פופ
20.05 מקצב רוק
22.05 משלנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הזה שירים

גלי צה"ל

17.30 כוננת — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 מבט הערב
19.05 רדיו דדיו
20.05 רוק ישראלי
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — משפט תורת הקונצים
22.05 על הרכש ועל הביצוע
23.05 המגוף הקלאסי

שידורים קבועים

[illegible]

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה והסביבה

[illegible]

רמת־גן גבעתיים

[illegible]

רמת השרון

[illegible]

נתניה

[illegible]

רחובות

בית העם — תנאים של חיכה 8.00
השר — בודדי 7.00, 9.15
חן — ניפגש בסיבוב 11.00, 4.30, 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — מבוזה 6.00, 8.30

חדרה

חדרה — בחזרה לעתיד 5.00, 7.00, 9.15
חן — חשון הדיגים 7.00, 9.15

הרצליה

[illegible]

רב גת

[illegible]

קריות (חיפה)

[illegible]

נצרת עילית

חולון

[illegible]

בת־ים

[illegible]

כפר סבא

[illegible]

אל תשלם את הארנונה!!!

ההעלאות המחפירות בשיעורי הארנונות לרשויות המקומיות מתעלמות לחלוטין מהקפאת המחירים במשק, מהשחיקה בשכר וברווחיות העסקית.
בהעדר אוזן קשבת לפניותינו ולאחר שהפכנו "כלי משחק" בין הרשויות המקומיות לממשלה, נאלצים הארגונים הח"מ להכריז מאבק חריף נגד מיסוי מעוות ובלתי צודק זה, אשר אם לא יתוקן מיד יביא להרס המגזר העסקי בישראל.
כצעד ראשון במאבק זה אנו מכריזים על עיכוב תשלומי הארנונות.
אנו מסבים את תשומת לב הציבור כולו

ובמיוחד העצמאים ובעלי העסקים: אם תעכב את תשלומיך לרשויות תחוייב אמנם בהפרשי הצמדה למדד ובנוסף לכך בריבית פיגורים בשיעור 0.5 אחוז לחודש.
אך אין לנו ספק: בתנאי המימון הקיימים היום במשק דחיית תשלומי הארנונה היא "ההלוואה" הכדאית ביותר.
אזרח, איש עסקים, עצמאי: המאבק בו פתחו הארגונים הכלכליים הוא מאבקך שלך.
דחה את תשלומיך לרשויות. הכה את הרשויות בכיסן.
יחד נצליח להפסיק את השתוללות המיסוי העירוני.

התאחדות התעשיינים בישראל
התאחדות האיכרים בישראל
מרכז הקבלנים והבונים בישראל
התאחדות הסוחרים בישראל
התאחדות תעשיני היהלומים בישראל
התאחדות המלונות בישראל
התאחדות ענף הקולנוע בישראל

אגוד לשכות המסחר בישראל
התאחדות חברות לביטוח חיים בישראל
הארגון הארצי של מפעלי השמירה בישראל
אגוד הכל ארצי של מפעלי הנקיון והאחזקה בישראל
האגוד הארצי למסחר בישראל
התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה בישראל

לכבוד מטה הפעולה
לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים בית לשכת המסחר, חשמונאים 84, ת"א
אני, הח"מ תומך במאבקכם להפסקת השתוללות המיסוי העירוני.
שם ______ טלפון ______
כתובת ______

הכי אמין ללאםל